

PS II

212

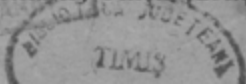
CALENDARUL
ILUSTRAT
ROMÂNIA MARE
PE ANUL
1924
ANUL II.

EDITOR:
„CULTURA ROMÂNEASCĂ“
INTREPRINDERE PENTRU PROPAGANDĂ CULTURALĂ
TIMIȘOARA I.
PIAȚA UNIREI No 8, ET. I, No 3.

PREȚUL: Pentru România 12 Lei; pentru Iugo-
slavia 11 Dinari; pentru America 45 centimi.

TIPOGRAFIA „HELICON“ TIMIȘOARA I, PIAȚA TEPEȘ VODĂ.

Sărbători legale (în anul 1924 cu repaus duminical).

Sărbători religioase.

Consiliul de Miniștri, în ședința sa dela 17 Martie 1921, decide respectarea sărbătorilor religioase și naționale precum și a aniversărilor Familiei Regale, de către toate serviciile publice din întreaga țară, după cum urmează:

Se va suspenda serviciul pentru următoarele sărbători religioase:

- 1 (14) Ianuarie: Sf. Vasilie.
- 6 (19) Ianuarie: Botezul Domnului (2 zile).
- 2 (15) Februarie: Întâmplarea Domnului.
- 25 Martie (7 Aprilie): Bunavestire.
- 14-16 (27-29) Apr.: Sfintele Paști (3 zile).
- 23 Aprilie (6 Maiu): Sf. Gheorghe.
- 21 Maiu (3 Iunie): Sf. Constantin și Elena.
- 23 Maiu (5 Iunie): Înălțarea Domnului (40 zile după Paști).
- 2 (15 Iunie): Pogorirea Sf. Duh și ziua Sf. Treimi (2 zile).
- 29 Iunie (12 Iulie): Sf. Apostoli Petru și Pavel.
- 30 Iulie (2 August): Sf. Ilie.
- 6 (19) August: Schimbarea la față.
- 15 (28) August: Adormirea Maicei Domnului.
- 8 (21) Septembrie: Nașterea Maicei Domnului.
- 14 (27) Septembrie: Înălțarea Sf. Cruci.
- 26 Oct. (8 Nov.): Sf. Dumitru.
- 8 (21) Noiembrie: Sfinții Arhangeli Mihail și Gavril.
- 21 Nov. (4 Dec.): Intrarea în biserică.
- 6 (19) Decembrie: Sf. Nicolae.
- 25 Dec. (7 Ian.): Nașterea Domnului (3 zile).

Din aceste sărbători: 1 (14) Ianuarie, se va serba oficios la Sf. Mitropolie din București; iar 6 (19) Ianuarie, Botezul Domnului, în toată țara, prin participarea autorităților publice la serviciul divin și parada militară ce se va desfășura la sfințirea apei la rân sau izvor. În fine Sf. Paști, prin asistarea autorităților civile și militare în noaptea de Vinerea Mare și Duminică la serviciul Învierii.

Sărbători naționale.

Se va suspenda serviciul și se va oficia Doxologie (slujbă de mulțămire) în toată țara la următoarele sărbători naționale:

- 10 (23) Maiu: Proclamarea independenței (1877) în care zi se prăznuiește și „Unirea tuturor Românilor” (1859 și 1918), Proclamarea Regatului și încoronarea celui dintâiu Rege al Românilor (1881).

La Înălțarea Domnului se face părăsire și se iese cu litia la mormintele Eroilor căzuți în războiul pentru întregirea neamului.

Sărbători aniversare ale familiei regale (fără suspen. serviciului).

Se va oficia Doxologie în toată țara (fără suspendarea serviciului) la următoarele zile aniversare ale Familiei Regale:

- 22 Iulie (4 August): Onomastica Majestății Sale Regelui.
- 11 (24) August: Nașterea Majestății Sale Regelui.
- 3 (16) Octombrie: Nașterea A. S. R. Principele Carol.
- 16 (29) Octombrie: Nașterea Majestății Sale Reginei.

Cu acest prilej se stabilește, că vacanțele de Paști și de Crăciun, vor începe cu 2 zile înainte de sărbători și se vor termina în ultima zi, deosemena în ajunul Anului Nou, stil vechiu, serviciul să fie suspendat.

Zodiacul (semnele anotimpurilor)

Primăvara	Vara	Toamna	Iarna
Berbecul = 	Racul . . = 	Cumpăna = 	Țapul . . =
Taurul . . = 	Leul . . = 	Scorpia . = 	Văriatorul =
Gemenii = 	Fecioara = 	Arcașul . = 	Peștii . . =

Cele patru anotimpuri

Primăvara	incepe în	7 (20) Martie	la 10 ore 20 minute seara
Vara	" "	8 (21) Iunie	" 6 " — " d. a.
Toamna	" "	10 (23) Sept.	" 8 " 58 " dimin.
Iarna	" "	9 (22) Dec.	" 3 " 45 " dimin.

Intunecimi de „Lună” și de „Soare” în anul 1924

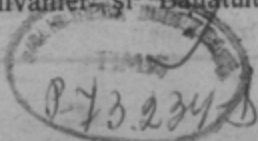
Intunecime de „Lună” din 20 Februarie 1924 se poate vedea începutul în America de nord, Oclanul pacific, Australia, Asia, Oclanul indian sfârșitul: în Oclanul pacific partea vest, Australia, Asia, Europa și Africa.

Intunecime de „Soare” va fi în 5 Martie 1924 însă se va putea vedea numai în puține părți. Va mai fi intunecime de soare și în 31 Iulie 1924 și se poate vedea partea sudică a Oclanului cel mare.

Va mai fi intunecime de „Lună” în 14 August 1924 care intunecime se poate vedea și în unele părți din Europa.

Zile mari din viața neamului nostru românesc

- 24 Ianuarie v. Aniversarea unirei Principatelor Române (1859).
- 14 Martie v. Proclamarea Regatului Român (1881).
- 27 Martie v. Unirea Basarabiei cu Patria-Mamă (1918).
- 10 Maiu vechi Proclamarea independenței României și încoronarea primului Rege român (Carol I, 1877).
- Aniversarea Unirii tuturor românilor.
- 11 Iulie vechi Bătălia dela Mărăști (1917).
- 6 August v. Bătălia dela Mărășești (1917).
- 14 August v. Intrarea României în Războiul mondial pentru întregirea neamului (1916).
- 28 Sept. vechi Proclamarea M. S. Ferdinand I. de rege al României (1914).
- 15 Noemvrie v. Unirea Bucovinei cu România (1918).
- 19 Noemvrie v. Unirea Transilvaniei și Banatului cu România (1918).

Anul
1924

IANUARIE

Are
31 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod.	Soarele		
1. Dum. (Înainte de Bot.) Ev. dela Matei c. 2, gl. 1, ev. Înv. 1. (Începerea Ev. a lui Isus Hristos...)				ziua	răsare	apune
Luni	1 Tăierea înprej. Vas.	14 Ian., Felix	♉	1	7:47	31:16
Mărti	2 P. Silvestru	15 Mauriț	♊	7	7:43	16:40
Merc.	3 Pror. Malachia	16 Marcel	♋	14	7:35	16:50
Joi	4 C. Teoctist, S. 70 Ap.	17 Antoniu	♌	21	7:26	17:41
Vin.	5 M. Teopent, Teona	18 Prisca	♍	28	7:17	17:12
Sâm.	6 Botezul Domnului	19 Canut	♎	Luna		
2. Dum. (după Botez) Ev. dela Matei c. 4, gl. 4, ev. Înv. 2. (În vremea aceea auzind Isus că Ioan s'a prins...)				ziua	răsare	apune
Dum.	7 Sob. sft. Ioan Botez.	20 Fabian	♏	1	11:51	10:24
Luni	8 C. George, Emil și Dom.	21 Agnita	♐	7	15:29	16:10
Mărti	9 M. Polieuct, Eustr.	22 Vincențiu	♑	14	28:13	10:20
Merc.	10 P. Grigorie, Marcian	23 Log. Mariei	♒	21	16:01	15:27
Joi	11 Cav. Teodosiu	24 Timoteiu	♓	28	9:52	23:11
Vin.	12 Muc. Tațiana	25 Int. lui Paul	♈	Mersul vremii		
Sâm.	13 M. Ermil, Stratonie	26 Policarp	♉	(după calendarul de 140 ani) nu mai publicăm, fiindcă această calendar vine în mâna tuturor românilor locuitori în România-Mare și în alte părți în totdeauna oamenii că calendarul mințește pentru că în acea zi nu plouă ori nu-i vânt — în acele regiuni — după cum scrie la calendar — (înjurând pe cel-ce a făcut calendarul).		
3. Dum. (omului înaintemergător) Ev. d. Luca c. 18. (În vremea aceea un om apropiindu-se de Isus ispitindu-l...)				Povețe economice		
Dum.	14 Ss. păr. ucși în Sinan	27 Ioan Cris.	♊	În Ianuarie trebuie împrăștiat gunoii pe arături, prăpădite cuiburile de omide curățiti pomii de coaje uscate și mușchi și trebuie băgat de seamă să nu se încuibe șoareci în stupini.		
Luni	15 C. Pavel, Ion Colibaș	28 Iulian	♋			
Mărti	16 Inch. cinst. Iant a P. C	29 Francisc	♌			
Merc.	17 + C. Antonie cel mare	30 Martina	♍			
Joi	18 + Ss. p. Atanasie și Kiril	31 Petru	♎			
Vin.	19 C. Macarie, Arsenie	1 Febr. Ign.	♏			
Sâm.	20 + C. Eftimie	2 + Int. Dni	♐			
4. Dum. (Orbul din Ierihou) Ev. d. Luca c. 18, gl. 3, ev. Înv. 3. (În vremea aceea intrând Isus în sat, un orb...)						
Dum.	21 C. Maxim, Valer, Cand.	3 Blasii	♑			
Luni	22 A. Timot., m. Anastasie	4 Veronica	♒			
Mărti	23 M. Cl. Agaftangel	5 Agafia	♓			
Merc.	24 C. Xenia	6 Dorotea	♈			
Joi	25 + C. Grigorie teol.	7 Romuald	♉			
Vin.	26 C. Xenofont, Arcadie	8 M. Ioan	♊			
Sâm.	27 + Ad. mșt. I. Gură de aur	9 Apolonia	♋			
5. Dum. (Zahieud în Ierihou) Ev. d. Luca c. 19, gl. 4, ev. Înv. 4. (În vremea aceea trecând Isus prin Ierihou...)						
Dum.	28 C. Efreim și Paladiu	10 Gabriela	♌			
Luni	29 Ad. mșt. s. Ignatie	11 Desideriu	♍			
Mărti	30 Vas. Grig. și Ioan	12 Eulalia	♎			
Merc.	31 Ss. Kiril și Ioan	13 Catarina	♏			

Notițe pe luna Ianuarie 1924

Calendar lunar		Calendar lunar	
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31

Anul
1924

FEBRUARIE

Are
29 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod.
Joi	1 M. Trifon	14 Valentin	♉
Vin.	2 + Intp. Dnui	15 Faust	♊
Sâm.	3 D. Simeon și Ana	16 Iuliana	♋

6. Dum. Vameșului și a Fariseului) Ev. d. Luca c. 18, gl. 5, ev. inv. 5. (Zis-a Dnul pilda aceasta : 2 oameni au intrat în bis. ...)

Dum.	4 C. Izidor, m. Avramie	17 Constanța	♌
Luni	5 M. Agatia	18 Flavin	♍
Marti	6 P. Vucol, m. Fausta	19 Sus., Conr.	♎
Merc.	7 C. p. Partenie	20 Eleuterius	♏
Joi	8 M. Teodor Str., Zaharie	21 Eleonora	♐
Vin.	9 M. Nicefor	22 Petru intr.	♑
Sâm.	10 M. Haralamp, Prohor	23 Romana	♒

7. Dum. (Fiului răătăcit) Ev. d. Luca c. 15, gl. 6, ev. inv. 6. (Zis-a Dnul pilda aceasta : un om avea 2 feciori ...)

Dum.	11 M. Vlasie, Teodora	24 Ziua interc.	♈
Luni	12 C. p. Meletie	25 Mateiu	♉
Marti	13 C. p. Martinian	26 Valpurga	♊
Merc.	14 C. p. Axente	27 Alesandru	♋
Joi	15 Ap. Onisim	28 Leandru	♌
Vin.	16 M. Pamfilie, Valent	29 Roman	♍
Sâm.	17 M. Teodor Tiron	1 Martie Alb.	♎

8. Dum. (Lăsatului de carne) Ev. d. Matei c. 25, gl. 7, ev. inv. 7. (Zis-a Domnul : Când va veni Fiul omenesc ...)

Dum.	18 C. p. Leontie, Flaviu	2 Simplicius	♏
Luni	19 Ap. Arhip și Apfia	3 Cunigunda	♐
Marti	20 C. p. Leon ep., Agaton	4 Teofil, Cas.	♑
Merc.	21 C. p. Timotei, Eust.	5 Eusebius	♒
Joi	22 Mșt. ss. din Eug.	6 Friderich	♓
Vin.	23 M. Policarp, c. Anton	7 Toma	♈
Sâm.	24 + Afl. cap. sf. Ioan B.	8 Gotfrid	♉

9. Dum. (Lăsatului de brânză) Ev. d. Matei c. 6, gl. 8, ev. inv. 8. (Zis-a Domnul de veți ierta oamenilor greșelele lor ...)

Dum.	25 Incep. post. de Paști	9 Francisca	♊
Luni	26 C. p. Tarasie, m. Regina	10 S. 40 mart.	♋
Marti	27 C. p. Porfirie, Fotinia	11 Constantiu	♌
Merc.	28 P. Procopie, Dec. și Tit.	12 Grigoriu	♍
Joi	29 P. Vas., m. Proterie	13 Rozina	♎

SOARELE

ziua	răsare	apune
4	7	17:24
11	6:53	17:35
18	6:40	17:36
25	6:26	17:56

LUNA

ziua	răsare	apune
4	14:12	4:49
11	22:17	8:55
18	4:43	14:20
25	8:20	21:58

Povețe economice

Cărăm gunoiu, facem patul cald (melegar) pentru legumele timpurii, hrănim mai binișor vitele, ca să fie în stare bună când începem lucrul câmpului; în zile calde lăsăm albinele să-și facă sborul de curățire.

Semne de timp

Faur alb întărește sămănăturile.
Când nu îngheață în Faur, e semn de an mănos.

Vânturile de miază-noapte prevestesc an mănos.

Negura de apus arată ger.

Notițe pe luna Februarie 1924

Anul
1924

MARTIE

Are
31 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod	
Vin.	1 C. Eudochia	14 Matilda	♌	SOARELE ziua răsare apune
Sâm.	2 M. Teodot, Isichie	15 Cristofor L.	♌	
10. Dum.	(1-a din post.) Ev. d. Ioan c. 1, gl. 1, ev. inv. 9. (In vremea aceea voia Isus să meargă în Golileia...)			
Dum.	3 M. Eutropie, Cleonic	16 Henrich	♌	3 6'12 18'06
Luni	4 C. Gherasim	17 Gertrud	♌	10 5'57 18'17
Mărți	5 M. Conon	18 Alex., Ed.	♌	17 5'43 18'28
Merc.	6 Ss. 42 m. din Amorea	19 Iosif	♌	24 5'29 18'37
Joi	7 M. Vas. Efreim, Eugenie	20 Hubert	♌	31 5'15 18'47
Vin.	8 P. Teofilact	21 Benedict	♌	LUNA ziua răsare apune
Sâm.	9 † Ss. 40 de mucenici	22 Octavian	♌	
11. Dum.	(2-a din post) Ev. d. Marcu c. 2, gl. 2, ev. inv. 10. (In vremea aceea intrat-a Isus în Capernaum...)			
Dum.	10 M. Codrat, Cipr. Dion.	23 Victoria	♌	3 12'56 3'26
Luni	11 P. Sofronie Ierus.	24 Gabriel	♌	10 21'15 7'24
Mărți	12 C. Teofan, Grig. d.	25 Buna-vest.	♌	17 3'27 13'18
Merc.	13 Ad. mșt. sf. Nicefor	26 Emanuil	♌	24 6'48 20'49
Joi	14 P. Benedict	27 Rupert	♌	31 11'41 2'02
Vin.	15 M. Agapie	28 Guntram	♌	
Sâm.	16 M. Savin și Papa	29 Cyrilus	♌	
12. Dum.	(3-a din post) Ev. d. Marcu c. 8, gl. 3, ev. inv. 11. (Zis-a Domnul: cine vrea să vină după mine...)			Povește economice Se samănă ovă- sul, orzu, mazări- chea, trifoiul și lu- țerna; începem al- toitul de primăva- ră; desgropăm via, tăiem vițele, curățim rădăcinile de rouă; iepele se duc la ar- măsar; curățim coș- nițele albinelor și hrănim roiurile sla- be.
Dum.	17 C. Alexie	30 Guido	♌	
Luni	18 P. Chiril Ierus.	31 Amos	♌	
Mărți	19 Chris., D.	1 Apr. M. E.	♌	
Merc.	20 Pp. uciși în m. sf. Sava	2 Franz	♌	
Joi	21 P. Iacob	3 Rihard	♌	
Vin.	22 M. Vasile	4 Isidor	♌	
Sâm.	23 M. Nicon	5 Vincentie	♌	
13. Dum.	(a 4-a din post) Ev. d. Marcu c. 9, gl. 4, ev. inv. 1. (In vremea aceea venit-a un om la Isus...)			Semne de timp Neaua din Martie impuținează vinul. Dacă Martie-i cu rouă, — după Paști mult plouă.
Dum.	24 Zaharie	6 Celestin	♌	
Luni	25 Buna-vestire	7 Herman	♌	
Mărți	26 Gavril M.	8 Dionisie	♌	
Merc.	27 C. Ilarion	9 Maria Cl.	♌	
Joi	28 Matrona	10 Daniil	♌	
Vin.	29 P. Marcu	11 Papa Leo	♌	
Sâm.	30 P. Ioan Scărarul	12 Papa Iuliu	♌	
14. Dum.	(a 5-a din post) Ev. dela Marcu c. 10, gl. 5, ev. inv. 2. (In vremea aceea luând Isus pe cei 12 învățăcei...)			
Dum.	31 C. Ipatie	13 Iustin Flor.	♌	

Notițe pe luna Martie 1924

Anul
1924

APRILIE

Ace
30 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod.
Luni	1 C. Maria Egipteanca	14 Tiburtius	♈
Mărti	2 P. Tit făc. min.	15 Anastasia	♉
Merc.	3 P. Nichita	16 Turibius	♊
Joi	4 P. Iosif și Gheorghe	17 Joia mare	♋
Vin.	5 Ss. M. Teodul și Agat.	18 Vin. pat.	♌
Sâm.	6 P. Evtichie	19 Sâmb. m.	♍

15. Dum. Floriilor Ev. d. Ioan c. 12, (săpt. 6-a din post)
(Mai înainte de Paști cu 6 zile venit-a Isus din Vitania ...)

Dum.	7 P. Gheorghe m. Caliope	20 + Sf. Paști	♋
Luni	8 Ap. Irodion, Agaf și Rut	21 + L. Pașt.	♌
Mărti	9 M. Eupsichie	22 Sotir, Caius	♍
Merc.	10 M. Terentie	23 Adalbert	♎
Joi	11 Joia mare	24 Gheorghe	♏
Vin.	12 Vinerea patim.	25 Marcu ev.	♐
Sâm.	13 Sâmbăta mare	26 Cletus	♑

16. Duminica Paștilor Ev. dela Ioan gl. 1. (Întru început
era cuvântul ...)

Dum.	14 + Sf. Paști	27 Peregrin	♑
Luni	15 + Lunea Pașt.	28 Vitalios	♒
Mărti	16 M. Agapia, Irina	29 Petru	♓
Merc.	17 C. Simeon	30 Catarina	♈
Joi	18 P. Ioan uc. lui Grig.	1 Mai Fil., J.	♉
Vin.	19 P. Ioan din peșteră	2 Atanasie	♊
Sâm.	20 P. Teodor Trichina	3 Afi. crucii	♋

17. Duminica Tomei Ev. dela Ioan gl. 1, ev. inv. 1. (Fiind
seară în ziua aceea, într-una de Sâmbete ...)

Dum.	21 Ss. m. Ianuarie, T.	4 Florian	♌
Luni	22 P. Teodor Sicheotul	5 Pius	♍
Mărti	23 + M. Gheorghe	6 Ioan	♎
Merc.	24 M. Sava și Elisabeta	7 Stanislau	♏
Joi	25 + S. Ap. și Ev. Marcu	8 Mihai	♐
Vin.	26 M. Vasile amas.	9 Gregoriu	♑
Sâm.	27 M. Simeon frat. Domn.	10 Izidor	♒

18. Duminica Mironosițelor Ev. d. Marcu c. 15. gl. 2, ev.
inv. 4. (În vremea aceea venit-a Iosif din Arimatea ...)

Dum.	28 Ss. A. Iason și Sosipatru	11 Beatrix	♈
Luni	29 Ss. 9 m. din Chizic.	12 Pongrațius	♉
Mărti	30 Ap. Iacob	13 Servațius	♊

SOARELE

ziua	răsare	apune
7	5:02	18:57
14	4:49	19:07
21	4:37	19:17
28	4:26	19:27

LUNA

ziua	răsare	apune
7	20:09	5:53
14	2:06	12:16
21	5:17	19:42
28	10:28	0:40

Povește economice

Sămănăm napi,
punem cartofi și
cătră sfârșitul lunii
se poate sămăna
cucuruzul, sădăm ră-
sadul de calarabe
și de varză; gătam
cu săditul altolior
și cu altoirea pomi-
lor. Dacă vrem să
avem roiuri bune să
nutrim albinele cu
miere subțiată cu
apă.

Semne de timp

Prier frumos, Mai
viforos.
Prier umed aduce
binecuvântare.
Negura din Apri-
lie, la răsărit și mi-
azăzi, e semn bun.
De tună în Apri-
lie, nu te mai teme de
ger.

Prier frumos, va-
ră, furtunoasă.

100

Anul
1924

MAIU

Are
31 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod.	SOARELE		
Merc.	1 Pror. Ieremie	14 Bonifacius	♈	ziua	răsare	apune
Joi	2 Ad.mșt. Atanas.c.M.	15 Sofia	♉	5	4:17	16:36
Vin.	3 Timotei și Mavra	16 Ioan Nep.	♊	12	4:09	19:44
Sâm.	4 Palagie	17 Ubald	♋	19	4:04	19:52
19. Duminica slăbănogului Ev. dela Ioan c. 5, gl. 3, ev. inv. 5. (In vremea aceea s'a suit Isus în Ierusalim...)				26	4:00	19:58
LUNA						
Dum.	5 M. Irina	18 Felix	♈	ziua	răsare	apune
Luni	6 Dreptul Iov	19 Iov Căl.	♉	5	18:59	4:23
Mărți	7 M. Acachie	20 Bernhard	♊	12	0:44	11:14
Merc.	8 † Ap. și Ev. Ioan	21 Felix	♋	19	3:51	18:32
Joi	9 Pror. Isaia	22 Iulia	♌	26	9:22	23:51
Vin.	10 Ap. Simeon Zilot	23 Desideriu	♍			
Sâm.	11 M. Mochie	24 Ioana	♎			
20. Duminica Samarinenței Ev. dela Ioan c. 4, gl. 4, ev. inv. 7. (In vremea aceea venit-a Isus în cetatea Samariei...)						
Dum.	12 P. Epifanie	25 Urban	♏			
Luni	13 M. Gliceria	26 Filip	♐			
Mărți	14 Izidor M.	27 Ioan P.	♑			
Merc.	15 Pachomie	28 Wilhelm	♒			
Joi	16 Teodor	29 Înălț. I.I.I.c.	♓			
Vin.	17 Ap. Andronic	30 Ferdinand	♈			
Sâm.	18 M. Teodot	31 Agela	♉			
21. Duminica orbului Ev. dela Ioan c. 9, gl. 5, ev. inv. 8. (In vremea aceea trecând Isus văzut-a pe un orb...)						
Dum.	19 M. Patrichie	1 Iunie Graț	♊			
Luni	20 M. Talaleu	2 Erasmus	♋			
Mărți	21 † Const. și Elena	3 Clotilda	♌			
Merc.	22 M. Vasiliac	4 Quirinus	♍			
Joi	23 † Înălț. lui Isus la ceri	5 Bonifaciu	♎			
Vin.	24 P. Simeon	6 Norbert	♏			
Sâm.	25 † A.3. afl. cap. Ioan Bot.	7 Lucreția	♐			
22. Duminica SS. Părinți. Ev. dela Ioan c 17, gl. 6, ev. inv. 10. (In vremea aceea ridicând Isus ochii săi la cer...)						
Dum.	26 Ap. Carp	8 † Rosaliile	♑			
Luni	27 M. Terapont	9 † Rosaliil.	♒			
Mărți	28 P. Nichita	10 Margareta	♓			
Merc.	29 M. Teodosia	11 Barnaba	♈			
Joi	30 P. Isachie și Dalmatie	12 Johann F.	♉			
Vin.	31 S.ap. Ermi și m. Ermeu	13 Anton. d. P.	♊			

Povește economice

Putem sămăna printre cartofi cucuruz, cânepă sau in; se începe cositul luternei, trifolului și sparcetei; se sapă cartofii și via; sămănam fasolea, castraveții, bostanii (dovleci) și sădim patlagelile; stărpim gândacii de Maiu; să fim cu băgare de seamă când dăm vitelor nutreț verde.

Semne de timp

Roua de seară și răcoarea din Maiu aduc fân și vin mult. Ploaia caldă din Maiu e binecuvântare. Roiul din Maiu prețuește un car de mălaiu.

Notițe pe luna Maiu 1924

Anul
1924

IUNIE

Are
30 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod.	SOARELE
Sâm.	1 M. Justin	14 Ant. și Vas.	♌	ziua răsare apune
23. Duminică Rusaliilor Ev. de-a Ioan c. 7. (Iară în ziua aceea mai de pe urmă, cea mare a Praznicului...)				2 3:58 20:03
				9 3:58 20:05
				16 4:01 20:05
				23 4:06 20:03
				30 4:13 19:58
Dum.	2 + Rusaliile	15 Vitus	♌	LUNA
Luni.	3 + Lunea Rusaliilor	16 Benno	♌	ziua răsare apune
Marti	4 P. Mitrofan	17 Adolf	♌	2 17:48 2:52
Merc.	5 M. Dorotei	18 Gervasius	♌	9 23:46 10:06
Joi	6 P. Visarion și Ilarion	19 + Ziua D-lui	♌	16 2:26 17:26
Vin.	7 M. Teodor ep.	20 Silvestru	♌	23 8:16 22:25
Sâm.	8 Ad.mșt.m.Teodor St.	21 Alois	♌	30 16:38 1:27
24. Dum. d. I. d. Rus (tuturor sf.) Ev. dela Mat. c. 10, gl. 8, ev. inv. 1. (Zis-a Dnul inv. săi: tot cel ce mă va mărturisi...)				Povețe economice
Dum.	9 P. Chiril Incep. post.	22 Paulin	♌	Se sapă și se cu-
Luni.	10 M. Timotei	23 Sidonia	♌	rață de burueni cu-
Marti	11 + Ss. Ap. Bart și V. C	24 N.Ioan Bot.	♌	curuzul, napii și car-
Merc.	12 P.Onufrie, m. Antonina	25 Prosper	♌	tofii; se începe co-
Joi	13 M. Acilina, c. Trifiliu	26 Eremias	♌	sirea fânățelor; des-
Vin.	14 Pror. Elisei, c. Iulit.	27 Ladislau	♌	facem legăturile al-
Sâm.	15 Pr.Amos, p.Augustin	28 Leo papa II	♌	toilor de primăvară;
25. Dum. II d. Rusalii Ev. dela Matei c. 4, gl. 1, ev. iuv. 2. (In vremea aceea umblând Isus pe lângă marea Galileii...)				trebuie săpată via;
Dum.	16 P. Tihon, m. Marcu	29 + Petr. și P	♌	să nu dăm apă vite-
Luni.	17 M. Manuil, Savel, Ismail	30 Paluli Ged.	♌	lor când sunt infer-
Marti	18 Ss. M. Leontie și Ipatie	1 Iulie Teob.	♌	bântate. Să avem
Merc.	19 + Ap. Iuda frat. D.	2 Cer. Mariei	♌	de grije ca să prin-
Joi	20 M. Metodie, Calist	3 Heliodor	♌	dem roii. Se începe
Vin.	21 M. Iulian, Afrodisie	4 Udalrich	♌	secerișul.
Sâm.	22 M. Eusebie, Zenon	5 Ciril	♌	—
26. Duminică III d. Rusalii Ev. dela Matei c. 6, gl. 2, ev. inv. 3. (Zis-a Domnul: lumina trupului este ochiul...)				Semne de timp
Dum.	23 M. Agripina	6 Isaia	♌	Iunie mai uscat
Luni.	24 Nașterea sf. Ioan Bot.	7 Vilibald	♌	decât umed, umple
Marti	25 M. Fevronia	8 Chilian	♌	buțile cu vin bun.
Merc.	26 P. David, I. Anțion C	9 Antonia	♌	Iunie umed și rece
Joi	27 P. Samson	10 Amalia	♌	strică întreg anul.
Vin.	28 + Ad.mșt. Sfânt. Sdului	11 Pius papa I	♌	Călătoria furnici-
Sâm.	29 + Ap. Petru și Pavel	12 Heinrich	♌	lor vestește timp
27. Duminică IV d. Rusalii Ev. dela Matei c. 7, gl. 3, ev. inv. 4. (In vremea aceea intrând Isus în Capernaum...)				bun.
Dum.	30 Sob. m. și atot l. 12 ap.	13 Margar	♌	Omidele multe
				sunt semne de vin
				și grâu mult.
				Săritul peștilor
				vestește furtună.

[illegible]

Anul
1924

IULIE

Are
31 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod.	SOARFLE		
Luni	1 Ss. Cosma și Damiian	14 Bonavent.		ziua răsare apune		
Mărti	2 Pun. Cinstit. vesmânt	15 Desp. Ap.		7	4:20	19:52
Merc.	3 M. Iacint	16 Maria		14	4:28	19:44
Joi	4 P. Andrei crit.	17 Alexiu		21	4:37	19:34
Vin.	5 † P. Atanasie al At.	18 Friderich		28	4:47	19:23
Sâm.	6 P. Sisoe, m. Lucia	19 Aurelia				

28. Duminica V d. Rusalii Ev. dela Matei c. 8, gl. 4, ev. inv. 5. (In vremea aceea trecând Is. in pământul Gerges...)

Dum.	7 P. Toma și Acachie	30 Ilie pror.		7	22:14	8:55
Luni	8 † M. Procopie	21 Daniil pror.		14	1:01	16:13
Mărti	9 M. Pangratie	22 Maria Mag.		21	7:17	20:58
Merc.	10 Ss. 45 m. din Nic.	23 Apolinarie		28	15:33	0:05
Joi	11 M. Eufemia	24 Cristiana				
Vin.	12 M. Proclu, Ilarie, c. Mih	25 Iacob				
Sâm.	13 † Sobor. Arh. Gavril	26 Ana				

29. Duminica VI d. Rusalii Ev. dela Matei c. 5, gl. 5, ev. inv. 6. (In vremea aceea întrând Isus in corabie...)

Dum.	14 Ap. Achila	27 Pantalion				
Luni	15 M. Chiric și Iulita	28 Victor				
Mărti	16 M. Antinogen cu 10 u.	29 Marta				
Merc.	17 † M. Marina	30 Avdon				
Joi	18 Ss. M. Iacint și Em.	31 Iguatiu				
Vin.	19 C. Macrina, p. Dia	1 Aug. Petru				
Sâm.	20 † Pr. Ilie	2 Portiuncul.				

30. Duminica VII d. Rusalii Ev. dela Matei c. 9, gl. 6, ev. inv. 7. (Zis-a Domnul inv. săi : voi sunteți lumina lumii...)

Dum.	21 P. Simeon	3 Augustin				
Luni	22 M. Maria Magdalena	4 Domnica				
Mărti	23 Ss. M. Foca, Trof., Teofil	5 Marta				
Merc.	24 M. Cristina	6 V. Iesu				
Joi	25 † Ad. s. Ana	7 Caietan				
Vin.	26 M. Ermolae	8 Ciriace				
Sâm.	27 † M. Pantelimon	9 Roman				

31. Duminica VIII d. Rusalii Ev. dela Matei c. 14, gl. 7, ev. inv. 8. (In vremea aceea văzut-a Isus popor mult...)

Dum.	28 D. Prohor, T. mon, Par.	10 Laurențiu				
Luni	29 M. Calinic și Teodota	11 Susana				
Mărti	30 Ss. Ap. Sila și Silvan	12 Clara				
Merc.	31 Drept. Eudohim	13 Cassian				

ziua răsare apune

LUNA
ziua răsare apune

Povețe economice

După secerat întoarcem miriștele; gătăm cu săpatul cucuruzului și al napilor; săpăm verzele; proptim cren-gile prea încărcate cu poame; săpăm via a treia oară; ne îngrijim să nu se înmulțească trântorii.

Semne de timp

Căldura mare din Iulie însemnează an bun.

Dacă paianjănul își rupe pânza în două, va ploua.

Dacă luna plină are curte la amezi și răsărit, urmează timp senin statornic.

Mușuroaiele de furnici mai ridică ca de obicei, veștesc iarnă grea.

Notițe pe luna Iulie 1924

0-43.234-5

Anul
1924

AUGUST

Are
30 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod.	SOARELE		
Joi	1 P. sf. 7 m. M. inc. p. 7	14 Eusebiu	♈	ziua	răsare	apune
Vin.	2 Ad. mst. arhd. Ștefan	15 + Ad. Maria	♉	4	4:56	19:11
Sâm.	3 P. Isahie, Dalm., Faust	16 Rocuș	♊	11	5:06	18:57
32. Duminică IX d. Rusalii Ev. dela	Matei c. 14, gl. 8, ev.			18	5:16	18:44
inv. 9. (In vremea aceea silit-a Isus	pre învățaceii săi...)			25	5:25	19:30
Dum.	4 Ss. 7 tineri din Efes.	17 Bertram	♈	LUNA		
Luni	5 M. Eusigne	18 Helen	♈	ziua	răsare	apune
Mărți	6 + Schimb. la față D. I.	19 Ludvig	♉	4	20:40	7:40
Merc.	7 C. Domeție	20 Ștefan r.	♊	11		14:59
Joi	8 P. Emilian märt.	21 Ioana	♋	18	6:13	19:28
Vin.	9 Ap. Matei	22 Timoteiu	♌	25	14:29	23:45
Sâm.	10 M. Laurentie	23 Filip	♍			
33. Duminică X d. Rusalii Ev. dela	Matei c. 17, gl. 1, ev.			Povețe economice		
inv. 10. (In vremea aceea s'a apropiat	cătră Isus un om...)			Smulgem cânepa și inul; se samănă rapița; se îmblătesc stogurile de bucate; se adună poamele de vară; să nu dăm cailor mult ovăsnou; dacă nu sunt flori pe câmp, pregătim albinele pentru iernare.		
Dum.	11 M. Euplu	24 Bartolom.	♎	Semne de timp. Negura de pe li- vezi și râuri, de se arată după apune- rea soarelui, în- samnă timp bun, statornic. Ploaia din August subție vinul. Vânturile de mia- zănoapte aduc timp statornic. Când sunt alune multe, însem- nează iarnă grea pe viitor.		
Luni	12 M. Fotie și Anihit	25 Ludovic r.	♏			
Mărți	13 P. Maxim m.	26 Samuil	♐			
Merc.	14 Pr. Miheia sfârș. post.	27 Iosif	♑			
Joi	15 + Ad. Născ. de D-zeu	28 Augustin	♒			
Vin.	16 M. Diomid	29 Tă. c.s. Ioan	♓			
Sâm.	17 M. Miron	30 Roza	♈			
34. Duminică XI d. Rus. Ev. dela	Matei c. 18, gl. 2, ev. inv.					
11. (Zis-a Dnul pilda aceasta; asemănatu-s'a împărăția...)						
Dum.	18 Ss. m. Flor și Lavru	31 Raimund	♈			
Luni	19 M. Andreiu Str.	1 Sept. Egid.	♉			
Mărți	20 Pror. Samuil	2 Absolon	♊			
Merc.	21 Ap. Tadeu și m. Vasa	3 Serafin	♋			
Joi	22 M. Agatonic, Eulalia	4 Rozalia	♌			
Vin.	23 M. Lupu	5 Laurentius	♍			
Sâm.	24 M. Eutichie	6 Magnus	♎			
35. Duminică XII d. Rusalii Ev. dela	Matei c. 19, gl. 3, ev.					
inv. 1. (In vremea aceea apropiatu-s'a	cătră Isus un tânăr...)					
Dum.	25 + Int. mst. ap. Bartol.	7 Regina	♏			
Luni	26 Ss. m. Adrian și Natalia	8 + Nașt. Mar.	♐			
Mărți	27 P. Pimen	9 Gorgonius	♑			
Merc.	28 P. Moise Arap., Irina	10 Nicolau	♒			
Joi	29 + Tăi. cap. sf. I. Bot.	11 Atanasiu	♓			
Vin.	30 Alexandru Ioan, Pavel	12 Tobias	♈			
Sâm.	31 P.c. brău al Pr. C.F. Mar.	13 Maternus	♉			

[illegible]

Anul
1924

SEPTEMBRIE

Are
31 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod	SOARELE		
36. Duminică XIII d. Rus. Ev. dela Mat. c. 21, gl. 4, ev. Inv. 2. (Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om era stăpân al casei...)				ziua	răsare	apune
Dum.	1 C. Simeon, m. Ermogen	14 înălț. sf. Cr.	♌	1	9 35	18 15
Luni	2 M. Mamant	15 Nicomelies	♌	8	5 44	18 01
Mărți	3 M. Antim, Aristion	16 Ludmila	♌	15	5 55	17 46
Merc.	4 M. Vavila și Moise	17 Nicodim	♌	22	6 05	17 37
Joi	5 Pror. Zaharia și Elis.	18 Toma	♌	29	6 15	17 28
Vin.	6 Min. arh. Mihail	19 Ianarius	♌	LUNA		
Sâm.	7 M. Sozont	20 Eustachiu	♌	ziua	răsare	apune
37. Dum. XIV d. Rus. (Înainte de înălțarea Crucii) Ev. dela Ioan c. 3, gl. 5, ev. inv. 3. (Zis-a Dnul: nimenean us'a suit la ceriu...)				1	19 07	6 34
Dum.	8 + Nașt. Născ. de D-za	21 Mateiu	♌	8	22 55	13 42
Luni	9 P. Ioachim și Ana	22 Mauriciu	♌	15	5 05	17 56
Mărți	10 M. Minodora, Mitr., Nim.	23 Tecla	♌	22	13 24	23 38
Merc.	11 C. Teodora, Eufrosina	24 Rupertus	♌	29	17 34	5 26
Joi	12 M. Autonom	25 Cleofas	♌	Povește economice		
Vin.	13 M. Corneliu, Gordian	26 Ciprian	♌	Sămănăm săcara de toamnă, rupem cucuruzul, scoatem cartofii, vânturăm și pregătim grâul de sămânță. Poamele trebuie culese; se fac pregătiri pentru culesul strugurilor; cercetăm dacă stupii au miere destulă pentru iernat.		
Sâm.	14 + Înălț. sf. Cruci	27 Cosma și D.	♌			
38. Dum. XV d. Rus. (d. înălțarea Crucii) Ev. dela Marcu c. 8, gl. 6, ev. inv. 4. (Zis-a Dnul: ceta ce va să vie după mine...)						
Dum.	15 M. Nichita și Vis.	28 Vincențiu	♌			
Luni	16 M. Eufemia	29 Mihail	♌			
Mărți	17 M. Sofia, Elpida	30 Hieronim	♌			
Merc.	18 C. Eumene, Ariadne	1 Oct Remig.	♌			
Joi	19 M. Trofim, Iosim	2 Leodegar	♌			
Vin.	20 M. Eustatie	3 Candid	♌			
Sâm.	21 Ap. Codrat, pr. Iona	4 Francisc	♌			
39. Duminică I-a Ev. dela Luca c. 5, gl. 7, ev. inv. 5. (În vremea aceea, stând Isus lângă mare...)						
Dum.	22 M. Foca, Martin	5 Placid	♌			
Luni	23 (+) Zămis. Ioan Bot.	6 Bruno	♌			
Mărți	24 M. Tecla, p. Copriu	7 Amalia	♌			
Merc.	25 C. Eufrosina	8 Brigita	♌			
Joi	26 + Ad. m. Ioan ev.	9 Dionisiu	♌			
Vin.	27 M. Calistrat, Fortun.	10 Francisc	♌			
Sâm.	28 C. Hariton, Eliodor	11 Nicasius	♌			
40. Duminică II-a Ev. dela Luca c. 6, gl. 8, ev. inv. 6. (Zis-a Domnul: precum voiți să vă faceți oamenii...)						
Dum.	29 C. Chiriac	12 Maximil.	♌			
Luni	30 M. Grigorie arm.	13 Coloman	♌			

Semne de timp.
Toamnă caldă, iarnă lungă.
Dacă cade ghinda înainte de Sf. Mihail, iarna se pune curând.
Răpciune cald, Brumărel rece și umed.
Tunetul din Septembrie vestește zăpadă multă în Faur și an mănăs.

Notițe pe luna Septemvrie 1924

Caleașeni		Caleașeni		Caleașeni	
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28
29	29	29	29	29	29
30	30	30	30	30	30
31	31	31	31	31	31

Anul
1924

OCTOMVRIE

Are
30 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod.
Mărți	1 Parascheva Ap. Anania	14 Calist	♏
Merc.	2 M. Ciprian și m. Iustina	15 Teresia	♏
Joi	3 M. Dionisie, p. Ioan	16 Gallus	♏
Vin.	4 M. Iroiteiu	17 Hedvig	♏
Sâm.	5 M. Haretina Petru	18 Luca	♏

41. Duminica III-a Ev. dela Luca c. 7, gl. 1, ev. inv. 7.
(In vremea aceea mergea Isus într-o cetate...)

Dum.	6 † Ap. Toma	19 Petrus	♏
Luni	7 M. Sergie și Vah	20 Felician	♏
Mărți	8 C. Pelaghia	21 Ursula	♏
Merc.	9 Ap. Iacob	22 Cordula	♏
Joi	10 M. Eulampie, Eulampia	23 Ioh. d. Cap.	♏
Vin.	11 Ap. Filip și Teofan	24 Rafail	♏
Sâm.	12 M. Tarah și Andronic	25 Crisânt	♏

42. Duminica IV-a Ev. dela Luca c. 8, gl. 2, ev. inv. 8.
(Zis-a Domnul pilda aceasta: eșit-a sămănătorul...)

Dum.	13 M. Carp și Papil	26 Amand	♏
Luni	14 † Cuv. Par.	27 Sabina	♏
Mărți	15 M. Luchian	28 Sim., Iuda	♏
Merc.	16 M. Longin	29 Narcis	♏
Joi	17 Pror. Osie și Andreiu	30 Claudius	♏
Vin.	18 Ap. și ev. Luca	31 Wolfgang	♏
Sâm.	19 Pr. Ioil și m. Varvara	1 Nov. † T.S.	♏

43. Dum. VI-a Ev. dela Luca c. 8, gl. 3, ev. inv. 9. (In vremea aceea venit-a Isus cu corabia în lătura Gadarenilor...)

Dum.	20 M. Artemie	2 Pom. mort.	♏
Luni	21 P. Ilarion, m. Socrat	3 Silvia	♏
Mărți	22 S. Averchie	4 Carol	♏
Merc.	23 Ap. Iacov fr. D.	5 Emeric	♏
Joi	24 M. Areta, Valentin	6 Leonard	♏
Vin.	25 M. Marcian, Mart., Nat.	7 Engelbert	♏
Sâm.	26 † Dimitrie	8 Gotfried	♏

44. Dum. VII-a Ev. dela Luca c. 8, gl. 4, ev. inv. 10. (In vremea aceea venit-a un om către Is. căruia era numele Iair...)

Dum.	27 M. Nestor, c. Dimitrie	9 Teodor	♏
Luni	28 M. Terentie	10 Andreiu	♏
Mărți	29 M. Anast., c. Avram.	11 Martin	♏
Merc.	30 M. Zinovie și Zinovia	12 Emilia	♏
Joi	31 Ap. Stachie, Narcis	13 Sanislau	♏

SOARELE

ziua	răsare	apune
6	6 25	17 04
13	6 46	16 52
20	6 47	16 40
27	6 58	16 30

LUNA

ziua	răsare	apune
6	21 35	12 24
13	3 55	16 23
20	12 16	21 33
27	16 03	4 21

Povețe economice

Sămănăm grâul de toamnă; adunăm napii de nutreț și de zahăr; facem arătura de toamnă; culegem strugurii și pregătim mustul; adunăm legumele și le pregătim pentru iarnă.

Semne de timp.

Brumărel și Mărțișor sunt luni surori. Cu cât frunzele arborilor cad mai curând, cu atât mai roditor va fi anul următor.

Gerul și frigul din Octomvrie îmblânzește pe Ianuarie și Faur.

Lumina de miazănoapte aduce curând ger mare.

Notițe pe luna - Octomvrie 1924

Anul
1924

NOIEMVRIE

Are
31 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod.
------	-------------------	----------------	------

Vin.	1 Ss. Cosma și Damian	14 Nenerand	♊
Sâm.	2 M. Achindin	15 Leopold	♊

45. Duminica V-a Ev. dela Luca c. 14, gl. 5, ev. inv. 11.
(Zis-a Domnul: era un om oarecarele bogat...)

Dum.	3 M. Aceptsim, Aitala, Iosif	16 Eduard	♊
Luni	4 C. Ioanichie	17 Grigoriu	♊
Mărti	6 M. Galaction, Epistimia	18 Otto	♊
Merc.	6 P. Pavel m. ☾	19 Elisabeta	♊
Joi	7 33 m. d. Mel. și Lazar	20 Felix	♊
Vin.	8 † Arh. Mihail și Gav.	21 Intr. în bis.	♊
Sâm.	9 M. Onisifor și Porfiru	22 Cecilia	♊

46. Duminica VIII-a Ev. dela Luca c. 10, gl. 6, ev. inv. 1.
(In vremea aceea venit-a un legiuitor la Isus...)

Dum.	10 Ap. Erast, Olimp și a.	23 Clementea	♊
Luni	11 M. Victor, Mina, Vich.	24 Ioan, Flor	♊
Mărti	12 Patr. Ioan cel mil., c. Nil	25 Ecaterina	♊
Merc.	13 † P. Ioan gură de aur ☾	26 Conrad	♊
Joi	14 † Ap. Filip	27 Virgil	♊
Vin.	15 M. Gurie, Samona, Aviv	28 Sosten	♊
Sâm.	16 † Ap. și ev. Matei	29 Saturnus	♊

47. Duminica IX-a Ev. dela Luca c. 12, gl. 7, ev. inv. 2.
(Zis-a Domnul pilda aceasta: unui om bogat i-a rodit...)

Dum.	17 P. Grigorie	30 Andrei	♊
Luni	18 M. Platon și Romano	1 Dec. Elig.	♊
Mărti	19 Pror. Avdie, m. Varlam	2 Bibiau	♊
Merc.	20 C. Grigorie dec., Pr. ☾	3 Francisc X.	♊
Joi	21 † Intr. în biserică	4 Barbara	♊
Vin.	22 Ap. Filimon	5 Sava	♊
Sâm.	23 Ss. Grigorie și Amfil.	6 Nicolaie	♊

48. Duminica XIII-a Ev. dela Luca c. 18, gl. 8, ev. inv. 3. (In vremea aceea un om oarecarele s'a apropiat către Isus...)

Dum.	24 † M. Ecaterina, Mercur,	7 Ambrosiu	♊
Luni	25 M. Climent și Petru	8 † Z. Maria	♊
Mărti	26 P. Alimpie, Stelian	9 Leocadia	♊
Merc.	27 M. Iacob Persul	10 Iudita	♊
Joi	28 C. Ștefan cel nou ☾	11 Damaschin	♊
Vin.	29 M. Paramon, Filomen	12 Maxentius	♊
Sâm.	30 † Ap. Andrei înt. ch.	13 Lucia	♊

SOARELE

ziua răsare apune

3	7:08	16:21
10	7:18	16:14
17	7:28	16:09
24	7:36	16:07

LUNA

ziua răsare apune

3	20:17	11:07
10	2:42	14:05
17	11:00	20:26
24	14:33	3:18

Povețe economice

Gunoim și săpăm
in grădina de legu-
mi; curățim pomii
de coaja moartă și
de mușchi, tăiem
crengile uscate, ră-
rim coroana și spoim
pomii cu var; in-
gropăm via și rigo-
lăm pentru vii nouă.

Semne de timp.

De ploauă la in-
ceputul lui Brumar,
săptămăna Crăciu-
nului va fi geroasă.

Neaua multă de
pe pomi înamnă
muguri puțini de cu
primăvară.

Șoarecii de câmp,
de se mai arată,
iarna e departe.

Notițe pe luna Noemvrie 1924

Calendarul lunii		Calendarul lunii	
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31

Anul
1924

DECEMBRIE

Are
31 zile

Zile	Calendarul Iulian	Cal. Gregorian	Zod.	
49. Duminica XIV-a Ev. dela Luca c. 18, gl. I, ev. inv. 4.				SOARELE
Dum.	1 Pror. Naum, s. Filaret	14 Spiridon	♏	ziua răsare apune
Luni	2 Pror. Avacum	15 Irineu	♏	1 7-43 16-06
Marti	3 Pror. Sofonie	16 Adelaida	♏	8 7-48 17-08
Merc.	4 M.Varvara, e. Ioan D.	17 Lazar	♏	15 7-51 16-14
Joi	5 † C. Sava, m. Diogen	18 Grațian	♏	22 7-51 16-19
Vin.	6 † P. Nicolae	19 Manasie	♏	29 7-48 16-29
Sâm.	7 P. Ambrozie	20 Liberatus	♏	LUNA
50. Duminica X-a Ev. dela Luca c. 13, gl. 2, ev. inv. 5. (In vremea aceea învăță Isus într'una din sinagogi...)				ziua răsare apune
Dum.	8 C. Patapie, ap. Cesar	21 Toma	♏	1 19-06 9-49
Luni	9 † Zemislirea s. Ane	22 Dimitrie	♏	8 1-32 13-18
Marti	10 M. Mina, Ermogen	23 Victoria	♏	15 9-37 19-15
Merc.	11 P. Daniil	24 Adam, Eva	♏	22 5-07 14-45
Joi	12 (†) P. Spiridon	25 † N. D. Hr.	♏	29 11-26
Vin.	13 M. Eustratie, Ax.	26 † Ap. Ștef.	♏	
Sâm.	14 M.Tirs, Apolonie, Arian	27 Ioan ev.	♏	
51. Duminica XI-a Ev. dela Luca c. 14, gl. 8, ev. inv. 6. (Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oarecarele a făcut cină...)				Povețe economice
Dum.	15 M. Elefterie și P. Pavel	28 Pruncii n.	♏	Să gătam cu ară-
Luni	16 Pror. Agheu	29 Toma ep.	♏	tura adâncă de to-
Marti	17 Pror. Daniil Lazar	30 David r.	♏	amnă și dacă dă
Merc.	18 M. Sevestian, Zoe	31 Silvestru	♏	înghețul căram gu-
Joi	19 M. Bonifatie	1 Ian. 1925	♏	noiu. In pivniță vinul
Vin.	20 M. Ignatie	2 Macarius	♏	se trage de pe droj-
Sâm.	21 M. Iuliana	3 Genoveva	♏	dii. Să grijim ca
52. Dum. Inaintea nașterii lui Hristos Ev. dela Mat. c. 1, gl. 4, ev. inv. 7. (Cartea neamului lui Isus Hristos fiul lui David...)				albinele să nu fie
Dum.	22 M. Anastasia	4 Titus	♏	turburate.
Luni	23 10 martiri din Crit	5 Telesfor	♏	—
Marti	24 C. E. sfâr. post. de cr.	6 Epif. Bot.	♏	Semne de timp.
Merc.	25 † Nașt. D-lui Hristos	7 Balint	♏	Dacă începutul lui
Joi	26 † S. Născ. de D-zeu	8 Sever	♏	Decemvrie va fi
Vin.	27 Ap. și Arch. Ștefan	9 Iulian	♏	geros, tot așa va
Sâm.	28 M. 20 mii în Nic.	10 Paul	♏	fi zece săptămâni.
53. Dum. după nașterea lui Hristos Ev. dela Mat. c. 2, gl. 5, ev. inv. 8.				Când câinii latră
Dum.	29 14mii prunci, c. Marcel	11 Higinus	♏	la lună, urmează ger
Luni	30 M. Anisia și c. Zotih	12 Ernest	♏	mare.
Marti	31 C. Melania, Romana	13 Ilarion	♏	Gerul și neaua
				din Dec. vestește
				grâu mult.
				Crăciun negru,
				Paști albe.
				După o iarnă grea
				urmează an mănös.

Notițe pe luna Decembrie 1924

Casa domnitoare a României.

Regele

Ferdinand I din casa de Hohenzollern-Sigmaringen, născut la 24 August 1865 st. nou. S'a urcat pe tron după moartea unchiului său Carol I (de Hohenzollern-Sigmaringen), întâmplată în 28 Septembrie (11 Octobree) 1914, după eruperea războiului mondial. Căsătorit cu

Maria, princesă de Edinburg în 10 Ianuarie 1893 st. nou; născută în 29 Octobree 1875 st. n. Pruncii M. M. L. L. sunt:

Carol, principele moștenitoru al tronului, născut în 16 Octobree 1893 st. n. în Sinala, căsătorit cu principesa Elena a Greciei, născută în 20 Aprilie 1896 în Atena.

Elisaveta, princesă de România, născută în 29 Septembrie 1894, căsătorită cu principele moștenitoru George, acum rege al Greciei.

Maria, princesă de România, născută în 27 Decembrie 1899 și căsătorită cu regele Alexandru al Jugoslaviei.

Nicolae, principe de România, născut în 5 August 1908.

Ileana, princesă de România, născută în 23 Decembrie 1908.

Mircea, principe de România, răposat în 1916 după izbucnirea războiului României cu Austro-Ungaria. Nepot:

Mihail, principe de România, născut în 12/25 Octobree 1921 în Sinala, fiul Alteiței Sale principelui moștenitoru Carol și al soției Sale principesei Elena.

Intemeietorul dinastiei Române.

Unchiul Majestății Sale Ferdinand I.

Carol I (de Hohenzollern-Sigmaringen) născut în 8/20 Aprilie 1839; ales ca principe al României în 8/20 Aprilie 1866, proclamat de rege în 14/26 Martie 1881. Răposat în 27 Septembrie 1914. Fost căsătorit cu

Elisaveta, principesa de Wied, născută în 5/17 Decembrie 1843, repozată în 18 Februarie 1916.

Austria. (Capitala Viena) Republică.

Belgia. (Capitala Bruxella.) Rege: **Albert**, născut în 27 Martie (8 Aprilie) 1875.

Britania. (Capitala Londra.) Rege: **George V**, născut în 22 Maiu (3 Iunie) 1865.

Bulgaria. (Capitala Sofia.) Tar: **Boris III**, născut 6/18 Ianuarie 1894 în Sofia. S'a urcat pe tron în 21 Septembrie (4 Octombree) 1918 după abdicarea tatălui său regele Ferdinand I, întâmplată în 20 Septembrie (3 Octombree) 1918.

Cehoslovacia. (Capitala Praga.) Republică.

Danemarca. (Capitala Copenhaga.) Rege: **Christian X.**, născut în 14/26 Septembrie 1870.

Elveția. (Capitala Berna.) Republică federală.

Finlanda. (Capitala Helsingfors.) Republică.
Francia. (Capitala Paris.) Republică.
Germania. (Capitala Berlin.) Republică.
Grecia. (Capitala Atena.) Rege: George II.
Italia. (Capitala Roma.) Rege: Victor Emanuil III. născut în 29 Octombrie (11 Novembre) 1869.
Norvegia. (Capitala Christiana.) Rege: Hacon III, născut în 22 Iulie (3 August) 1872.
Olanda. (Capitala Haga.) Regină: Wilhelmina, născută în 19/31 August 1880.
Polonia. (Capitala Varșovia.) Republică.
Portugalia. (Capitala Lisabona.) Republică.
Rusia. (Capitala Moscova.) Republică bolșevistă. Împărțită în mai multe republici.
Serbia. Iugoslavia. (Capitala Belgrad.) Rege: Alexandru, născut în 16 Decembrie 1889.
Spania. (Capitala Madrid.) Rege: Alfons XIII, născut în 5/17 Malu 1886.
Svedia. (Capitala Stockholm.) Rege: Gustav V, născut în 4/16 Iunie 1858.
Turcia. (Capitala Constantinopol.) Sultan: Sultanul refugiat.
Ungaria. (Capitala Budapesta.) Declarată republică.

Tarif de timbre.

Scala I.			Scala II.			Scala III.		
până la 100 Lei			până la 100 Lei			până la 100 Lei		
peste 100	200	30	peste 100	300	1	peste 100	200	1
" 200	300	40	" 200	300	1	" 200	300	2
" 300	400	60	" 300	400	2	" 300	400	3
" 400	500	80	" 400	500	2	" 400	500	4
" 500	600	1	" 500	600	3	" 500	600	5
" 600	700	1	" 600	700	3	" 600	700	6
" 700	800	1	" 700	800	4	" 700	800	7
" 800	900	1	" 800	900	4	" 800	900	8
" 900	1000	2	" 900	1000	5	" 900	1000	9
" 1000	2000	4	" 1000	2000	10	" 1000	2000	10
" 2000	3000	6	" 3000	3000	15	" 2000	3000	20
" 3000	4000	8	" 3000	4000	20	" 3000	4000	30
" 4000	5000	10	" 4000	5000	25	" 4000	5000	40
			" 5000	6000	30			50
adică după fiecare sută			adică după fiecare sută			adică după fiecare sută		
câte 20 bani			50 bani			câte un leu.		

Observări: Scala I. Pentru cambii, assignațiunii dela neguțători, obligațiunii pentru împrumuturi dela casse pe 3 luni. Scala II. pentru contracte, cuitanțe, obligațiunii și toate celelalte documente, ce nu aparțin după dispozițiunii speciale la scala III. Scala III. Pentru cesiuni de mobila, contracte de cumpărare, vânzare și de schimb, contracte de furnizare, câștiguri de loterie și contracte aleatorice; cucse de bale, contracte de servicii, împrumuturi sunătoare la purtători, contracte de acți pe mai mult de 10 ani s. a.

Județele Romaniei

(ținuturile, regiunile și județele ei. In parantese sunt numite reședințele
adecă sediul județului).

Oltenia are 5 județe și anume:

1. Mehedinț (Turnu-Severin).
2. Gorj (Fărgu-Jiu).
3. Vâlcea (Râmnicul-Vâlcea).
4. Romanaș (Caracal).
5. Dolj (Cralova).

Muntenia are 12 județe și anume:

1. Olt (Slatina).
2. Argeș (Pitești).
3. Mușcel (Câmpulung).
4. Dâmbovița (Târgoviște).
5. Prahova (Ploiești).
6. Buzău (Buzău).
7. Râmnicu-Sărat (Râmnicu-Sărat).
8. Brălla (Brălla).
9. Ialomița (Călărași).
10. Ilfov (București).
11. Vlașca (Giurgiu).
12. Teleorman (Târgu-Magurele).

Moldova are 13 județe și anume:

1. Putna (Focșani).
2. Bacău (Bacău).
3. Neamț (Piatra-Neamț).
4. Suceava (Fălticeni).
5. Roman (Roman).
6. Vaslui (Vaslui).
7. Tecuci (Tecuci).
8. Covurlui (Galați).
9. Tulova (Bârlad).
10. Falcu (Huși).
11. Iași (Iași).
12. Botoșani (Botoșani).
13. Dorohol (Dorohol).

Dobrogiia are 4 județe și anume:

1. Tulcia (Tulcia).
2. Constanța (Constanța).
3. Durostor (Silistria).
4. Callacra (Bazargic).

Bașarabia are 9 județe și anume:

1. Hotin (Hotin).
2. Soroca (Soroca).
3. Bălți (Bălți).
4. Orhelu (Orhelu).
5. Chișinău (Chișinău).
6. Tighina (Tighina).
7. Cetatea-albă (Cetatea-albă).
8. Ismail (Ismail).
9. Cahul (Cahul).

Bucovina are 11 județe și anume:

1. Câmpulung (Câmpulung).
2. Oura Humorului (Oura Humorului).
3. Suceava (Suceava).
4. Rădăuți (Rădăuți).
5. Sirete (Seret).
6. Storojinețe (Storojinețe).
7. Cernăuți (Cernăuți).
8. Cotmani (Cotmani).
9. Zăstavna (Zăstavna).
10. Văscăuți (Văscăuți).
11. Vișnița (Vișnița).

Maramureșul are 1 județ și anume:

1. Maramureș (Siget).

Transilvania sau Ardealul are 15 județe și anume:

1. Brașov (Brașov).
2. Făgăraș (Făgăraș).
3. Siblu (Siblu).
4. Hunedoara (Deva).
5. Alba-de-jos (Alba-Iulia).
6. Turda Ardeș (Turda).
7. Cojocna (Cluj).
8. Solnoc-Dobăca (Dej).
9. Bistrița-Năsăud (Bistrița).
10. Târnava-mică (Diclu-San-Martin).
11. Mureș-Turda (Târgu-Mureșului).
12. Târnava-mare (Șighișoara).
13. Odorhelu (Odorhelu).
14. Ciculul (Cic-Sereda).
15. Trei scaune (San-Giurgiu).

Crișana are 4 județe și anume:

1. Arad (Arad).
2. Blhor (Oradea-mare).
3. Selaglu (Zălau).
4. Sătmar și Ugocea (Sătmar).

Banatul are 2 județe și anume:

1. Caraș-Severin (Lugoj).
2. Timiș-Torontal (Timișoara).

TARIFUL POȘTAL

(POȘTA, TELEGRAF, TELEFON)

Pentru condițiunile de admitere la expediere și celelalte taxe poștale, telegrafice și telefonice, interne și internaționale, se vor consulta tarifele, convențiunile, aranjamentele, regulamentele și instrucțiunile ce se găsesc la toate oficiile telegrafo-poștale din țară.

Consiliul de Miniștri prin jurn. No. 1503-1922 a aprobat și se aduce la cunoștința generală că taxele poștale, pentru interiorul țării și pentru străinătate, se fixează dela 1 Iulie 1922 după cum urmează:

1. **O scrisoare simplă** până la 20 grame
- iar de fiecare 20 grame sau fracțiune în plus câte . .
2. **O carte poștală simplă**
3. **O carte poștală** cu răspuns plătit
4. **Imprimare** de orice fel, de fiecare 50 grame, câte .
5. **Cărți școlare și literare, cataloage** și imprimare de editură și librării, **jurnale** și publicațiuni periodice, cari apar în România și se depun la poșta de editori, autori, librari, administrații sau depozitari de ziare, de fiecare 50 grame sau fracțiune, câte . . .

Toate celelalte publicațiuni se taxează conform aliniatului 4 precedent.

6. **Imprimare în relief** pentru orbi, de fiecare 500 grame câte
7. **Hârtii de afaceri** până la 150 grame
- " " 200 "
- " " 250 "

iar de fiecare 50 gr. sau fracțiune în plus, încă câte

8. **Probele de mărfuri** până la 100 grame
- iar de fiecare 50 gr. sau fracțiune în plus, încă câte

Taxa de recomandare peste taxele dela 1—8, după caz

Taxa avizului de primire la obiectele recomandate:

- a) cerut în momentul depunerii obiectului
- b) cerut ulterior depunerii obiectului

Taxa unei foi de reclamațiune

Suprataxa pentru obiectele adresate **postrestant**

Taxa timbrului de asistență socială ce se aplică la scrisorile simple, recomandate, de valoare și cărți poștale destinate în altă localitate decât în cea în care sunt depuse

Taxa de plată minimă pentru obiectele nefrancate complet

Pentru scrisori recomandate, mandate și mesagerii prezentate la poșta Duminicile și sărbătorile legale este a se solvi o **suprataxă** de

Pentru interiorul României		Austria, Cehoslov. Italia, Iugoslavia Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte țări	
L	B	L	B	L	B
1	—	4	50	6	—
—	50	3	—	3	—
—	50	3	—	4	—
1	—	6	—	8	—
—	25	1	—	1	—
—	05	1	—	1	—
—	25	—	50	—	50
1	—	6	—	6	—
1	50	6	—	6	—
2	—	6	—	6	—
—	50	1	—	1	—
1	—	2	—	2	—
—	50	1	—	1	—
2	—	6	—	6	—
3	—	6	—	6	—
3	—	12	—	12	—
3	—	12	—	12	—
2	—	2	—	2	—
—	10	—	—	—	—
1	—	4	—	4	—
2	—	—	—	—	—

Să se știe încă :

Tot ce se trimite recomandat poate fi încărcat cu **rambursă** până la 10.000 lei. Afară de taxele de francare și recomandare se plătește în timbre poștale puse pe obiect până la 500 lei . L — 50

" " 1000 " . L 1'—

dela 1000 lei în sus . L 3'—

Cel ce vrea să aibă **căsuță poștală** în care să i-se pună scrisorile primite va plăti abonament lunar L 50'—

Cel ce vrea să-și **aboneze** vre-un ziar ori revistă din țară poate să o facă la poștă, plătind peste abonament o taxă de L 3.—

Banii se trimit prin mandat poștal, prin mandat telegrafic și în plicuri de valoare

- a) Un **mandat poștal** costă L 1.—
 Până la 100 lei, de fiecare 25 lei începută afară de taxa de 2 lei L —50
 Dela 100—1000 lei după fiecare 100 lei începută L 1.—
 Pentru mandatele peste 1000 lei până la 10.000 lei se plătește afară de 11 lei ce se cuvin pentru 1000 lei, după fiecare 1000 lei începută câte L 5.—

- b) Pentru **mandatele telegrafice** afară de taxele poștale normale, pentru formularul de telegramă L —25
 și o taxă de L 10.—

Pe mandatele telegrafice nu se admit nici indicațiuni particulare nici corespondență.

Pentru **aviz de primire** și **foaie de reclamație** se plătește ca pentru obiectele recomandate.

Mandatele sunt valabile numai pe luna în care s'au dat și încă una. Peste acest termen se cere viza Direcțiunii generale a poștelor.

- c) **Plicurile cu valori de încasat** (cupoane și efecte com.) mai mult 10.000 lei de plic, sunt supuse taxelor obișnuite la scrisori recomandate și L 2.—

Serviciul mesageriilor (pachete-colete)

Taxele se socot după greutate și valoare.

Taxele pe greutate: Pentru pachete, gropuri și casete de kilogram început câte L 3.—

Pentru scrisori de valoare ca și pentru scrisorile recomandate.

Taxele pe valoare: Pentru pachete etc. și scrisori de valoare până la 10.000 lei de fiecare mie începută L 3.—

Pentru obiectele neridicate în 3 zile dela poștă se plătește pe zi încă L 1.—

Pentru obiecte recomandate sau cu ramburs; mandate poștale, telegrafice și obiecte de mesagerii destinate în țară, Dumineca și în sărbătorile leg. se ia și L 2.—

Telegraful.

Telegrame ordinare, de fiecare cuvânt L —50

Telegrame urgente (D) taxa întregă pe cuvânt.

Telegrame cu răspuns plătit (RP) afară de taxa ordinară și taxa pentru cuvintele cerute în răspuns.

Telegrame particulare date între ora 22—8 (10 noaptea—8 dim.) o suprataxă de L 3.—

Telegramele date Dumineca și în sărbătorile se încarcă cu încă . . . L 3.—

Telegrafia fără fir: Taxa pe cuvânt L —50

Telefon.

Avizele se vor taxa ca telegrame.

Convorbirile în rețeaua urbană, de 3 minute L 2.—

Convorbiri interurbane în județ (3 min.) L 5.—

În județele vecine (3 min.) L 8.—

La distanță mai mare (3 min.) L 10.—

Convorbiri urgente se taxează dublu (de 2 ori).

Noaptea între ora 21—8 se plătește o suprataxă de L 5.—

Dumineca și în sărbătorile se vor taxa ca urgente.

FAMILIA REGALĂ ROMÂNĂ

M. S. Regina Maria

M. S. Regele Ferdinand

A. S. Principele Carol

A. S. Principesa Elena

stud. R. de Șaguna

100 ani

împliniți dela moartea primului mitropolit gr. or. român
ANDREIU BARON DE ȘAGUNA.
(Vezi explicația la pag. 49)

Nu ne uitați

Noi sântem mulți; e codrul plin
De noi, e plin muntele tot,
In șiruri crucile se țin
Pe gropi ce nu se mai socot.

Noi sântem mulți; de vrei să știi
Poftește 'n sate pe la noi
Unde o spuză de copii
Rămasu-ni-au flămânzi și goi.

Cu meșteșuguri ne-au răpus,
Pertrăm de miserii plini;
Ne-am stâns pe unde ne-au tot dus
De frig, de foame, prin străini.

Dar cum sântem din moși-strămoși
Deprinși tot cu aceeași sorți.
Ne-am dus la moarte bucuroși,
Și nu li cerem alte morți.

Români am fost când am luptat,
Până la urmă neclintit:
Creștini sântem, căci am iertat,
Dormind acuma liniștit.

Și, după câte le-am făcut,
Noi mai simțim un singur dor,
Al celor cari s'a trecut
Și n'au văzut isprava lor.

Și, fiindcă am fost tot ce v'am fost
Când ni-am făcut al vieții rost,
In bucuria voastră, frați,
Nu ne uitați!

N. IORGA.

Serbările „Astrei“ la Timișoara

Cea mai veche organizație culturală a Românilor de dincoaci de Carpați, „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ și-a ținut adunarea generală la Timișoara între cadrele unor adevărate sărbători naționale, ca pe vremurile vechi, când suflete mari purtau destinul poporului românesc subjugat. Cele trei zile pe cari membrii Astrei le-au petrecut între zidurile metropolei Banatului, au fost zile

de praznice mari, de manifestare sufletească așa după cum o cere firea românului.

Ne-au reamintit aceste clipe mărețe vechile adunări din trecut, ale Astrei, dela Blaj, Brașov etc. unde sufletul românesc sălta de bucurie întărindu-și credința în cele viitoare. Și am simțit ceva asemănător între serbarea dela Timișoara a Astrei și cele din trecut. Atunci poporul românesc lovit și asuprit de către ungurii

nemernici și-a căutat refugiu în templul culturii, acolo, unde prin carte se deschid baierile sufletului, pentru a rezista opresiunilor fizice.

E aproape singurul caz de cinci ani încoaci, când românii de dincoaci de Carpați, desbinați în urma politicei nefaste de partid se adună, pentru ca să se sfătuiască serios, pentru încetarea activității de luminarea poporului român dela sate, căruia străbunii, acum 62 ani i-au donat o organizație culturală atât de puternică sub denumirea de „Astra“.

Despărțământul local al Astrei cu săptămâni înainte a început lucrările de organizarea festivităților și a

VASILE GOLDIȘ

noul președinte al Asociațiunei pentru literatura și cultura poporului român.

serbărilor, în legătură cu adunarea generală. Grație activității neobosite a dlui director regional I. Petroviciu și a membrilor din comitet, aceste serbări au decurs întru toate, conform programului înainte stabilit.

Cu trenul dela Arad a sosit comitetul central al Asociațiunii, însoțit de mai mulți delegați ai despărțămintelor Astrei din Ardeal. Comitetul central în gara Arad a fost întâmpinat de către delegația despărțământului din Timișoara, condusă de d. dr. senator M. Gropșianu.

În gara Domnița Elena din Iosefin oaspeții au fost așteptați de către despărțământul local al Astrei și un numeros public din pătura inteligentă a orașului Timișoara.

Comitetul central, în frunte cu d. vicepreședinte dr. Octavian Russu și secretarul Romul Simu a fost salutat în cuvinte bineșimțite, de către d. Ioan Petroviciu directorul regional al învățământului, în calitate de președinte al despărțământului local.

A răspuns emoționat, vicepreședintele „Astrei“ d. dr. Octavian Russu. Oaspeții din gară au fost împărțiți la cuartire nainte pregătite.

Comitetul central a sosit în număr de 30 persoane, în afară de membrii biroului. Au fost reprezentate despărțământele următoare:

Despărțământul Orăștie prin d. dr. A. Vlad fost

ministru, desp. Norich-Agnita, prin d. Eugen Munteanu, desp. Bozoviciu prin d. maior i. r. R. Boldea, desp. Făgăraș protopopul Nic. Borzea, desp. Viștea, ing. Cristea, desp. Dej, prin d. dr. Liviu Micșa, desp. Turda prin d. Petru Suciu, desp. Sibiu prin dr. G. Preda și dr. Liviu Ionaș, desp. Aiud, prin d. dr. E. Pop și E. Neamțu, desp. Chioara, dr. I. German și G. Radocea, Valentin Pinteș și Ioan Buteanu, desp. Dicioșântmartin, prin d. T. V. Păcățianu, N. Deac și Al. Maior, desp. Huedin prin Al. Munteanu și St. Pop, desp. Jibou prin Laurențiu Bran, desp. Baia-mare prin Al. Breban, dr. Coriolan Bohățel, dr. Anton și Pavel Turcu,

POETUL OCTAVIAN GOȘA

ca membru al Academiei Române
(Vezi explicația la pag. 50)

desp. Blaj prin dr. Ioan Bianu și dr. Aug. Pop, desp. Lăpușul unguresc prin dr. Valeriu Muste, desp. Oradea-mare prin dr. A. Lazar și dr. Magher, desp. Sâmbătașul-mare prin dr. I. Dămian și dr. N. Opreanu, desp. Orșova prin d. Coriolan Buracu și încă 20 membrii, desp. Lipova prin dr. A. Cioban și protopopul Fabriciu Manoilă, desp. Buziaș prin d. dr. V. Gaiția și A. Ciocoi, desp. Teiuș prin d. V. Aron, Lazar Selegeanu, Weber Lutz, despărțământul Careii-mari prin Oct. Câmpianu și I. Roit etc. etc.

Au mai sosit foarte mulți membrii activi ai asociației, între cari amintim pe dnii dr. Mihai Popoviciu fost ministru, Vasile Goldiș, fost ministru, dr. Valer Braniște, fost ministru, Caius Brediceanu fost ministru, prof. univ.

AUREL VLAICU,
(Vezi explicația la pag 51)

Marin Stefanescu, dr. I. Popoviciu, Gheorghe Bogdan-Duică, dr. Tiberiu Brediceanu, P. S. Sa arhiereul Filaret Musta, protopopul Andrei Ghidiu, canonicul Ioan Boross din Lugoj, dr. Petru Barbu, dr. Aurel Văleanu, dr. Ioan Jucu, dr. A. Hadan, protopopul Ilie Dăianu din Cluj și foarte numeroși oaspeți din vechiul regat, Transilvanei, Banat, Crișanei și Maramurăș.

În ziua a adunării generale. Marți în 27 Aug. (Adorm. Maicii Dlui) la ora 9 s'au celebrat servicii divine în toate bisericile românești din Timișoara, la care au participat aproape toți oaspeții sosiți. Serviciul divin din biserica catedrală din Fabric a fost pontificat de către P. S. Sa arhiereul Filaret Musta din Caransebeș, cu asistenta protopopilor: Dr. P. Țiucra din Timișoara, dr. S. Păcățianu din Arad și Nicolae Borzea din Făgăraș, a preoților Ioan Plavoșin din Mehala și Traian Golumba din Moșnița și a diaconilor Ioan Cioară din Arad și Maxim Radoi din Caransebeș. Răspunsurile le-a dat corul din Reșița.

După terminarea serviciului divin, oaspeții și membrii „Astrei” s'au întrunit în grădina fabricii de bere, unde la ora 11 a început adunarea generală.

Deschiderea adunării generale. D. dr. Oct. Russu vicepreședintele Astei printr'o cuvântare scurtă, răsfoind pagini din trecutul acestei instituții de cultură, amintește că sunt 19 ani de când Astra și-a ținut la Timișoara adunarea generală, într'o atmosferă de sărbătoare națională, întocmai ca și astăzi. Relevă importanța Banatului din toate punctele de vedere, Traian cu soldații săi pe aici a trecut, pentru a-și măsura puterile cu armatele lui Decebal.

Bănățenii cu mândrie răspund când cineva îi întreabă: „noi nis de aici“. Amintește de marii bărbați ai Banatului, militarii Doda, Drăgălina, dascăli Loga, Țichindeal, scriitorii Ion Popoviciu, Bănățeanul Vict. Vlad-Delamarina, Aurel C. Popoviciu. În cuvinte

isvorite dela inimă vorbește despre activitatea de curând adormitului vechi luptător pe teren cultural dr. C. Diaconovich. După această frumoasă espunere declară adunarea generală de deschisă.

Salutul guvernului. După cuvântul de deschidere al dlui Russu, urcă la tribună prefectul județului Timis-Torontal, Iuliu Coste, care prezintă adunării generale salutul guvernului, făcând apologia conștiinței, muncii.

Salutul orașului. După prefect, primarul orașului Timișoara Lucian Georgeviciu a salutat pe membri adunați în congres, în numele publicului acestui oraș, dorind spor la muncă membrilor.

Salutul Ligei culturale. Puternica organizație similară, de cultură, din vechiul Regat, Liga culturală salută adunarea Astei, prin frumoasele cuvinte ale dlui D. Țoni profesor. Dsa arată mișcarea culturală de dincolo de Carpați, săvârșită de puternica organizație a Ligei Culturale, de sub președenția marelui învățat și istoric al neamului Nic. Iorga. Activitatea și-a început-o cu organizarea de manifestații pe străzi. Dar au văzut că atâta nu ajunge pentru atingerea scopului suprem ce-l urmărește. S'a

CUZA-VODĂ

(Vezi explicația la pag. 52)

Început organizarea culturală prin biblioteci, case naționale, conferințe etc. La 1912 Liga culturală a aranjat serbarea de doliu, 100 ani dela răpirea de către ruși a Basarabiei, când pe fiecare casă de român era arborat un drapel trico'or și unul de doliu.

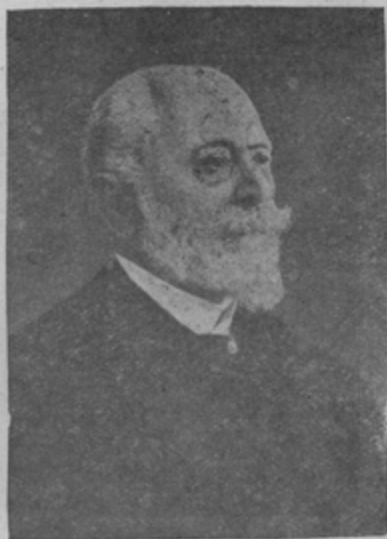
Liga Culturală dorește să muncească ca și în trecut, alături de Asociația culturală din Transilvania. Face apel la toți preoții și învățătorii din această țară să intră în aceste organizații culturale, pentru a ajuta la luminarea poporului din sate. Românul pe când într-o mână va sta pururea cu arma, pentru a-și apăra moșia, de-acum pe veci a lui, în cealaltă mână va purta farul purtător de lumină și cultură aci în pragul Orientului. Termină aducând omagiile Ligei Culturale Asociației Transilvănene și urează spor la muncă.

Cuvântul despărțământului din Timișoara. Domnul director regional al învățământului secundar Ioan Petroviciu, președintele despărțământului local al „Astrei“, în numele acestui despărțământ salută pe cei prezenți și comitetul central, adresând în numele bănațenilor o dorință Asociației. Sunt în Banat români dintr-o cari unii

se bucură, alții plâng . . . Glasul de bucurie al celor de pe aici, este înăbușit de strigătul de durere venit de peste linia care ne-a rupt în două Banatul.

Este datorința organizațiilor culturale din țara întregită să sprijinească pe românii supuși altor țări străine. Cere ca Asociațiunea să ia la suflet soarta românilor din Banatul jugoslav, trimițându-le cărți pentru aranjarea de biblioteci la sate.

Dorința bănațenilor e ca Astra să fie o organizație culturală cu cadre largi din care să nu lipsească nici un intelectual și să fie lipsită de fluctuațiunile politice. Să fie ajutamații de peste frontieră. Bănațenii pun cu bucurie sufletul lor la dispoziția Astrei, intru atingerea acestor

GHEORGHE POP DE BĂSEȘTI
(Vezi explicația la pag. 54)

scopuri înalte. Ureează spor la muncă și invită Asociațiunea să viziteze cât mai des Banatul.

După frumoasele cuvinte ale directorului regional Petroviciu, se ridică la tribună veteranul luptător al cauzei naționale, dl Emanuel Ungurianu.

Primit la tribună între aplauze neconținute, încărunțitul naționalist cu lacrimi în ochi rostește cuvinte sale pline de învătățuri și indemnuri, pentru generația de astăzi. Dsa arată pericolul ce rezultă din lipsa de comerțianți, negustori, meseriași români, mai ales la orașe. Dintre agricultorii țării noastre 85 la sută sunt români, pecând dintre comercianții, industriașii acestei țări, 85 la sută sunt de altă naționalitate. De aci geutatea mare, care împiedică romanizarea cât mai repede a orașelor.

Face apel la Asociațiune, să îmbrățișeze cu căldură interesele meseriașilor și negustorilor români. Salută adunarea generală a Astei în numele Casei de Educație din Timișoara și în numele societății geografice și arheologice.

Cuvântul Caselor Naționale. Dl Colonel Manulescu salută adunarea generală a Astei în numele instituției Caselor Naționale. Dsa arată necesitatea care

a făcut ca aceste instituțiuni să se încetățenească în vechiul regat. Asociațiunea a premers cu exemplu bun în această privință.

În vechiul regat pe timpul războiului a devenit necesară punerea bazelor caselor naționale, când s'a constatat, că mai multă trebuință sufletească are românul, ca și trupească. Cu o bucată de pâine numai, soldatul român a petrecut lungi zile, la glas de fluier, sau lângă o carte, ascuns în tranșeu dela Mărășești.

Luminat poporul dela sate vom ajunge cu timpul acolo, ca străinătatea să nu caute la noi numai după nouile fântâni de petrol isvorite la poalele Carpaților, ci după comoara sufletească a unui popor coborîtor din gîntă înaltă. Binele să se facă cu sila prin cultură, pentru că cultura este un zefir, care răcorește pe toți aderenții săi.

Să se clădească în fie care sat câte

CALVIN COOLIDGE
noul președinte al Statelor Unite
din America

o Casă Națională, templu al culturii și atunci vom privi liniștit la cele viitoare, în această țară bogată, la temeliile căreia zac opt sute mii eroi!

Salutul „Fundăției Principele Carol”. În numele „Fundăției Principele Carol”, dl C. Nedelcu salută adunarea generală a Astrei, dorindu-i spor la muncă, pentru a desăvârși opera mare începută acum 62 ani. Asociația va găsi un tovarăș bun de muncă în „Fundăția Principele Carol” în munca pentru luminarea poporului dela sate prin cultură. Mai salută adunarea generală și dorește spor la muncă și dl Ioan Policroniade.

Implinindu-se șapte ani dela data când România cu însuflețire de nede-scris a început războiul, pentru des-robirea fraților, vicepreședintele dr. Oct. Russu face propunerea care se primește cu unanimitate, ca să se tri-

† WARREN G. HARDING

fostul președinte al Statelor Unite din America

mită o telegramă de oma-giu M. Sale gloriosului Rege Ferdinand I.

După acestea se trece la ordinea de zi. Raportul fiind tipărit, nu s'a cetit. S'au ales comisiunile pentru cenzurarea raportului, comisie financiară pentru cen-zurarea gestiunii financiare a Asociațiunii și comisia pentru premiarea corurilor.

După acestea prima ședință a adunării generale a luat sfârșit.

Deschiderea expo-ziției de pictură a Asociației Bănățene de Arte frumoase. În aceeași zi la ora 1, d. m. membrii „Astrei” cu întreaga asistență au trecut în Cetate, unde au luat parte la des-chiderea Expoziției de pic-tură a Asociației Bănățene de Arte frumoase, din cas-telul Huniade.

Au fost expuse picturile următorilor artiști bănățeni: C. Liuba, I. Isac, V. Simo-nescu, Minișan, Toader, Baba, Eminet, Szuhane, Ferenczy, I. Velceanu, No-vac, Krausz, Lenhardt și sculptorii A. Șipoș și Rub-leczky.

La orele 2 în restaurantul Berăriei s'a servit un ban-chet, la care au participat toți membrii Asociației și oaspeții prezenți la adunare.

La banchet au toastat: Dr. Oct. Russu, vicepreșe-dintele „Astrei” pentru M.

Sa Regele, d. Ioan Petroviciu directorul regional al învățământ. pentru comit. central al „Astrei“, pro-topopul dr. P. Tiucra pentru oaspeți, iar dnul Paulian pentru „Astra“.

După masă la ora 5 a avut loc în localul cinematografului de vară matineul muzical. Deja înainte de ora fixată masse mari de oameni soseau, făcând ca porțile să fie neîncăpătoare pentru atâta lume. La ora fixată toate locurile au fost des ocupate, atingând numărul participanților 3000 persoane

GHEORGHE LAZĂR
(Vezi explicația pe pag. 55)

Primul număr din program este al reuniunii de cântări „Lira“ din Lugoj și a corului din Chizătău. Se cântă „Imnul“ „Astrei“ de Mureșan.

Urmează corul Belinț cu „Deșteaptă-te Române“ și „Plângerea Banatului!“

Corul din Cacova fondat la 1880 predă „Mănăstirea Putna“ și „Prutule“ de Vorobchievici.

Reuniunea de cântări și muzică din Reșița predă „Peste deal“ și „Fetița din Toscana“ de d. I. Vidu.

Corul din Ictar predă „Concert“ de Muzicescu și „Ciobănașul“ de Velceanu.

Corul „Lira“ din Lugoj predă „Concert“ de Muzicescu și „Luminia“ de Bena.

Corul din Chizătău mai predă pe urmă „Resunetul Ardealului“, de Vidu și „Cât îi țara“ de Popoviciu.

Reuniunea de cântări și muzică din Lugoj predă foarte nuanțat „Resunetul Timișului“ și „Marșul lui Mihai Eroul“ de d. I. Vidu.

A mai cântat pe urmă corul din Ticvanul-Mare și acel din Comloșul bănățean.

În general corurile s'au prezentat atât de frumos încât au întrecut toate așteptările. Oaspeții pe cari i-a găzduit orașul nostru s'au declarat încântați de felul cum aceste coruri s'au prezentat. S'au făcut declarații pe față că în întreaga țară nu mai sunt coruri atât de bine instruite ca acelea ale bănățenilor. La sfârșit s'a mulțumit în mod public măestrului Vidu pentru munca atât de intensivă dar cu rezultate frumoase ce a depus în interesul Asociației Corurilor și Fanfarelor Române din Banat, — în urma cărei munci corurile bănățene s'au prezentat cu o desăvârșită tehnică, predând cu ușurință cele mai grele cântări.

Asociația a hotărât să predea premiul de 3000 lei Asociației corurilor și fanfarelor din Banat.

Seara la ora 9, în sala Teatrului Comunal din hotelul Ferdinand trupa teatrului național din Cluj a jucat piesa, „Scrisoarea pierdută“ a nemuritorului T. L. Caragiale. Sala s'a dovedit a fi prea mică pentru publicul numeros ce a grăbit să aziste la reprezentație. Cu aceasta s'a finit prima zi a serbărei Astrei.

A doua zi

La ora 10 a. m. în sala Casinoului Militar-Civil s'a deschis ședința adunării generale a Astrei, sub președinția dlui Oct. Russu.

La ordinea zilei au fost rapoartele diferitelor comisiuni alese în ședința de Marți, pentru censurarea raportului secretarului, a gestiunii financiare și pentru fixarea candidaturilor la postul de președinte.

Profesorul dr. Augustin Popa, raportorul comisiei pentru censurarea raportului Asociațiunii face cunoscută situația actuală a Astrei; sunt 100 despărțăminte și 2207 biblioteci. S'au înființat mai multe case naționale, s'au ținut conferințe, serate muzicale, dan-

FORD

Americanul Ford este cel mai bogat om din lume, având o avere de sute de milioane dolari și o mare fabrică de automobile și alte fabrici

sate s'au tipărit 5 numere din „Biblioteca populară” a Asociațiunii. — În ce privește revista „Transilvania” face propunerea în numele comisiunii a cărei raportor este, ca ea să-și schimbe formatul și feul de redactare, urmând să ia forma și directiva pe care a avut-o revista „Familia” alui Vulcan. Biblioteca „Astra” s'a sporit cu trei fascicule. Asociațiunea numără astăzi 20 membrii onorari, 402 membrii ai secțiunii științifice literare, 82 membrii fondatori ai Casei Naționale centrale, 591 membrii fondatori ai „Asociațiunii”, 2099 membrii pe viață, 5603 membrii activi și 6407 membrii ajutători, în total 15214 membrii. În cursul anilor 1922—23 au decedat 24 membrii ai Asociației.

Adunarea generală după cuvintele clarificatoare ale dlui prof. univ. G. Bogdan Duică, aprobă raportul comisiunii. D. Bogdan Duică cere înființarea de biblioteci speciale, pentru trebuințe e preoților, învățătorilor, tineretului de ambele sexe și înlocuirea burselor Asociațiunii, astăzi ridicole, prin creșterea unui cămin universitar la Cluj.

Iau cuvântul la această discuție dnii Georgescu, secretarul Astrei, avocatul Cioban din Lipova, proto-

popul Breban, și dr. Nicodim Cristea. D. I. Lupu, directorul sucursalei din Timișoara a băncii „Albina” citește raportul comisiunii pentru censurarea gestiunii financiare a Asociației. Avere administrată de Asociație atinge cifra de 1,815,436.42 Lei. Adunarea generală ia la cunoștință în mod aprobator raportul comisiei de cenzurare.

După raportul diferitelor comisiuni a urmat raportul comisiunii pentru fixarea candidaturilor la postul de președinte.

D. prof. univ. Marin Stănescu de la Universitatea din Cluj, urcând la tribună, atrage atențiunea adunării generale asupra faptului, ca persoana pe care o vor alege pentru postul vacant să fie o persoană respectabilă în toate privințe.

Minunile din America
(Vezi textul pe pag. 60)

În acest moment un glas din sală strigă: „Trăiască Vasile Goldiș“.

Ca la un semnal, sala erupse în strigăte de: Trăiască Goldiș! Aplauze neîntrerupte continuă să-l facă imposibil pe dl Ștefănescu de a-și continua vorbirea.

După câteva clipe de întrerupere, impresionat de această manifestare a voinței membrilor, d. prof. Marin Ștefănescu declară că în fața manifestării atât de impunătoare a voinței membrilor el este primul care pentru seninătatea care trebuie să domineze în întrunirea aceasta cutlurală, strigă: Trăiască președintele Vasile Goldiș! El, ctrizată massa răspunde: Trăiască Goldiș, azistența se școală în picioare și ropotul de aplauze impresionează până la lacrimi, pe mulți dintre cei de față. Liniștea abia după câteva minute s'a putut restabili.

După acestea urcă la tribună dl dr. I. Lupaș, raportorul comisiei pentru fixarea candidaturilor, care citește ce condițiuni trebuie să întrunească nou alesul președinte, pentru ca să corespundă țintei pe care o urmărește Asociațiunea. La fiecare dintre condițiunile citite sala într'un glas răspunde: Trăiască Vasile Goldiș!

În fața acestei manifestări atât de impunătoare, d. dr. I. Lupaș declară că colegul său d. prof. Marin Ștefănescu l'a degajat de sarcina ce a avut-o de a candida la prezidenție persoanele fixate de comitet. Și în trecut, când postul de președinte al Astrei era vacant, nu se făceau candidaturi cu votări, pentru că în sufletul fiecărui membru era întipărită de mai nainte figura demnă și prin aclamația prezenților numai se întăria o credință.

D. Dr. Oct. Russu vicepreședintele „Astrei“ în urma raportului comisiei propune pe d. Vasile Goldiș, sala izbucnește în urale, aplauzele durează minute întregi. N'a fost alegere, o aclamare generală, o manifestare înălțătoare, care a emoționat, a ridicat pe toți fără considerare, de păreri politice. Se declară președinte ales, al „Aso-

Banii din țara nemțească
(Vezi textul pe pag. 60)

ciațunii pentru literatura română și cultura poporului român“ d. prof. Vasile Goldiș.

Cuvântul noului președinte al „Astrei“ d. Vasile Goldiș. Intre aplauzele furtunoase și neconținute ale azistenței, d. Goldiș ocupă scaunul prezidial. Emoționat mulțumește adunării generale pentru manifestarea călduroasă ce i-se face din partea publicului prezent. E convins că nu pentru activitatea publică de până aci, a fost designat de către adunarea generală să ocupe scaunul de președinte al vestitei „Astra“, ci pentru modesta sa credință. Recunoaște puținătatea puterilor sale, când privește îndărăt la figurile marilor săi înaintași, la prezidenții „Astrei“, începând cu primul Andrei marele preot, seria lungă, încheiată tot cu un Andrei, și se gândește, dacă modestia puterilor lui va putea face ceeace acești bărbați au făcut pentru „Astra“. Dar nu renunță la această sarcină, se va nizuși să-și pună la acest loc, totalitatea energiilor sale intelectuale și fizice.

„Voi ruga pe Dumnezeu, — zice d. Goldiș — fără de care nu am început nici un lucru în viață, ca să-mi dea tărie, și energie pentru ca să împlinesc cu demnitate postul de care m'ați învrednicit. În locul al doilea voiu cere concursul tuturor oamenilor de bine. Templul unde suntem adunați nu este bisericuța cutăruia, voiu servi idealul cultural al neamului.“

În continuare ține să declare, că nu face nici o promisiune. În

locul frazelor ademenitoare și a promisiunilor îmbătătoare ține să facă o mărturisire de credință: Va servi întotdeauna Idealul Național, ideea națională este cheagul, care va închiega neamul dela Nistru până la Tisa. Steagul Solidarității Naționale îl va purta Asociațiunea, de-acum sub prezidenția sa. — „Solidaritatea Națională“ — spune dl Goldiș, — care să asigure unitatea de simțire și gândire în sens nu numai orizontal, ci și vertical, de sus, dela Tron, până la opinca ce susține tronurile. (Aplause prelungite).

Al doilea sentiment pe care vrea să-l ducă în Asociație este covingerea că existența națiunii române este asigurată numai prin întărirea principiului monarhic și a dinasticizmului. Monarhismul este forma cea mai potrivită pentru fericirea statului nostru. Dar este convins, al treilea că nu există progres, decât acela, care se bazează pe religiozitate. Pentru că — dupăcum a zis-o un mare francez — „Credința prevalează știința“! Va face totul, ca religiozitatea să între cât mai mult posibil în păturile poporului. Va susține cu tărie interesele ambelor biserici naționale și va considera de cel mai mare dușman pe fiecare român, care ar încerca să desbina armonia ce domnește între aceste două biserici. — „Desbinarea confesională a poporului nostru a fost resultanta unor necesități istorice și dacă vre-odată va fi să înceteze această desbinare, ea va fi iarăși resultanta unor noi

necesități istorice, și 'n acest caz națiunea română în înalta-i înțelepciune, va afla fără îndoială chipul cel mai fericit pentru rezolvirea acestui problem". (Aplauze sgomotoase).

Aceasta este ceea ce a ținut de cuviință să spună acum, când ocupă scaunul de președinte, programul său detaliat îl va face atunci, când va fi pus în curent cu situația Asociației și cu toate posibilitățile de acțiune. Crede, că societățile similare de cultură vor susține și pe mai departe legătura cu „Astra“, dl Goldiș va munci din răspuțeri la federalizarea tuturor Asociațiilor culturale din țară.

Astfel din izvoarele mici se va forma torentul care va purta pe undele sale sufletul românesc spre splendorile marilor idealuri ale civilizației.

După completarea locurilor vacante din comitetul central, președintele Vasile Goldiș mulțumește dlui dr. Oct. Russu, vicepreședintele Astrei, pentru zelul cu care a condus Asociațiunea dela decedarea regretatului Andrei Bârsan și până astăzi. Mulțumește dlui director regional Petroviciu, președintele despărțământului din Timișoara al Astrei, pentru pregătirea serbărilor și a adunării generale, cari au reușit atât de bine, în sfârșit mulțumește tuturor domnilor prezenți, autorităților și publicului orașului Ti-

mișoara, pentru ospitalitatea manifestată față de membrii Astrei.

După acestea în sala teatrului comunal și-a ținut conferința d. dr. Silviu Dragomir, prof. universitar, despre „Colonizările străine pe pământul românesc al Banatului“, iar doamna Marilina Sever Bocu despre: „Arta noastră națională în America“.

Ambele conferințe au reușit foarte bine, secerând iluștri conferențieri aplauze neconținute din partea publicului care umplea sala până la ultimul loc. Cu aceasta s'a terminat adunarea generală a Astrei.

(După V. B. de O. D.)

LA MEDIC

— Trage repede d-le medic
că

— Nu se poate; trebuie să
țin 5 minute pauză!

Mitropolitul Andreiu baron de Șaguna

Împlinindu-se 50 de ani dela moartea primului mitropolit gr. or. român, biserica gr. or. rom. — în ziua de sărbătoare a sfinților Petru și Pavel; anul 1928, întru pomenirea marelui român Șaguna — atât la Sibiu, unde marele mort a slujit neamul românesc ca mitropolit și Rășinar, unde este așezat spre vecinica odihnă, i-s'a făcut o sărbare strălucită, luând parte întreaga familie regală română împreună cu d-nii ministrii: I. Brătianu, Anghelescu, Duca, Moșoiu, Mărdărescu, Constantinescu și C. Banu ministrul cultelor, fiind de față mitropolitul primat M. Cristea cu toți mitropoliții și episcopii gr. or. rom. și încă o mulțime de preoți și intelectuali români și o mulțime de popor din întreaga țară.

Cu aceasta ocasiune s'a ținut mai multe cuvântări ocazionale între care și M. S. Regele Ferdinand în cuvântarea sa — între alte a zis:

„Se cuvine să ne închinăm în fața faptelor lui Șaguna, în fața mormântului lui și să ne gândim la marea pildă dată prin înălțarea sa deasupra tuturor patimilor, cuprinzând statornic orizonturi largi, îmbrățișind totalitatea problemelor naționale cu ținta hotărâtă a unirei tuturor Românilor și a întăririi neamului românesc.

Vecinică să-i fie amintirea“!

Poetul Octavian Goga

Cu ocasiunea intrării ca membru la Academia Română dl prim-redactor al foii C. P. din Cluj C. Cheau-Racoviță ne descrie pe poetul ardelean, care în zile de grele suferințe ne încălzia sufletește cântându-ne mereu prin poezie suferințele și nădejdea viitorului sosit.

„Cântărețul „pătimirii noastre“ e al doilea poet mare după George Coșbuc. Căci nimeni altul ca fiul popii din Rășinari, n'a știut să pue atâtea lacrimi și dureri în versul lui, câte le-au avut Ardealul. Cu drept cuvânt Goga a înțeles sufletul plugarilor, suflul tuturor acelor cari'l înconjoară.

Goga a fost un profet al neamului, căci prin struna lirii sale s'au strecurat cântece de jale și de răsbunare al unui neam trudit pe brazdă, călăuzit de o singură credință către vremuri mai bune.

Și care din noi nu i-a citit slova înțelegătoare și plină de suflet românesc a poetului cu ochi albaștri, ce-a văzut lumina limpede a zilei între munți?

De acolo, din aerul curat al brazilor și sborul șoimilor, Goga a cules toată simțirea unui norod neîndreptățit de soartă, și în undele cristaline ale apelor repezi din munte, vedea plânsul iobagilor fără noroc, vedea resvrătirea valurilor... În răsărituri de soare vedea focurile de pe vetrele sărace, în fața cărora se povestiau din mările străbune, sau vedea sângele martirilor cari au învins.

Poezia lui Goga e covârșitoare. În ea se cuprind o sensibilitate deosebită, o limbă din cele mai curate. Poezia lui Goga e plină de frumusețe și de fior pentru că în ea s'a strecurat întreaga viață zbuciumată a Ardealului. Versurile lui Goga sunt cântecele nemuritoare în care s'au prins vrăjit și accentele doinelor și ale celor de viteză.

Le-am repetat aici acestea știute și mai bine de către alții, numai cu prilejul cuvântării de recepție a dlui Octavian Goga, ca membru al Academiei Române. Și nimeni altul nu era chemat să fie urmașul cel mai ales al nemuritorului George Coșbuc, ca fiul popii din satul Rășinari.“

Zece ani dela moartea aviaticului român A. Vlaicu

În 13 Sept. a. c. s'a împlinit 10 ani dela moartea lui Aurel Vlaicu, cel dintâi sburător român, care el însuși ș'a făcut pasărea de sburat cu care voia să treacă falnicii Carpați din Vechiul Regat aici la frații săi din Transilvania. Aurel Vlaicu, născut în anul 1882 din părinți țărani în comuna Bîntînt, lângă Orăștie, încă de student îi plăcea să se ocupe cu meșteșugul de a inventa o pasere de sburat. Ajungând la școlile mai înalte — la îndemnul său și a unor prieteni a mers în Germania, unde timp de 4 ani învățând tehnica modernă în cece privește construcția de europlane, s'a întors în țară și stabilindu-se în București și-a făcut mașina sa proprie de sburat.

În ziua cu datul de 18 Sept. plecând din București a sburat până la poalele Carpaților.

Aici lângă comuna Bănești voind să se lase jos pentru de a mai lua penzină pentru motorul mașinei — fiind prea încrezut în mașina sa de sburat, când să se lasă la pământ dela o înălțime cam de 50 m. — după ce oprise el singur funcțiunea motorului mașinei, un curent de vânt puternic lovind paseria măreață a lui Vlaicu din o parte, a izbit-o de pământ cu atâta tărie, încât sfărâmându-se cu desăvârșire îngropând sub ea pe îndrăznețul ei stăpân, care îmbrățișându-o, a rămas mort pe loc.

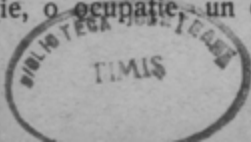
La vestea aceasta tristă, care s'a lătit ca fulgerul, n'a fost inimă de român care să nu fie suspinat, perzând neamul românesc pe un vultur adevărat care a încercat să ne pregătească calea desrobiei noastre naționale.

Cu ocasiunea aceasta dl Nicolae Iorga a scris următorul articolu despre șoimul Ardealului: „AUREL VLAICU“.

Șoimul nostru ardelenesc a lunecat din slava cerului și s'a sfărâmat de acest pământ aspru, care-și răsbună astfel pe acela ce tindea să se desfacă mai mult din robia lui cea grea.

Vlaicu a murit. Cu aripile ultimului său sbor i-s'a frânt și viața; voința cea nebiruită s'a pierdut.

Și în adevăr nebiruită a fost această voință. Fecior de țăran, fără carte, fără avere, fără sprijin el s'a trezit într'o bună zi cu gândul, că e frumos să sboare cineva, că el poate sbura, că trebuie să sboare, — și că pentru aceasta e făcut pe lume. A trecut, ajutat de câțiva prieteni, toate piedecile neînțelegerii și neprietiniei și la capătul atâtor încercări zadarnice, atâtor silinți înfrânte el s'a pomenit în sfârșit acolo sus în cer, sburând. De atunci n'a mai voit alta: n'a căutat un rost în viață, o funcție, o ocupație, un coperemânt, o vatră de familie,

P. 2

o iubire, nimic . . . li ajungea doar că al lui era cerul, cerul întreg!

Și, când l'a văzut acolo, tăind undele văzduhului luminos, frângând împotrivrile vântului, întrecând negurile, neamul lui întreg, toți acei iobagi de ieri, setoși de libertate, de lumină, de neatarnare, i-s'au închinat, nu numai ca unui fiu iubit, mai isteț și mai viteaz decât ceilalți, ci ca unui vestitor, ca unui simbol. Când în vâjăitul lor nerăbdător porneau aripile, când pasărea de oțel se cumpănia sigură sus deasupra pământului, când se frământa cu puterile cerești și le răpunea planând liniștit vulturește, li-se părea că zăresc în viitor o altă minune: urmașii lor, seminția lor desfăcându-se de sub stăpânirea vechilor puteri, înfruntând vrăjmășiile din urmă, sburând tot mai sus peste dănselle și odihnindu-se în lumina apoteosei victorioase. Și de aceea la nimeni nu s'a uitat nația cu ochi mai bucueroși, scăldați în lacrimi și totuș plini de raie, decât la dânsul.

Astfel tânărul care isprăvește astăzi în mijlocul durerii tuturor a fost un fericit, prin toată mărimea triumfului său, prin toată căldura iubirii ce deștepta în juru-i. Și chiar acum, în clipa tragică, el a avut favoarea dumnezeiască de a sfârși în lumea pentru care trăise, care-l închisese cu totul — și care-l jertfi.

Se uită bărbați politici, se uită scriitori de renume. Pe el însă nu-l vom uita. Oricând îndrăzneala omenească va smulge aiurea succese strălucite naturii învinse, nu vom privi cu invidie pe acel învingător, ci vom zice cu mândrie: Și noi am avut pe Vlaicu!

Alexandru Ioan Cuza

În ziua cu datul de 23 Mai st. v. s'au împlinit 50 ani dela moartea lui Alexandru Ioan Cuza care a fost primul domnitor al țării românești (Moldova și Muntenia).

A. I. Cuza-Vodă s'a născut în 8 Martie 1820 la Huși dintr'o familie boerească. După ce s'a isprăvit studiile la Paris și Polonia din Franța, la anul 1839 a intrat în armata română. Dimisionând din armata română a intrat în administrația țării ajungând director la ministerul de interne. Cam pe la anul 1857 a fost ridicat la rangul de colonel și totodată fu numit de prefect la Galați. Neputându-se împăca cu sistemul de guvernare al guvernului de pe acele vremuri, abdice și de postul acesta, iar la anul 1858 a fost numit ministru de război în guvernul Anastasie Pan.

Adunarea națională a Moldovei ținută în 5 Ianuarie 1859 — cu toate voturile — îl alege de domnitor, iar în 24 Ianuarie în acelaș an este ales ca Domnitor și a Munteniei.

Șefii partidelor politice — pe lângă toate că făcură unirea Moldovei cu Muntenia — nu vedeau cu ochi buni pe Cuza ca domnitor. Totuși — Vodă Cuza — în timpul domniei sale a făcut mult bine țării și populației, aducând la îndeplinire în proprietărea țăranilor, cari până atunci erau fără case și pământ, desrobirea țăganilor, cari erau ca sclavi și secularizarea averilor mănăstirești. Pe vremea acea toate mănăstirile din Moldova și Muntenia aveau o mulțime de moșii mari pe care le stăpâneau, iar țăranimea nu avea — al lui propriu — nici măcar nu pas de pământ. Cuză-Vodă văzând aceasta nedreptate, s'a pus și a făcut o lege prin care din moșiile mănăstirilor a luat o parte și a fost date țăranilor. Tot Cuza a făcut și legea școlară prin care se hotărește ca Românii să fie deobligați să-și dea copiii la școală, iar învățătura să se dea fără plată, adică gratuit.

După cum văzurăm mai sus boerilor țării nu le era pe plac astfel de domnie-democratică a lui Cuză-Vodă, având teamă nu cumva cu timpul să ajungă se împartă la țărani și moșiile lor, și apoi din alte interese de stat în noaptea de 11 Februarie 1886 — șefii și fruntașii partidelor intrând pe furiș în locuința sa — l'a silit să abzică de domnie. Cuza Vodă la aceasta nu s'a împotrivit, cea-ce putea să facă, având sprijinul Franței, el însă voind pe ori și ce cale să-și vază țara și poporul fericit s'a retras — așa zicând mai mult de voie bună — și a plecat pentru totdeauna în străinătate. Așăzându-se în orașul Haidelberg (din Germania), după un exil de 7 ani de zile, de parte de mult iubita sa țară, moare în țară străină. Corpul lui neînsuflețit a fost adus în țară, unde în 10 Ianuarie 1873 i-se face o înmormântare cu mare cinste la moșia sa Ruginoasa, din județul Suceava, fiind de față peste 5000 țărani cari îl plăngeau ca pe un adevărat părinte. Dintre vechii lui prieteni erau la înmormântarea lui: Kogălniceanu, poetul Alexandri, C. Negri, și mulți alți, iar o gazetă a lui Bogdan P. Hașdeu tipări sub formă de anunțiu funebru:

„Alexandru Cuza demn de a fi în Panteonul (pomelnicul) Național alături de Alexandru Basarab și cu Alexandru cel bun al treilea, organizator al României, a murit în goană pe pământ străin.

A murit în goană pe pământ străin, dar în România trăește împroprietărirea săteanului;

A murit în goană pe pământ străin, dar în România trăește autocetalia Bisericei;

A murit în goană pe pământ străin, dar în România trăește autonomia Statului;

A murit în goană pe pământ străn, dar în România trăește Unirea;

Rare-ori nemurirea e mai victorioasă asupra morții, dar și mai rare-ori o națiune a fost mai ingrată.

În timpul domniei sale, Cuza Vodă a fost de multe ori sfătuit și îndemnat la fapte bune de soția sa *Doamna Elena Cuza*. Aceasta era o femeie bună, darnică și milostivă. Ea a făcut atâtea fapte bune, încât poporul o pomeneste ca pe-o *sfântă*, care n'a trăit decât ca să mângâie și să ajute pe cei nevoiași.

Comemorarea regretatului G. Pop de Băsești

Duminecă în 6° Maiu a. c., la mormântul marelui român George Pop de Băsești s'a adunat o lume multă, din toate unghiurile țării, frunțași din diferite partide, căci regretatul George Pop de Băsești nu a fost luptătorul unui singur partid, ci al întreg neamului românesc.

Să știe că regretatul George Pop de Băsești a prezidat marea adunare din 1 Decembrie 1918, unde s'a decretat unirea Ardealului cu vechiul regat, și mergând către casă după adunare, a răcit pe drum și la câteva zile a murit.

Fiica marelui dispărut, d-na Elena Hoszu Longin, a ridicat la mormântul tatălui său în comuna Băsești jud. Sălaj un monument, care a fost desvălit în ziua de Sf. George (6 Maiu).

Toate partidele politice și-au trimis cu acest prilej reprezentanții săi, asemenea a fost reprezentat și guvernul și Corpurile legiuitoare.

Duminică la orele 9 dimineața s'a oficiat un serviciu religios în biserica gr. cat. de către I. P. S. Sa mitropolitul Suciul și P. S. Sa episcopul Hossu al Gherlei.

După liturgie Episcopul Hossu a ținut o predică arătând meritele marelui dispărut.

După slujba religioasă toată asistența în frunte cu înalți prelați au pornit spre cimiter unde s'a oficiat un parastas.

Pe mormânt au fost depuse mai multe coroane, între cari și o coroană din partea familiei noastre regale, depuse în numele M. Sale Regelui de dl colonel Tenescu, aghiotantul regal.

S'au rostit mai multe cuvântări: I. P. S. Sa mitropolitul Suciul al Blajului, dl Vintilă Brătianu, dl Cosma, dl Teodor Mihali, dl Tripon, dl Dr. Valeriu Branisce, dl Mihail Cantacuzino, dl Oct. Goga, etc. toți arătând meritele marelui dispărut.

După aceste vorbiri s'a inaugurat monumentul.

Gheorghe Lazăr

marele dascăl al românilor din vremurile trecute.

În 30 Septemvrie anul 1823 moare marele dascăl românesc Gheorghe Lazăr în satul său natal Avrig lângă Sibiu. În 30 Septemvrie 1923 s'a împlinit 100 de ani dela moartea marelui învățat român, care a fost un luceafăr strălucitor pentru neamul românesc de pe acele vremuri.

Dacă poporul român nu avea pe un Gheorghe Lazăr și alți de seama lui, visurile noastre poate erau mai întârziat — ba poate chiar pierdute pentru totdeauna. Că cine a fost Gheorghe Lazăr pentru poporul românesc, lăsăm se urmeze aici articolul d-lui Victor Lazăr publicat în „Cultura Poporului” din Cluj:

GHEORGHE LAZĂR

născut la 5 Iunie 1779, mort la 17 Septemvrie 1823 st. v.

În viața unui popor sunt uneori anumite epoci, în cari el e frământat de o idee nouă, înfăptuirea căreia însemnează mântuire. Și de obicei are fericirea să se găsească câte un om, care prin activitatea lui plină de curaj și de lăpădare de sine să ducă pe calea cea bună înfăptuirea idealului dorit.

Un astfel de om a fost pentru neamul nostru Gheorghe Lazăr, dela a cărui moarte s'au împlinit anul acesta o sută de ani. Însemnătatea cea mare a activității acestui dascăl al neamului a îndemnat pe Români de astăzi să serbeze amintirea anului morții lui cu deosebită cinste și evlavie, pentru-ca și în felul acesta să dovedească recunoștința față de ceice au muncit pentru ridicarea culturală a poporului nostru.

Viața lui Gheorghe Lazăr trebuie să fie cunoscută în cercuri cât mai largi, căci ea fiind pusă numai în slujba neamului e un îndemn pentru toți ceice slujesc neamul în calitate de dascăli ai lui, fie învățători de orice grad, preoți sau altminteri îndrumători culturali ai poporului. Ea mai dovedește celorce au nevoie de îndrumare cu câte greutăți și cu ce jertfe muncesc îndrumătorii.

Ca să ne putem da bine seama de rostul activității lui Gheorghe Lazăr, trebuie să cunoaștem mai întâi starea politică și culturală a poporului nostru la începutul veacului al 19-lea, adică după anul 1800, atât în Transilvania, cât și în vechea Muntenie, Lazăr muncind în amândouă aceste provincii românești.

Cele două principate românești, Muntenia și Moldova, cari au dat România cum a fost până la 1918, ajunseseră la începutul veacului al 18-lea sub domnitori greci, numiți Fanarioți,

căci veniau din partea Constantinopolului numită Fanar. Cu ei împreună veniră, pe lângă Grecii oploșiți de mai înainte în țările române, alte mii de Greci. Punând mâna pe toate veniturile țării, ei înființară școale grecești prin orașele României, îndeosebi în București și Iași. La aceste școale își trimiteau copiii și Grecii bogătași rămași în Turcia, care stăpânia și Grecia de astăzi, împreună cu Bulgaria și Jugoslavia, afară de Croația, Slavonia și Dalmația. Școlile acestea străine erau rușine pentru neamul nostru, o rușine cu atât mai mare, că la ele își trimiteau copiii și fruntașii poporului, unii dintre ei boieri mai mari, ținându-și profesor grec pentru copiii săi chiar și în casă. Școale românești erau puține, mai mult bisericești, la cari învățau numai copiii oamenilor mai de rând.

În școalele grecești, copiii români nu numai că învățau într-o limbă străină și lucruri cari nu prea le erau de folos, dar neamul și limba lor erau hulite, așa că ei se obișnuiau, dacă nu dispreț față de tot ce e românesc, dar totuși cu nepăsare și cu îndrăgirea a ce e străin. Acești venetici ai pământului românesc lucrau deci cum au lucrat alți venetici, cari au ajuns să stăpânească pe Românii subjugăți din Transilvania, Bucovina și Basarabia. Școalele grecești producea puțin folos cihar și pentru Greci, căci dupăcum ne spune un mitropolit român moldovean din vremea aceea, Iacob Stamati, fiul unui păstor ardelean, elevii „erau siliți ca papagalul să învețe de rost, nimica cu totul știind sau înțelegând din cele ce învață”. Străinii, cari au trecut în epoca aceea prin țările române spun și ei, că dascălii greci erau lipsiți de cunoștințe. Școala grecească era deci mai mult o spoială chiar pentru Greci, iar pentru sufletul românesc era o adevărată primejdie.

În timpul, când limba română, înăbușită în Muntenia și Moldova de școalele grecești și de disprețul Fanarioților, nu-și mai găsea adăpost decât în bordeiele țaranilor, în Transilvania se produse o renaștere a sufletului românesc prin mari învățați români Șincai, Micu și Maier, cari făcându-și studiile la Roma și la Viena, unde au aflat în documente și cărți vechi știri despre vrednicia cea mare din trecut a neamului nostru. Asămănându-o cu jalnica stare a poporului român, care gemea sub jugul iobăgiei și al tuturor nedreptăților, pe cari i-le făceau boierii unguri și în măsură mai mică și Sașii, s'au apucat să scrie cărți și să cuvinteze Românilor despre cele aflate. Tot pe atunci, împărat la Viena era Iosif al doilea, un suflet cu durere pentru popor, cu scârbă față de boierii unguri, trântorii, cari trăiau din sudoarea poporului. Iosif voia să desrobească poporul și prin școală, de aceea în timpul lui s'au înființat câteva sute

de școale românești, dintre cari una în Avrig, sat românesc în județul Sibialui. La această școală o învățat carte și Gheorghe Lazăr, fiu de țaran.

Dovedind deșteptăciune rară, el o fost trimis să învețe carte la liceul romano-catolic din Cluj. Unii din stăpânitorii de pe atunci, văzând mintea lui ageră, hărnicia lui la învățătură, au vorbit despre el și la curtea împărătească. Aici se hotărî, ca Lazăr să-și continue studiile la universitatea din Viena, unde și plecă la anul 1807. Scopul celor dela curtea împărătească era, ca Lazăr să ajungă în fruntea bisericii ortodoxe din Transilvania.

Asemenea poporului român, și biserica ortodoxă românească din Transilvania era, asuprită și batjocurită în timpul acela. În fruntea bisericii era un episcop fricos, fără râvnă de-a ridica poporul românesc din somnul cultural, în care zăcea. Ceica voiau să se preoțească, învățau în seminarul din Sibiu, timp de șase luni, citirea și scrierea, puțină aritmetică, citirea Apostolului, Evangheliei și Liturghiei, cântările sau glasurile bisericesti și așezarea slujbelor sfintei biserici după tipicul din Octoihul cel bogat.

Lazăr învățase în Viena ingineria și teologia. Aici scrise și mai multe cărți, pe cari voia să le tipărească, dar fu oprit. Fără mândrie, dar cu sufletul plin de râvnă pentru munca în slujba neamului său oropsit, Lazăr nu mai voi să aștepte postul de episcop, și se mulțumi cu cel de învățător la seminarul din Sibiu. Aici se apucă de lucru, dar în loc de ajutor, el află împotrivire din partea episcopului nou numit, căci acesta nu voia ca munca lui Lazăr să-i întunece numele, care nu se distingea prin nimic. Rudenii de-ale episcopului împreună cu aceste se întovărășesc cu dușmanii neamului, Unguri și Sași, și cantă să-l îndepărteze pe Lazăr din Sibiu. Nu isbutesc însă. Atunci săvârșesc o mișelie. Pun pe un seminarist nenorocit să-l atace pe Lazăr, îl părăse că ține vorbiri răzvrătitoare contra împărăției! Se face cercetare din partea poliției și aceasta, ascultând de ceace îi spuneau dușmanii învățătorului, îl declară vinovat și nevrednic de slujbă. Biruie întunericul asupra luminii.

În timpul acesta se afla în Sibiu și sora marelui boier, Romul Grigore Ghica, ajuns mai târziu Domnitor al Munteniei. Ea căuta un profesor pentru copiii ei și-l află în persoana lui Gheorghe Lazăr, cu care se reîntoarse la București.

Lazăr nimerise la București tocmai în timpul, când o seamă de boieri mari, cu cald suflet românesc, erau ocupați cu ideea de-a da o desvoltare mi mare și micii școale românești. Îndeosebi voiau să introducă în școli și știința măsurării moștilor, adică un fel de inginerie. Întrebându-l pe Lazăr, dacă se pricepe la

aşa ceva, el s'a grăbit să le arete, că e inginer cu învăţătură din Viena. Ii puseră la dispoziţie o chilie dela mănăstirea Sf. Sava din Bucureşti, îi deteră şi un învăţător ajutor, pe preotul Pavel, şi în August anul 1818 se deschise în România cea dintâia şcoală cu cursuri ştiinţifice româneşti, cu douăzeci de elevi.

Dar Lazăr nu era omul, care să se mulţumească numai cu învăătura elementară, fie ea împreunată şi cu puţină inginerie.

Suflet plin de foc, cu idei pe cari voia să le înfăptuiască pe terenul datoriei morale şi pe al înălţării sufleteşti a neamului şi al deşteptării demnităţii naţionale, el prefăcu modesta catedră a unei şcoale elementare într'un amvon, de pe care răsunau adevăruri şi îndemnuri nemaipomenite până atunci la Români din Sudul Carpaţilor. Vestea acestui predicator, care cu ochi scânteitori şi cu voce tremurătoare îşi revărsa focul sufletului său românesc în sufletul larg deschis al ascultătorilor lui, umplu oraşul. Chiliile dela Sf. Sava deveniră neîncăpătoare, căci din toate părţile alergau fii de boieri, şcolarii dela micile şcoale bisericeşti, negustori, unii tată şi cu fiul împreună, scriitori de prin birouri, călugări, chiar şi Greci şi tineri din Moldova ca să asculte noua evanghelie naţională a Ardeleanului Gheorghe Lazăr. Acesta se văzu în curând silit să lase învăţăturile elementare în sarcina altora.

Rezultatul noului învăţământ în limba naţională ni-l arată cuvintele călugărului cântăreţ Macarie, care zice: „adunându-se mulţime de ucenici şi de pre afară şi din şcoalele greceşti, în cari nici un spor nu se făcea, cu minunata îndemănare a limbii părinteşti în puţină vreme atâta spor au făcut în ştiinţele filosofiei, încât mulţime de ucenici români au ieşit desăvârşiţi ingineri şi filosofi, cari din şcoalele cele greceşti, ce cu multă cheltuială a ţării se ţin, niciodată nu s'au văzut să iasă”.

Grecii vedeau golindu-li-se şcoalele, vedeau deşteptarea spiritului naţional şi primejdia de-a perde stăpânirea. Mijloacele, pe cari le întrebuiţau ca să împedecă potopul, ni le arată tot Macarie zicând: „pre dascăli şi prin Divanuri (consiliul boieresc al Domnitorului) i-au purtat înrăutăţitii pentruca să-l împiedecă şi în toate zilele cu cetele se vedeau adunându-se şi, întrarmaţi cu limbi pline de otravă, în toate părţile alergau pentruca să facă pricini şi turburări, umblând în tot chipul ca şi pre dascăli cu multe supărări să-i împiedecă şi pre ucenici să-i slăbească din eşărdie. Şi văzând, că cu toate acestea nu poate întuneca lumina, nu se ruşinau preafărăţitii de-a lipi pre pereţi noaptea stihuri (versuri) cu lătrări turbate, în care îşi arătau pizma şi toată uriciunea ce hrăniau asupra neamului nostru.”

Zădarnice au fost toate opintelile Grecilor, căci biruise voința de-a căuta sufletul românesc în învățătură. Școala grecească se goli de elevi și Lazăr își mai luă și alte ajutoare, între cari pe arhimandritul Grigorie Râmniceanul, pe călugărul Eufrosin Poteca și pe Ioan Eliade Rădulescu, care avea să devină Părintele literaturii române.

La anul 1821 izbucni revoluțiunea Olteanului Tudor Vladimirescu, care cu sabia în mână se alătură la munca lui Lazăr de-a nimici puterea străinului. Se spune, că Lazăr s'a retras la Avrigh, de unde s'a reîntors în anul 1822. A strălucit pe lângă stăpânitorii, acum români, ai țării să se înființeze o Academie, o școală înaltă ca în țările din Apusul Europei. Țara se afla acum într-o prefacere mare, așa că cei chemați să înfăptuească ideia lui, nu aveau timpul convenit să se ocupe de ea. Afară de aceea Lazăr se îmbolnăvi și după ce zăcu câțva timp într-o căscioară în apropiere de Târgul Moșilor (Grădina Eliad), se hotărî să plece înapoi la Avrigh. Într-o zi de vară, în luna lui Iunie, se urcă, alături de dășagii cu cărți, în căruța care avea să-l ducă în satul de lângă Olt, și făcându-și cruce, binecuvântă Țara, care avea să trimită, drept recunoștință, pe fii ei, răzbnătorii și liberatorii Ardealului robii.

În anul următor, 17 Septembrie 1823, închise ochii și fu înmormântat în curtea bisericii din Avrigh. Aici i-a făcut marele boier român Carol (Scarlat) Rosetti, la anul 1864, o criptă de marmoră. Pe peatra, care stă în sus, se află următorul epitaf tăiat în litere chirice :

Vieșuitorule !

Stai pușintel și citește,

Dup' aceasta socotește

Trista omului soarte

Nepregetătoare moarte.

Ce ești tu, eu am fost,

Aceasta învață de rost,

Ce sunt eu acum, vei fi

Când ceasul îți va sosi.

Gheorghe Lazăr, teol. Transilv.

N. 1779 M. 1823.

Iar pe peatra de marmoră, care acopere mormântul, este următoarea inscripțiune cu litere românești :

Precum Christos pre Lazăr din morți a înviat

Așa tu România din somn ai deșteptat.

LUI GHEORGHE LAZĂR

a ridicat acest monument școlarul său Hogiul și Ieroselimit Carol Comite de Rosetti la anul 1864.

Unul din cele dintâi monumente ridicate de România după Unirea Principatelor (1859) a fost statuia lui Gheorghe Lazăr din fața Universității. Iar anul acesta, Românii uniți într-o singură țară, prăznesc amintirea deșteptătorului național, care a contribuit și el la unitatea sufletească a tuturor Românilor.

„Minunile din America“

Ori-ce minune se aude, acea trebuie să se fi întâmplat în America.

Se zice că niște cocoane „cam dă aștia“ care nu baș au așa de lucru și pentru că să le mai treacă de urât; s'or pus (ca zînela din povești) la joc — sau cum li mai zic domni — la danț pe întrecute, voind să vadă, că care dintre ele (fiind mai multe) poate să țină mai mult la glumă, adică neîntrerupt să joace mai mult. Dintre întrecătoarele jocului cum ne arată chipul, d. Alma Cuming, care neîntrerupt a jucat 27 ore, iar când s'a lăsat de joc a avut „păpucii (ghetele) rupți“ — așa după cum ne arată ea singură. După joc a fost transportată la spital, unde va trebui doctorii să-i facă puțină reparație la *piept și plumâni*. Jucătoarea noastră și-a primit numele de „Jucătoarea Păpuc Rupt“.

Banii din țara nemțască

În timpul din urmă banii Germaniei au ajuns fără nici o valoare așa că banca de stat a Germaniei tipărește cu vagoanele bancnote noi care poartă numărul de valoare a unei bancnote de 5 milioane mărci.

În ilustrație se vede cum duc 2 funcționari o coșară cu bani (bancnote) pentru ca să plătească solarul (plata lunară) a funcționarilor.

În scurt timp, dacă nu se va îndrepta treburile, vom ceti că germanii vor tipări bancnote de 1 miliard bucata și și pe acelea va trebui să le care cu vagonul și trenul accelerat din banca statului, pentru trebuințe de plată în țara lor.

La noi în țară nu se va mai putea aduce astfel de bancnote, deoarece ar fi mai mare taxa de transport a trenului, decât este valoarea lor. Cum schimbă D-zeu lumea!

Invidul

(Vers popular de S. M. Velcilean)

Abătută și măhnită
În haine de jale,
Trece o țărancă grăbită
La moara din vale.

— Grea e slujba de ostaș !
Așa i-a fost data . . .
— Mamă, du-mă la oraș,
Vreau să văd pe tata !

Cu trăistuța subsuoară,
De mână băiatul . . .
Cu dor greu la inimioară,
Jălește bărbatul.

Roata morii să 'nvărtește,
Apele o mână . . .
Țărancă la drum pornește —
Drum de-o săptămână.

Țărancă s'oprește 'n prag —
E nălog la moară,
Morariul o ține 'n drag,
Jalnic o măsoară.

Intristată și trudită,
Gândurile-o poartă.
Nemâncată, nedormită,
Nici vie, nici moartă.

— Hei, surată, ce te faci ?
Ți-a crescut băiatul !
Jăluită, zău nu-mi placi !
Nu ți-a scris bărbatul ?

Holda-i verde, snopii copți,
Grâul se despică,
Băețelul șapte nopți
Doarme tot în frică . . .

Țărancă îndurerată,
Plânsă, ponosită ;
Scoate cartea 'mpăturată,
Cu poșta sosită.

El ar pune întrebare
Tătica ce face.
Maică-sa în disperare
Tot plânge și tace.

Morariul încărunțit
la cartea 'n cetire,
Om cu carte, om pățit,
Știe tot din șire.

Cândva, cu glas subțirel,
Întreabă de taica ;
— Suntem, iac'acuş, la el,
Țucumi-te maica !

— Cartea spune ici în dos —
Nu e nici un reu . . .
E viu . . . și e sănătos,
Cum vrea Dumnezeu !

Soarele frumos răsare,
E o zi de vară.
Țărancă din vis tresare,
A ajuns la gară.

— Văd eu, uică, că nu-i bine
Cartea mi-e streină . . .
Plec de seară . . . duc cu mine
Nădejde puțină.

Ține băiatul de mână,
Spre oraș pornește,
E de-ajuns o săptămână
De când ponosește.

În oraș din depărtare,
Un steag alb se vede,
Decorat cu cruce mare,
Cum creștinul crede.

Și țărâna lasă jalea,
Credința e mare . . .
În spre cruce ține calea
Ea putere are.

La spitalul din cetate
Intrarea-i cu pază,
Ziua, noaptea, pe 'nschimbate,
Un soldat veghiază.

Stă țărâna în mirare,
E sfios băiatul . . .
— Ertăți, mă rog, o 'ntrebare:
Aici mi-e bărbatul?

Și soldatul, cu glas rece,
Îi arată locul:
— Mergi sus, la numărul zece,
Probește-ți norocul!

Iar țărâna, cu curaj
În brațe băiatul,
Urcă trepte, la etaj,
Să-și afle bărbatul.

În etaj răniți o samă,
Sergentu-i alege;
Doctorul pe rând îi chiamă,
Rana să li-o lege.

Lung e șirul de bolnavi
Decorați în lupte,
Foști eroi, acum schilavi
Cu oasele rupte.

Azi spitalul cătănesc
E tixit cu totul . . .
Graiul dulce romănesc
S'aude 'n tot locul.

Și țărâna cu băiatul
Nizuesc să treacă,
— Am venit, să-mi văd bărbatul,
Lăsați-ne-o leacă!

Cum era prea inimoasă
Printre bolnavi trece,
Întră palidă, sfioasă,
La numărul zece.

Ici, în sala spațioasă
Durerea e mare,
Sănătatea-i prețioasă
Omul când n'o are!

Raza blândă 'n felinare,
Așternutul moale,
Dau nițică alinare
La rane și boale.

Orologiul de pe masă
Vremea o măsoară,
El grăbește și nu-i pasă
Dacă timpul sboară.

Lungă-i vremea de 'ntristare . . .
Zac de mult răniții.
În credință și răbdare
Suferă ca sfinții.

— Vezi eroul decorat
Doarme și visează,
Jalea i s'a alinat
De când aiurează!

El se vede dus acasă
Teafăr, sănătos,
Șede cu ai săi la masă
Vesel, bucuros.

Își ia soția de mână,
Plânge 'n bucurie,
Numără oițe 'n stână
Prunii din moșie.

Băețelul a crescut,
Tot de el se ține,
Îl întreabă ce-a făcut
De-un an și mai bine.

Visul dulce, ce visează,
I s'arată 'n față . . .
Obrajii se 'nvioarează
De dor și dulceață.

Cu capul pe perinuță,
Fericit zâmbește,
Pe-a lui dragă nevăstuță
Des o pomenește.

— Ți-am adus o tășculiță
Dragă băețele;
Sabie și-o pușculiță
Să te joci cu ele.

Și cu gândul la băiat
Își alină chinul . . .
Doarme dulce, mângâiat,
Inceată suspinul.

*

Orologiul tocănește,
Arată pe zece . . .
Și rânitul se trezește,
Mâna-i este rece.

— Ioane dragă, ce te doare,
Ți-or pușcat plumâna?
Ai vre-o rană la picioare,
Ori ți-e frântă mâna?

— Eu sunt ioane, eu și Ghiță
Adă mâna, școală . . .
Ți-am adus dragă bădiță
Leacuri pentru boală.

— Tătico, unde te doare?
Școală-te puțin . . .
Ridică-te în picioare,
Vino să te țin!

— Am grăbit prea înfricați,
Stai, să te ridic,
De ce-ți ții ochii legați?
Deschide-i un pic!

Și bolnavul se ridică,
Nevăstuța-l ține . . .
— N'am murit, n'aveți frică,
Mi-e acum mai bine!

Lacrimile curg șiroi,
Plâng toți pe 'ntrecute,
— Țucu-vă pe amândoi,
Dumnezeu ni-ajute!

— Pentru mâna asta ruptă
Am fost decorat,
Generalul după luptă
M'a și sărutat . . .

— Ioane dragă, n'avea teamă
Că ți-e mâna ruptă,
Vom purta de tine samă;
Dumnezeu ni-ajută!

— Mâna și piciorul drept,
Au rămas în șanț . . .
M'a zdrobit coala la piept
Un granat cu lanț . . .

— Ioane, tu grijă n'avea
Că ți-e rupt piciorul;
Vom trudi și vom lucra
Mama și feciorul.

Câți români, viteji, eroi
Toți periră 'n lupte . . .
Câți flăcăi în sat la noi
Poartă oase rupte!

*

— Mâna și piciorul drept
De granat zdrobite,
Lovitura ici la piept
Le simt lecuite . . .

— Dar mi-e neagră inima,
Mă lasă puterile . . .
E prea grea durerea mea,
Mi-am pierdut vederile !

— Ochii, ce-s mai scumpi în lume,
Bogăția vie . . .
Cum să mai am zile bune ?
Mai bine sub glie . . .

Câte stele sunt pe cer,
Soarele și luna . . .
Pentru mine toate per,
Nu le văd acuma.

— Codrul când întinerește,
Tine frunză plină . . .
Pentru mine nu 'nfloricește
Crinul din grădină.

— Soarele de dos resare,
Incolțește via . . .
Farmec pentru mine n'are
Holda și câmpia.

— Amărâtă mi-e viața,
Inima mi-e neagră,
Nu-ți mai văd acuma fața
Elenușo draga !

— Nu-ți mai văd nici ochisorii
Farmăcați de dor . . .
Nici în curte pomișorii
Cu frunzele lor.

— Nu văd zimbetul tău dulce . . .
Negru-mi pare totul,
Bucuria — vezi — se duce . . .
Îmi perii norocul !

— Fi cuminte, să crești mare . . .
Fi deștept ca maica . . .
Dă măicuței ascultare,
Tucumi-te taica !

— Invalid, schilav, orbit,
Cum mă vedeți iară,
Orbul vostru s'a jertfit
Pentru tron și țară !

Și rămas orb, amărât,
Voi da lumii pilde:
Blăstămat și urgisit
Neamul cine-și vinde !

— Distincții de vitejie,
Botezate 'n sânge . . .
Eu vă port cu bucurie,
Dar sufletu-mi plânge !

*

— Te-oi purta de mână, tată,
Te-oi păzi de rău,
Nu te-oi lăsa niciodată,
Jur pe Dumnezeu !

— Trecătorii și vecinii
S'or mira de noi,
Ne-or admira și streinii . . .
Tată, pe-amândoi . . .

De ce nu voia Țiganul

Nu știu ce făcuse un cinrel, că stăpânirea rânduise acum
să-l spânzure. Da el nu voia de loc și tot scância: hă, hă ! . . .

— Haida sus, cioară ! La frânghie, sus !

— Hă, hă . . . face danciul. — Las' să se snie tetea, că
pe mine mă gădilă !

Culeasă de D. Furtună din Vlăsinești-Dorohoi.

Unirea face puterea

(Intâmplare de N. Calina. A.)

Bătrânul: Doamne, Doamne, nu știu ce are să mai fie cu feciorii mei! Într-una se sfădesc, se ocărăsc, sar la bătae, mai rău ca țigani! Ba încă povestesc și râd unii de alții către oamenii străini, de se fac de râsul lumii! Și vai de dâșii, că dușmanii se folosesc de desbinarea lor, și-i ațăță mai tare, ca apoi ei să-și bată joc de dâșii! Nu mă mai ajunge capul ce să fac. Mă gândesc c'ar trebui să trăiască bine între dâșii, că doar is frați de acelaș sânge, sângele meu! Mă doare inima, când mă gândesc ce se poate întâmpla după moartea mea! S'or omori de s'a duce pomina! Of! Tare mi-s amărâte bătrânețele! Doamne, Doamne, deschide-le mintea să vadă că numai unde-i unire și înțelegere poate fi spor și tihnă, îmblânzește-le inima și le-o curăță de răutate, ca să trăiască în dragoste și pace.

Iată-i!...

Feciorul I: Am să-ți succesc gâtul ca la puiul cel de vrabie...

Feciorul II: Și eu am să-ți zdrobesc capul ca la șarpe...

Bătrânul: Ia auzi ce vorbe zic. Of! Mă junghie la inimă!

Feciorul I: Ia taci, tată, nu mai ofta, că feciorul ăsta al d-tale vrea să între într'un păcat cu mine, de dimineață nu-și mai moaie clonțul.

Feciorul II: Nu știu eu, ori tu? Cine mi-a ucis cănele? Nu tu?

Feciorul I: Dar mie cine mi-a ucis găinile?

Bătrânul: Iată-i și ceilalți!... Of! Doamne!...

Feciorul III: Tu ești de vină!

Feciorul IV: Ba tu, tu.

Feciorul III: Cine a început-o azi?

Feciorul IV: Dar cine și-a bătut joc de mine?

Feciorul I (către al IV): Tu ai intrat cu plugul în bucata mea?

Feciorul III (către I): Dar tu de ce ai luat mai mult decât ți-a dat tata? Unde ești tu mai mare?

Feciorul IV (către al III): Și tu ai luat dela mine.

Bătrânul (vine cu un mănunchiu de nuele): Măi băeți, rupeți mănunchiul ăsta de nuele.

Feciorul I: Dar ce înseamnă acest mănunchiu?

Bătrânul: Nimic, dar ia fă ce-ți spun?

Feciorul I: Ia lasă-mă, tată, nu mă mai amără, parcă nu-s eu destul de amărât!

Bătrânul: Halal de vorbe ce am eu de la feciorul cel mai mare. Doar nu-i aștepta să-ți pic în genunchi?

Feciorul II: Și vrei tată numai decât? Ia adă-le încoace? (Le apucă voinicește, cu mâinile, le pune în genunchi, le indoește din toate puterile, se înroșește, dar de giaba).

Feciorul I: Dă-te bre încolo, că nu ești vrednic să rupi un mănunchiu de vreascuri! (Se necăjește și el mai amar-nic, dar le asvârle. Ceilalți îl râd, iar el se răstește la dânsii, dând din cap).

Bătrânul (către al III): Dragul meu, rupe-le tu?

Feciorul III: (Se necăjește și el dar e în zadar).

Feciorul IV: Ia să vedeți cum cel mai mic are să fie mai voinic.

Feciorul I: Așa, laudă-te singur. Ai să sperii muștele cu voinicia ta?

Feciorul IV (Se prinde cu toată puterea, le încovoae, le trage, dar de geaba): D-ta tată, se vede că vrei să-ți bați joc azi de noi?

Bătrânul: Ba ferească Dumnezeu, nu mi-a plăcut nici odată treaba asta; dar să vedeți că eu cu toate bătrânețele mele, am să le rup tot cu fuga?

Feciorul I: Atâta rău!

Bătrânul: (desleagă mănunchiul și rupe pe rând toate nuelele).

Toți: Apoi așa câte una, cine nu le-ar fi putut rupe?...

Bătrânul: Așa-i? Vedeți că și un copil le rupe pe rând când sunt câte una; iar când is unite în mănunchiu, așa-i că n'aveți ce le face? Dragii mei copii: în acest mănunchiu nu vedeți voi oare o pildă care vă arată răul ce vă aduce dezbinarea voastră de când v'ați învrăjbit?

Toți: Adevărat grație, tată. Ne-a orbit răutatea pusă în noi de dușmanii noștri.

Bătrânul: Dacă vorba mea este adevărată, ertați-vă tot ce aveți unul asupra altuia, și prindeți-vă, că veți trăi toată viața în dragoste și unire!

Toți: Ne ertăm și ne prindem să trăim uniți.

Bătrânul: Dumnezeu să vă ajute. Țineți minte toată viața că: „Unirea face puterea.”

Judecătorul: Bine tâlharule, nu te-ai mulțumit că ai furat porcul D-lui, de ce ai dus și porumbul (cucuruzul) din pod.

Hoțul: Să trăiți d-le judecător! La porc trebuie și porumb, nu puteam să-l las să crepe de foame la mine.

Din vremi trecute

(Baladă poporană de Petru Dulfu)

Vodă-i dus la vânătoare
După cerbi și câprioare ...
Doamna singură acasă,
Jupâneze a strins la masă.

Ospătează vesele,
Doamna, jupâneșele;
Și Drăghici, al Doamnei fin,
Toarnă prin pahare vin ...

Iar pe când mânca și bea,
Doamna la Drăghici privia.
Jupâneșele spre seară,
Toate — rând perând — plecară

Finul mai șezu nițel
Doamna zise către el:
„Finule Drăghici ... alei!
Ce frumoși sânt ochii tăi!”

Ochi mai dulci eu n'am văzut
Vino ici ... să ți-i sărut!
Dânsul când o auzi
Doi pași îndărăt pași:

De micuț, mă botezași;
Când creșcui, mă cununași ...
Nașo! nu ne-a fi păcat
Să cădem la sărutat?

De păcat ți-e teamă, jine?
Vino iceă lângă mine!
Că voi da juncan și vaci
De pomană la săraci;

Face-voiu fântâne reci,
Pe la drumuri și poteci;
Mănăstiri voiu ridica!
Cel de sus ne va ierta!

Stai — el zice — ascultăm ruga
Pân-oiu merge acasă, fuga,
Și caftanul nou mi-oiu pune:
Că ... mă 'mbracă de minune!

Către casă apoi grăbește,
Roibul 'ndată și-l gătește,
Înșeuat la scară-l lasă
Întră cu pași luți în casă ...

Își sărută fil, soție:
Plec! (le spune) Domnul știe
Când mă întorc la cuibul meu:
Rămâneți cu D-zeu.

Iese ... și s'aruncă 'n șea ...
Drept spre Țarigrad o ia ...
Acolo el a plecat,
Ca să scape de păcat.

Doamna când plecă-l zări;
De năcaz se 'mbolnăvi ...
Vodă iată-l s'a 'ntrunat:
Scumpa mea! Bolnavă 'n pat?

Ea-i răspunse: Cum n'oiu fi,
Când ieri finul vine-aci:
„Oj! ce dragă mi-ai căzut!“
Ei să mă sărute-a vrut!

Vodă ... a sărit în sus ...
Palmele la ochi și-a pus ...
Dela Țarigrad 'napoi
Pe Drăghici l'aduse-apoi.

Sfetnici mari cheamă la sfat
Și 'n divan la judecat
Sfetnicii să sfătuiră,
La perire-l osândiră.

Iar soția lui Drăghici,
Cu-ale ei odresle mici,
Dete fuga la palat,
Plângătoare s'a rugat.

Nașule, Măria Ta,
Soțul nu mi-l spânzura!
Vodă-i zise! Fina mea,
Lase, grije nu avea!

*Că boeri, boerinași,
Sute sunt aici 'n oraș...
După care vrei te-oiu da,
Tot eu te voi cununa.*

*Doamna... câți ani mai trăi,
Pace 'n urmă nu-și găsi...
Când mormântul lor vedea
Foc pe suflet o ardea!*

*Și Drăghici fu spânzurat
În grădină, la palat...
Soața lui, un gemet scoate
De durere numai poate.*

*Vodă, prin grădina sa
Intr'o zi se pieumbla...
Când pe la mormânt trecu,
Acolo... el ce văzu?...*

*Paloș ascuțit luă,
lute 'n pept și-l împlântă...
A murit pe loc și ea,
Cu Drăghici alătura!*

*Trandafiri cu dalbe foi,
Răsăriți din groapă... doi!
De mijloc apropiati
Și de vârf, uniți... ca frați.*

*Intr'o groapă, către seară
Pe amândoi îi așezară,
La un loc să odihnească,
În grădina cea domnească!*

*Vai! (în gându-i a grăit),
Groaznic am păcătuit.
Și din ochi pe barba-i sură
Lacrăme șiroiu căzură...*

Minunății

Cine sunt scapeții sau scopiții?

Trăesc la noi în țară de multă vreme niște ruși fugiți din Rusia, cărora le zicem muscali. Ei sunt birjari, țin vaci cu lapte, cai sau se ocupă cu creșterea albinelor. Se cunosc după fața galbejită și zbârcită înainte de vreme, că le lipsesc ceva. Sunt spâni și au un glas subțire ca de femeie. Sunt fiii unei secte religioase creștine din Rusia. Ei cred că omul își curăță sufletul de poște și păcate prin scopire (castrare). Rădăcinele păcatului omenesc — zic ei — stau în împreunarea bărbatului cu femeia. Dacă vreți să vă asigurați împărăția cerului încă de aici de pe pământ, tae mădularul bărbăției și la femeie podoaba sinurilor, așa după cum ai scopi un purcel, un armăsar sau un taur. Din pricina tăierii organelor, scapeții sunt mărginiți la minte și chiar idioți; puterea de muncă li-e foarte mică. Ei cred, că atunci, când vor fi pe lume 14.400 de scapeți va veni iar Mântuitorul pe pământ și va face judecata din urmă. Deadreptul în rai vor merge, — ci care și-au nimicit din copilărie poftitoarea plăcere a păcatului dintre Adam și Eva, — așa cred și cu aceasta credință mor fără urmași. (A—a)

Amintiri de pe câmpul de luptă

(Inima de tată de B. Ivan — A. —)

Toți răniții noștri, cari puteau umbla, au trebuit să se de-
părteze de pe câmpul de luptă, iar cei greu răniți au fost lăsați
pe loc în voia dușmanului. Aici s'a petrecut una din întâmplările
cele mai dureroase.

Un soldat tânăr, fiul unui bătrân suboficer — dela acelaș
regiment — căzuse rănit greu pe un mormânt de soldați morți.
Lângă el ingenunchea bătrânul și cărunțul său tată, plângând și
netezând pe obraz pe feciorul său zicea: — O fiul meu, ser-
manul meu fiu!

Soldații însă trebuia să se retragă îngrabă.

Căpitanul chiamă pe bătrânul suboficer și îi zise: Să mer-
gem bătrânule!

— La poruncă dl căpitan! Știți dle căpitan, că acesta e
băiatul meu?, arătând pe soldatul tânăr și greu rănit.

— Știu, — răspunse căpitanul; — iați rămas bun dela el!

— Să rămâi cu bine Mihai — grăi bătrânul fiului său cu
inima strânsă în dureri. — Nu-ți fie frică, dușmanul — văzându-te
greu rănit — nu se va purta rău cu tine.

— Să mergem, să mergem, grăbia căpitanul.

— Dar bătrânul suboficer sta nemișcat lângă fiul său.
Gloanțele veniau ca ploaia și fiul era îngrijorat de bătrânul
său tată.

— Mergi tată, grăbește că te va nimeri vr'un glonț și duș-
manul să apropie.

— Rămâi cu bine Mihai, noi nu ne vom mai revedea. Îți
trebuie puțină apă? Aici e plosca.

— Căpitanul apucând de mână pe bătrânul suboficer, —
zbeară:

— Să mergem!

— Rămâi cu bine, Mihai!

— Să mergi cu bine tată!

Toți soldații plecară în urma căpitanului, iar bătrânul sub-
oficer stând locului ca și când i-s'ar fi prins picioarele de pământ
— zicea întruna:

— Să rămâi cu bine Mihai să rămâi cu bine
Mihai!

Preluată de I. IVAN.

SFATURI FOLOSITOARE

Cele 20 porunci prin care se poate omul îmbogăți

(Scrise de multimiliardarul american Carnagie)

1. Să te naști sărac lipsit (pământului).
2. Să te ții totdeauna de vorbă.
3. Să nu faci nimic pe grabă și fără băgare de seamă.
4. Să nu pui pe altul să facă treaba pe care o poți face tu singur.
5. Să așezi fiecare lucru la locul lui.
6. Să cauți să faci tot ce se poate pentru a izbuti într-o afacere.
7. Să nu pierzi vremea (iacă num'așa).
8. Să nu vinzi pe credit.
9. Să fi lămurit în toate afacerile.
10. Să însemnezi pe hârtie toate lucrările importante din viață.
11. Să ții copie după toate scrisorile ce ai trimis și să păstrezi toate scrisorile pe care le primești.
12. Pe masa ta de lucru să nu stea grămadite hârtiile.
13. Să conduci singur afacerile, căci dacă îți dai părul pe mâna altuia, o să te doară capul.
14. Să nu intri în tovărășie cu oamenii al căror credit nu e sigur.
15. Să observi cât de des socotelile.
16. Să trimiți regulat clienților socotelile lor.
17. Să bagi bine de seamă când faci învoeli în chestii de bani.
18. Să economizești și să cheltuești totdeauna mai puțin decât câștigi.
19. Să ții socoteală și de un ban pe care-l cheltuești în fiecare zi.
20. Să ajuți pe aproapele tău când merită înadevăr ajutor.

Aceste sfaturi folositoare l'a dat miliardarul american Carnagie unei rude sărace, care veni la el rugându-l să-i dea un ajutor zicându-i: „Vrei să îți dau o sumă de bani, pe care cred că ai să-o cheltuești repede? Mai bine îți trimit — rețeta — adecă aceste 20 sfaturi folositoare prin care te poți îmbogăți și tu ca și mine.“

In școală

Învățătorul: Bine loane, pentru ce te ții de o ureche în timpul ce eu explic?

Ioane: D-le profesor! In mai multe rânduri Dvoastre m'ați zis, că ce explicați, îmi intră pe o ureche și pe cealaltă iese, deaceia îmi astup o ureche pentruca explicația să nu mai poată eși.

BOLNAVĂ

Du-mă, mamă, la fereastră,
Vreau să-i văd și eu ...
Goarna sună și răsună,
Ei se duc cu voie bună,
Ducă-i Dumnezeu!

Ia'n auzi cu ce mândrie
Tobele se bat ...
Scoală-mă din pat o leacă,
Vreau să-i văd și eu cum pleacă
Dela noi din sat.

Mă simt bine, mamă, bine,
Răul mi s'a dus ...
Cântecele mă 'nfioară
Mai ușoară ... mai ușoară
Mă ridică 'n sus!

Uite-i rânduri după rânduri
Și pe rând, pe rând —
Numai frunze verzi și floare ...
Și, cât vezi colo sub soare,
Săbii fulgerând.

Printre tați și unchi de-avalma
Rânduri de nepoți
Și bătrâni cu fața suptă ...
Au pornit par'că la luptă
Codrii noștri toți.

Pân' și brazii de pe coastă
S'au mișcat acum ...
Uite-i cum coboară dealul
Și se pierd ... se pierd în valul
Apei depe drum ...

Adu-mi carabina, mamă,
Am s'aștept aici
Până colo 'n primăvară ...
Să se 'ntoarcă brazii iară
Mândrii și voinici!

Să-mi aducă fiecare
Câte-o floare 'n sân,
Să simțim că-i sărbătoare,
Să văd floare lângă floare
Flori dela păgân.

Iar pe cel ce n'o s'aducă
Cum îl mai aștept!
Am să-i dau dintr'o ochire
Floare roșie de mire
Să și-o pună 'n piept!

Ura! Dumnezeu v'ajute!
Uite-i, mamă, sus
Cum cotesc pe după munte ...
Uite bradul meu în frunte,
Uite-l cum s'a dus ...

Adu-mi iute carabina,
Scoate-mă 'n pridvor,
De-o veni 'napoi la mine
Să mă întrebe, să m'aline,
Am să mi-l omor!!

Zaharia Bârsan

O POVESTE

După Shakespeare

Povestea neguțătorului italian și cămătarului jidan din Veneția.

Era odată în Veneția un jidov numit Shylock. Era cămătar cumplit nevoie mare, și agonisise bogății nemărginite împrumutând bani cu dobânzi mari negustorilor creștini. Shylock era împietrit la inimă. Cereea de la om cu atâta strășnicie banul ce-i dăduse împrumut, că era urât de toată lumea cum se cade, și cu deosebire de Antonio, tânăr negustor venețian. În schimb, Shylock nu putea să sufere pe Antonio, care și el la rândul său dedia bani cu împrumut celor în lipsă, dar nu le lua nici un pic de dobândă.

Antonio era cel mai de ispravă om din lume; era de o fire foarte blajină și nu pregeta în faceri de bine.

Printre numeroșii săi prieteni, cel mai de aproape și cel mai drag inimii lui era Basanio, tânăr nobil venețian, care, neavând de cât o foarte mică avere, își zleise aproape toate veniturile, ducând un trai mai presus de mijloacele sale bănești. Or de câte ori Basanio avea trebuință de bani, Antonio îi venea într'ajutor, și cine i-ar fi văzut, ar fi zis că amândoi n'aveau de cât una și aceeași pungă.

Intr-o zi, Basanio, veni să vestească lui Antonio că voia să-și mărească averea printr'o căsătorie strălucită cu o fată de neam pe care o iubea foarte mult și care, în urma morții de curând a tatălui ei, era legatara universală a unor proprietăți considerabile. El mai spuse că încă de pe când trăia tatăl fetii era primit în acea casă, și că primirea ce i-se făcuse adesea, îi dădea nădejdea că curtea ce făcea fetii nu era desprețuită. Din nenorocire, el nu era în măsură de a se prezenta într'un chip cuviincios spre a da urmare dragostei sale pentru o moștenitoare așa de bogată. De aceea rugă pe Antonio să pună vârf bună-tății lui, față de dânsul, împrumutându-l încă cu vr'o trei mii galbeni.

Antonio ar fi voit bucuros să îndatoreze pe prietenul său, dar n'avea bani la îndemână în acest minut. Totuși, fiindcă aștepta să-i sosească în curând mai multe corăbii pline cu mărfuri, răspunse că se va duce să întâlnească pe Shylock, cămătarul cel bogat, și va lua cu împrumut acea sumă, dându-i mărfurile acelea în garanție.

Antonio și Basanio merseră împreună la Shylock, și Antonio ceru jidovului să-i dea împrumut trei mii de galbeni cu orice dobândă va voi el, și cu condiție să-i dea banii înapoi din produsul mărfurilor așteptate.

Shylock, auzind aceste cuvinte, zise în sine: „Dacă cumva îl voi prinde în mrejele mele, voi ști eu să-mi istovesc ura învechită ce 'i port. Ăst om nu poate suferi pe jidovi; dă bani împrumut, însă fără dobândă; flecărește pe socoteala mea, și mă face de râsul negustorilor dojenindu-mă pentru ciupelile mele cinstite, pe care el le numește camătă. Al dracului să fie neamul lui Israil, dacă-l voi ierta!

Antonio, nerăbdător să capete bani, strigă:

— la ascultă, Shylock! Vrei să-mi împrumuți suma aceia?

— Senior Antonio, răspunse jidovul, adese ori ți-ai râs de mine, de banii mei, de camăta mea, și eu am înghițit toate batjocurile dumitale; am suferit totul cu răbdare, căci răbdarea este partea neamului nostru jidovesc; dumneata m'ai poreclit necredincios, câine, zmulgător de pungi; ai scuipat pe hainele mele și 'mi-ai dat picioare în spate cu neomenie, ca și cum aș fi fost un dobitoc netrebnic. Apoi, bine! pare-mi-se că azi ai nevoie de mine? Acum vii la mine, și-mi zici: „Shylock, dă-mi bani împrumut“. Oare câinele are bani? Cum vrei dumneata ca un dobitoc netrebnic să-ți împrumute trei mii de galbeni? Vei fi vrând, poate, să mă azvârl cu zmerenie la picioare-ți și să-ți zic: „Domnișorule, dragă, dumneata mă scuipași miercurea trecută, mai ieri 'mi-ai zis câine; eu în schimbul acestor cuvinte politicoase o să-ți dau bani cu împrumut!“

— Eu nu zic — reluă Antonio, — că de acum n'o să mă port tot așa cu tine; că n'o să te mai scuip, și că n'o să-ți dau picioare 'n spate. Nu. Dacă vrei să-mi împrumuți acești bani, nu mi-i împrumuta ca unui prieten, ci ca unui vrăjmaș; vei fi cu atât mai la largul tău să mă faci să sufer urmările, dacă nu voi fi în stare să mă țin de cuvânt.

— He! strigă Shylock, ia-te uită cum se aprinde! Eu vreau să mă port cu dumneata ca un prieten și să-ți dobândesc stima. Voi uita toate necazurile ce 'mi-ai pricinuit. Voi face ce poțezi și nu-ți voi cere dobândă.

Această propunere binevoitoare, miră mult pe Antonio. Însă Shylock repetă că nu avea gânduri necinstite. Singurul lucru ce-i cerea era ca Antonio să meargă cu el la un om de legi și să iscălească, așa în glumă, un zapis prin care se lega, la caz de a nu putea să înapoieze suma la ziua hotărâtă, să se lase a i-se tăia o jumătate de oca de carne din ori care parte a corpului îi va plăcea creditorului.

Basanio sfătui pe Antonio să nu iscălească un asemenea zapis. Dar Antonio stăruie, zicând că înainte de ziua scadenței vor sosi corăbiile sale încărcate de mărfuri ce prețuiău de două și de trei ori cât suma aceia.

Moștenitoarea cea bogată pe care Basanio voia să o ia în căsătorie, locuia aproape de Veneția, într-o localitate anume Belmonte. Ea se numia Portia, și era tot așa de frumoasă ca și acea Portia de care vorbește istoria.

Basanio, îmbogățit cu dărnicie de prietenul său Antonio, care-i dăduse bani cu primejdia vieții lui, plecă la Belmonte într-o caretă luxoasă și însoțit de un tânăr anume Gratiano. Cererea lui fu primită, și Portia se învoi, puțin după aceea, să-i dea mâna.

Basanio mărturisă că n'avea avere și că tot ce posedă era o naștere de neam mare și strămoși iluștri, dar Portia, care-l iubea pentru darurile sale nobile și avea destulă bogăție pentru a nu-i păsa dacă el n'avea nimic, îi răspunse cu modestie, că ar fi vrut să fie de o mie de ori mai frumoasă și mai avută spre a fi vrednică de dânsul.

— Acum sunt a dumitale, zise ea, eu și tot ce am. Ieri porunceam în acest frumos palat, eram stăpână pe mine însumi și pe slugile mele; acum acest palat, aceste slugi, persoana mea, totul este al dumitale; îți dau totul dându-ți acest inel.

Și isprăvind aceste cuvinte, dădu lui Basanio un inel.

Basanio luă inelul și jură că nu-l va înstrăina nici odată.

Gratiano îl felicită, cerându-i voie să se căsătorească și el în aceiași zi cu dânsii.

— Din toată inima, Gratiano, zise Basanio dacă poți găsi vre-o femeie.

Atunci Gratiano spuse că iubea pe Nerisa, frumoasa subretă a Portiei și că ea făgădui-se de a-l lua de bărbat, dacă stăpâna ei se va mărita cu Basanio.

— Atunci, adăogă Basanio în glumă, o să ne faceți cînstea la ospățul nostru de nuntă, Gratiano.

În acest moment, fericirea celor două perechi viitoare fu străbătută de o întâmplare tristă: un trimis întră, aducând o scrisoare dela Antonio, care cuprindea niște știri supărătoare. — Pe când Basanio o citea, Portia îl văzu pâlind la față, și crezând că i-se vestea moartea vre-unui prieten intim, îl întrebă ce însemna acea știre care-l întrista așa de tare.

— Draga mea Portia, răspunse el, iată câteva din rândurile cele mai sfâșietoare ce s'au scris pe hârtie vre-odată. Când pentru întâia oară îți mărturisii iubirea mea, îți declarai pe față că n'aveam altă avuție de cât sângele ce curge în vinele mele; dar ar fi trebuit să-ți spun că posedam mai puțin de cât nimic, căci am datorii.

Basanio povesti atunci Portiei cele ce se știe cum el luase cu împrumut bani de la Antonio, și cum Antonio ceruse acei bani jidovului Shylock și se legase prin zapis să i-se taie o

jumătate oca de carne dacă nu ar înapoia banii la ziua hotărîtă. El îi citi apoi scrisoarea lui Antonio, care avea copriinderea următoare:

„Dragă Basanio, corăbiile mele s'au înecat, zăpăsitul ce am cu jidovul expiră, și fiind că nu pot nădăjdui să mă țin de învoiala copriindă în acel zăpăsit, aș vrea să te văd mai înainte de a muri. Totuși, fă cum îți va plăcea. Dacă prietenia ta pentru mine nu este de ajuns spre a te hotări să vii, privește această scrisoare ca și cum n'ai fi primit-o.“

— O, dragul meu, zise Portia, grăbește-te de-ți pune în rânduială treburile și pleacă numai de cât. Îți voi da de douăzeci de ori suma ce va trebui, dar nu vreau de loc să se zămintască vre-un fir de păr din capul unui prieten așa de devotat.

Portia zise atunci că voia să se căsătorească cu Basanio înainte de plecarea lui, ca să-i poată da un drept legiuit la averea ei. Deci se cununară chiar în ziua aceea, precum și Gratiano cu Nerisa, și îndată după ceremonie Basanio plecă în grabă cu Gratiano spre Veneția, unde găsi pe Antonio în închisoare.

Ziua scadenței fiind trecută, jidovul fără milă nu vru să primească banii ce-i dădea Basanio, ci stăruia să-și ia bucata de carne din trupul lui Antonio. Se hotări o zi pentru pledarea acestui proces înaintea Dogelui Veneției, și Basanio aștepta cu multă neliniște sfârșitul pricinii.

Când se despărțise Portia de bărbatul ei, îi vorbise cu veselie, și-i repetase să se întoarcă îndată cu dragul lui Antonio; dar ea nu întârziă de a simți o frică grozavă despre soarta ce aștepta pe acest din urmă. De aceea neascultând de cât însuflarea propriei sale judecăți, care era plină de cumpăneală, hotări să se ducă ea însăși la Veneția și să ia apărarea lui Antonio.

Portia avea o rudă, anume Bellario, care era avocat; ea îi scrisese, îi înșiră afacerea, îi ceru sfaturi, și îi rugă să-i trimită, odată cu răspunsul, un costum de avocat.

Trimisul se întoarse îndată aducând cu sine sfaturile lui Bellario, cu privire la procedura de urmat, precum și tot ce trebuia pentru străvestirea tinerei femei.

Portia și subreta ei Nerisa se îmbrăcară deci bărbătește și puseră pe d'asupra îmbrăcămintei lor câte o haină lungă de avocat. Apoi plecară la Veneția unde ajunseră tocmai în ziua procesului. Pricina avea să fie ascultată înaintea dogelui și a senatorilor Veneției în palatul senatului, când Portia urmată de Nerisa, care îi servea de grefier, intră în sală și înmână președintelui o scrisoare de la Bellario. Acest avocat mare scria do-

gelui că ar fi vrut să vină să apere el însuși pe Antonio, dar era împiedicat de boală și cerea favoarea de a lăsa să pledeze în locu-i tânărul și savantul doctor Balthazar, — acesta era numele ce dăduse Portiei. Dogele consimți.

Dezbaterile începură, Portia își plimbă privirile în preajmă-i și zări pe neînduratul jidov. Ea văzu d'așijderea pe Basanio care nu o recunoscă sub hainele sale. El sta în picioare alături de Antonio, în prada celei mai vii neliniști sufletești și lăsând să se citească pe obrazu-i toată mâhnirea ce-i însufla soarta prietenului său.

Insemnătatea pricinii și greutatea la care dădea loc încercarea ei, îndoie curagiul tinerei femei. Ea începu cu hotărîre, mai întâi adresându-se către Shylock, și cu toate că avea dreptate, — potrivit legii venețiene, de a cere răfuirea obligației din zapis, ea vorbi în termeni așa de generoși despre îndurare, că ar fi muiat ori ce altă inimă afară de a nesimțitorului Shylock. Ea îi spuse să-și aducă aminte că noi toți cerem prin rugă îndurarea cerească, și aceste rugă trebuie să ne învețe a ne arăta noi înșine îndurători.

Shylock se mulțumi să răspundă că nu dorea alt de cât îndeplinirea zapisului. La care Portia replică:

— Antonio nu e în stare să-ți plătească?

Atunci Basanio, propuse jidovului să îi înapoieze de atâtea ori trei mii de galbeni, cât va vrea el; dar Shylock stăruia în hotărîrea lui și se îndărătnicea întru a cere o jumătate de oca din carnea lui Antonio. Basanio se rugă de tânărul și savantul avocat de a întoarce puțin șurupul legii spre a scăpa viața lui Antonio. Dar Portia răspunse rece că legile, odată statornicite, nu se cade a suferi schimbare. Shylock, auzind aceste cuvinte, crezu că avocatul pleda pentru el, și strigă:

— Iată, un nou Daniil a venit să ne judece. O, înțelept tânăr! cu mult te cinstesc pre tine! Înțelepciunea ta e mai coaptă de cât vârsta ta!

Portia atunci ceru lui Shylock zapisul ca să-l citească, și după ce-l citi zise:

— Zapisul a trecut de termen, jidovul este în drept după lege să ia o jumătate oca din carnea lui Antonio, tăind-o cât se poate mai aproape de inimă.

Apoi întorcându-se spre Shylock, adaogă:

— Fii îndurător, ia banii și lasă-mă să rup acest zapis.

Dar crudul Shylock nu vru de loc să audă vorbindu-i-se de iertare.

— Jur pe sufletul meu, zise el, jur că nici un om nu va putea să-mi schimbe hotărîrea.

— Apoi dacă e așa, zise Portia, aide Antonio, descopere-ți pieptul și lasă-te să fii tăiat.

Și, în vreme ce Shylock își ascuția un cuțit lung pregătindu-se să taie bucata de carne, Portia zise lui :

Invoiala zice în termeni hotărâți, așa: o jumătate oca de carne. Dacă tăind aceasta jumătate oca de carne vei vărsa o singură picătură de sânge de creștin, moșiile și averea ta vor fi, în numele legii, confiscate în folosul Statului Veneției.

Așa dar, fiind că lui Shylock îi era puțință de a tăia jumătatea de oca de carne fără a vărsa vr'o picătură din sângele lui Antonio, această minunată observație a Portiei, că zapisul vorbea de carne, iar nu de sânge, scăpă viața lui Antonio. Toată lumea se minună de înțelepciunea pătrunzătoare a tânărului avocat, care închipui-se cu atâta pricepere acest cârcioc; aplauze nesfârșite izbucniră din toate unghiurile sălei, și Gratiano strigă slujindu-se de vorbele ce Shylock întrebuița-se în două rânduri :

— O înțelept judecător ! Așa e jidove că un nou Daniel a venit să te judece ?

Shylock văzându-se biruit și căzut din planul său crud, zise cu o privire descurajată, că ar lua banii, și Basanio, bucurându-se peste măsură de a vedea scăperea neașteptată a lui Antonio, strigă :

— Iată-ți banii !

Dar Portia îl opri zicând :

— Stăi, încet, nu te grăbi. Jidovul n'are drept de cât după cum scrie la zapis. Pregătește-te deci, jidove și taie carnea, însă bagă de seamă să nu cumva să verși sânge și să nu tai de cât o jumătate de oca tocmai, nici mai mult, nici mai puțin. Dacă te vei înșela în mai mult sau în mai puțin, dacă cumpăna se va pleca într'o parte sau într'alta cât un fir de păr, vei fi osândit potrivit legilor Veneției, să mori, iar averea ta o va lua Senatul.

— Dați-mi banii mei, și lăsați-mă să plec, zise Shylock.

— Iată banii, zise Basanio.

Shylock era să-și ia banii, când Portia îl opri din nou zicând :

— Stăi jidove. Mai am o socoteală de descurcat cu tine. Potrivit legilor Veneției, averile tale vor fi confiscate pentru că ai conspirat înotriva vieții unui cetățean al acestei republici, și viața ta aparține Dogelui. În genuchi, deci, și cere-i iertare.

Atunci Dogele zise lui Shylock :

Pentru a-ți arăta deosebirea ce este între religia creștină și credința ta, îți dau viața înainte de a-mi cere iertare. Jumătate din averile tale se cuvin lui Antonio și cealaltă jumătate statului.

Antonio, în culmea generosității, declară că se va lipsi de partea sa din averile lui Shylock, dacă acesta se va lega prin înscris că o va lăsa după moartea sa, fiicei sale și bărbatului ei, căci Antonio știa că jidovul avea o fată unică, care se măritase, fără învoirea lui, cu un tânăr creștin anume Lorenzo, prieten bun cu el, și această unire supăraseră așa de mult pe Shylock în cât o dezmoștenise.

Jidovul consimți, și văzându-și răzbunarea neizbutită și averile răpite, zise:

— Sunt bolnav. Lăsați-mă să mă întorc acasă. Trimiteți-mi înscrisul acasă. O să-l iscălesc, și voi lăsa jumătate din averea mea fiicei mele.

— Mergi, zise Dogele, iscălește acel înscris și dacă te vei căi de cruzimea ta și te vei face creștin, statul îți va ierta amenda și se va lipsi de cealaltă jumătate din averile tale.

Dogele porunci atunci să dea drumul lui Antonio și ridică ședința. El laudă în vileag înțelepciunea și priceperea tânărului avocat, și întorcându-se spre Antonio, îi zise:

— Răsplătește-ți cu dărnicie apărătorul, căci după părerea mea îi datorești mult.

Dogele și senatorii părăsiră curtea. Atunci Basenio zise Portiei:

— Prea stimată avocat, prietenul meu Antonio și eu, am scăpat azi mulțumită înțelepciunii dumitale, de la o mare pedeapsă.

— Bine-voiește te rog, de primește cei trei mii de galbeni destinați jidovului, și vom rămânea pururea datornicii dumitale, adăogă Antonio; noi nu vom înceta de a-ți fi devotați și de a te servi în veci.

Nimic nu putu să hotărască pe Portia de a primi banii; însă fiindcă Basanio stăruia să-i dea o probă de recunoștință:

— Dă-mi mânușile dumitale, zise ea, le voi purta în amintirea dumată.

Basanio scoase o mânușă și ea văzu în deget inelul ce îi dăduse dânsa. Numai de cât ea adăogă:

— Și în semn de prietenie, voi mai lua și acest inel.

Basanio fu mâhnit auzind pe avocat că-i cere singurul lucru de care nu putea să se despartă, și răspunse buimăcit că nu putea să-i dea acel inel, fiind că era un dar din partea nevestii sale și jurase că nu-l va înstreina nici odată; însă declară că era gata să-i dea cel mai frumos inel ce se va găsi în Veneția.

La aceste vorbe, Portia să prefăcu supărată și părăsi curtea zicând:

— Seniore, dumneata mă înveți cum trebuie să răspundă cineva unui cerșitor.

— Dragă Basanio, zise Antonio, dă-i inelul; prietenia ce am pentru tine și marea slujbă ce ne-a făcut avocatul, întrece supărarea ce vei pricinui nevestei tale.

Basanio, rușinat de a părea nerecunoscător, să învoi, și însărcină pe Gratiano de a alerga după Portia și de a-i înmâna inelul. Atunci Nerisa, care de asemenea dăduse un inel lui Gratiano, îl ceru și ea, în calitatea sa de grefier al avocatului, și Gratiano, nevrând să se lase mai jos de cât stăpânul său, îi făcu pe plac. Cele două femei răseră în taină, gândindu-se la chipul cum o să certe pe bărbații lor, care dăduseră inelele ce juraseră că vor păstra în veci.

Portia și Nerisa se înapoiară atunci la Belmonte, și după ce se îmbrăcară femeiește, așteptară sosirea bărbaților lor, cari picară îndată împreună cu Antonio. Basanio prezentă pe prieten nevestei sale; însă abia își termină felicitările către Antonio, și auziră pe Nerisa și bărbatul ei certându-se, într'un colț al odăii.

— Cam repede cu cearta, zise Portia, dar ce s'a întâmplat?

— Doamnă, zise Gratiano, ne certăm din pricina unei rable de inel sultat cu aur ce mi-a dat Nerisa, cu o deviză ce o găsești pe toate cuțitele: „Iubește-mă și nu mă părăsi“.

— Puțin importă deviza sau prețul inelului, strigă Nerisa. Când ți-l'am dat mi-ai jurat că-l vei păstra până în ceasul morții, și acum 'mi spui că 'l-ai dăruit unui grefier de avocat.

— Rău ai făcut, Gratiano, zise Portia, că ai înstreinat cel dintâi dar ce ți-a făcut nevasta ta. Și eu am dat un inel dragului meu senior și stăpân Basanio, dar sunt sigură că pentru nimic în lume n'ar fi vrut să se despartă de dânsul.

Gratiano, căutând să se desvinovățească, răspunse:

— Stăpânul meu Basanio 'și-a dat inelul avocatului, și atunci grefierașul care asudase scriind acolo, 'mi-a cerut pe al meu.

Portia la aceste vorbe, se prefăcu că este foarte supărată, și dojeni pe Basanio că a făcut ăst lucru.

Basanio tăcu, și privirea sa spunea cât de rău îi părea că nu-și ținuse cuvântul dat nevestei. Fu un minut de tăcere. Antonio o rupse zicând:

— Iată cum s'au petrecut lucrurile.

Și explică pe larg cele ce se știe deja, apoi adăogă:

— Eu 'mi-am pus odată trupul în chezășie spre a obliga pe Basanio; și fără ajutorul avocatului căruia bărbatul dumitale a dat inelul, astăzi aș fi mort. Ei bine, îndrăznesc să mă jur pe

sufletul meu, și să făgăduiesc că Basanio pe viitor își va ține cuvântul.

— Primesc chieazășia dumatăle, zise Portia, dă-i acest inel și recomandă-i să-l păstreze mai bine de cât pe celalt.

Basanio își aruncă ochii pe inel, și care-i fu mirarea când văzu că era tocmai cel pe care îl dăduse! Portia îi istorisi atunci cum jucase rolul tânărului avocat și Nerisa pe al grefierului. Și Basanio nu fu mai puțin mirat aflând că Antonio dădorea viața devotamentului nobil și înțelepciunii nevestei sale.

Portia reînoi atunci lui Antonio prietenia sa și îi dădu niște scrisori căzute din întâmplare în mâinile sale, și care coprindeau amănunte asupra soartei corăbiilor sale, pe care le credea pierdute, și care sosise în port fără nici o stricăciune.

Acest noroc neașteptat făcu să uite începuturile tragice ale întâmplării negustorului din Veneția, și fie-care răsă pe îndelete de istoria inelelor acestor soți cari nu-și recunoscură nevestele. Ziua se isprăvi cu aceste versuri proaste făcute de Gratiano :

Jur deacum, pe suflet,
Pe-ai mei ochi, pe stele,
Să păstrez inelul
Jumătății mele !

E. M. Demetrescu.

Obiceiuri ciudate de căsătorie

La unii indieni din Asia este obiceiul că după căsătorie femeia să plece acasă la părinți, de unde vine lângă bărbatul ei după un an.

La unii negri, decă femeia nu rămâne însărcinată până într'un an, e trimisă acasă la părinții ei pentru totdeauna.

La tătarii din Asia este obiceiul să se încingă o trântă între fată și flăcăul cari voiesc să se căsătorească. Numai dacă biruie flăcăul, se poate face căsătoria; altfel nu.

Un obicei foarte ciudat îl găsim în insula Groenlanda: După nuntă fata fuge în munți, iar flăcăul e dator să alerge după ea ca s'o vâneze; dacă o prinde, o vâra în sac și o aduce în spinare acasă. Numai așa are dreptul să-i fie soție.

La rușii de miază-noapte e un obicei hazliu și la locul lui . . . câteodată.

Fata aduce ca zestre și un mănunchiu de nuele pe care îl dă bărbatului în ziua nunții. Aceste nuele se sfințesc; cu ele bărbatul are dreptul să-și bată femeia dacă aceasta . . . sare pârleazul la altul!

— A. —

Pe acelaș cal cu Vodă

Mă duc cu gându'n urmă, la iureșul pustiu ...
 Mă văd cu arma 'n mână în luncă la Sibiu ...
 Se încinese lupta mai aprigă, nebună,
 Ca strigăte de groază, cu vaer de furtună ...
 Se 'ncrucișiau prin aer ghiulele și rachete,
 Iar jos sunau sinistru loviri de baionete ...
 În iureșul acela am fost și eu lovit
 În piept de-o baionetă, și-atuncia, istovit,
 Căzuiu, cum cade frunza, alătura de-un fag,
 Și mi-s'a rupt deodată al gândului șirag.

M'am deșteptat, în urmă, când noaptea se 'ntinsese
 Mai tainică și tristă, cum alta nu fusese.
 În jur era tăcere ... doar rânjete de javre
 Ce sfâșiau, alături, mulțimea de cadavre.
 În crâng o pitulice mai piuia prin vis,
 Și în tăcerea nopții o jale m'a cuprins ...
 Spre tine-atunci, măicuță, a dorului risipă
 M'a tot purtat în voie pe-a gândului aripă
 Și te-am văzut în poarta bătrânului pridvor:
 Vroiai să-ți cad în brațe venind învingător!
 Tu nu știai că-acolo, pe câmpul de bătaie,
 Eram căzut și'n luptă cu crâncena potaie:
 La cap aveam ca strajă; în loc de ochii tăi,
 Doi ochi aprinși de hienă, venită de prin văi ...
 Pe ceruri luna plină mai străjuia, în loc
 Oprită, peste leșuri vărsând lacrimi de foc ...
 Ca'n vis, văzui atunci pe Vodă lângă mine:
 Mă alinta pe frunte cu mângăieri divine:
 — Ești fiu al României? Nepot de ai lui Traian?
 Mă 'ntreabă Voevodul. — Sunt viță de Roman!
 Ii spun eu pe șoptite de vlagă istovit ...
 Mă sărută pe frunte părintele iubit,
 Iar ochiul lui de vultur privia adânc în noapte
 Să prindă hohotirea unei dușmane șoapte.
 Departe ... , mai departe ... , pe 'ntinderea pustie
 Se auzia un zgomot pierdut de bătălie ...
 — Ridică-te, oștene! Trudește-te o clipă!
 Ne-așteaptă-alături calul! ... Mă scol cum pot ... în pripă
 M'ajută însuși Vodă ca să mă urc pe cal:
 Păream un sloiu de piatră subt raza de cristal.
 Alătura de mine se urcă Voevodul

Și'n sbor pornește calul. Lăsăm în urmă codrul
Și munții, și cadavre, și hienele din văi,
Treceam ca vijelia prin fioroase căi . . .
Lăsăm Carpații 'n urmă, prin valuri trecem Oltul,
Luăm în lat câmpia . . . Și când să facem cotul
Spre capitala țării, cea'n veci stăpânitoare, —
Ne împrășcă lumina de stele căzătoare,
Iar roibul fugea 'ntr'una pământului întins . . .
Eram învingătorul și nici de cum învins!
Ne surprinsese însă ivirea dimineții,
Când am ajuns cu bine la porțile cetății.
În Răsărit, departe, o pleoapă s'a deschis:
S'arată Graiul-Soare pe-al cerului abis
Și scaldă Voevodul într'un potop de raze
El pare un Arhanghel în ramă de topaze.
Pe frunte îi așează un diadem de stele,
Cum l'am văzut adesea în visurile mele.
Am chiotit atuncea cuprins de admirație:
„Ura! Trăiască Vodă și România-Mare!”

Em. C. Păsculescu-Orlea.

Câteva sfaturi pentru tuberculoși

1. Nu scuipa pe jos, nici pe stradă, nici în casă, nici în localuri publice. Nu scuipa decât în scuipători, cari conțin un desinfectant oareșcare.
2. Acasă să aveți o scuipătoare specială, care se conțină o soluție tare concentrată de carbonat de sodă sau vre-un alt desinfectant. Veți goli scuipătoarea în toate zilele în latrină (privadă).
3. După ce goliți scuipătoarea, o spălați cu apă fiartă.
4. Batistele bolnavilor trebuiesc schimbate cel puțin de 2-ori pe zi. Înainte de a da batistele la spălat, trebuiesc spălate cu apă fiartă și apoi cu un antiseptic.
5. Nu înghițiți nici scuipatul, nici flegma voastră, pentru că puteți propaga boala voastră întregului organism.
6. Odaia de culcare să fie curată și bine aerizată.
7. Fiecare bolnav să-și aibe patul său deosebit, așternutul său, rufăria sa, tăcămii săi.
8. Orice odaie care a fost ocupată de un tuberculos trebuie să fie desinfectată cu grijă.
9. Laptele ce-l beți, trebuie să fie mai întâi fiert.
10. Curățenia este leacul cel mai bun și cel mai sigur contra tuberculozei (ofticei).

ADEVĂRUL

Ci că a fost odată un om foarte bogat, care făcea atâta bine oamenilor, încât avea o mulțime de prieteni și prietene, pe cari nici nu-i putea număra. Pe unde venea el, toți îl primeau cu brațele deschise și el nu mai înceta se laude inimile bune ale prietenilor săi.

Intr'o zi iată că întâlnește el pe un învățat, care îi zise între altele, că omul va afla adevărul abia după moarte. Auzind bogatul asta, îi răspunse că a aflat adevărul chiar în viață.

Cu toate aceste, vorbele înțeleptului nu-i ieșeau din minte. Gândește mereu la acele auzite și de multe ori își zicea că acel învățat era un năuc și cât se străduia să le uite, nu putea. Mii de gânduri îl chinuiau mereu și-i răpiau somnul și odihna. Intr'o zi ajunse chinul lui atât de mare, încât își zise că ar da foarte mult numai să se poată încredința despre cele auzite.

Cum ședea bogatul odată, într'o seară, singur ca cucul în odaia sa, rosti cu glas tare, fără să fi vrut: „Dacă aș putea întreba de moarte...”

Era iarna și afară sufla crivățul cu mânie, zguduind ușile și ferestrele, vroind par'că să le zmulgă din balamale.

Deodată se făcu liniște și prin ferestrele, deschise de mâini nevăzute, se auzia, ca din depărtare, o muzică așa de lină și duioasă, încât bogatului i-se închiseră ochii și o moleșală plăcută îi cuprinse trupul, de se simțea așa de ușurat, ca unul, căruia îi este dat să se odihnească după o muncă grea. Și bogatul scoase atunci din adâncul sufletului său un suspin.

Deodată îl întrebă un glas gingaș: „Ți-am făcut vr'o durere?”

Bogatul se căzni mult să vadă de unde vine acel glas; vedea însă numai o fâșie de ceață, care avea chipul unui om bătrân, cu o barbă lungă, lungă și albă ca omătul.

„Dacă mă doare?”, răspunse bogatul, „nu. Mă simt așa de bine ca nici odată. Și muzica aceea e așa de desmierdătoare și așa de mântuitoare...”

„De aceia și mântuiește ea” îi sună cu gingășie iarăși în urechi. „Și bieții, neputincioșii oameni se tem de mine. Nu-i asta ciudat?”

„Da, asta cred și eu” răsbe bogatul „e doară de necrezut că oamenii se tem de tine. Dar spune-mi cine ești? întrebă bogatul.

„Eu sunt moartea” răspunse acel glas.

Atunci bogatul, spăriat de tot, vru să se miște, dar în zădar,

căci picioarele îi erau ca legate și mâinile ca înlemnite, de nici nu se putea măcar clinti și gura îi era par'că amuțită.

„Vezi“, se auzi din-nou glasul acela „cum te-ai speriat și tu“

După o vreme, venindu-și bogatul mai în fire, îngână cu sfială: „Spune-mi, trebui să mă duc cu tine? . . .“

„Dacă nu vrei tu singur . . .“ îi răspunse moartea.

„Nu, nu, lasă-mă, nu vreau“ țipă bogatul.

Atunci îi zise moartea: „Cum tremuri tu Voi, oamenilor neputincioși, aveți numai o unică putere, care nu vă poate lua nime. Este puterea de a vă pune capăt vieții voastre când vroiți. Aceasta este singurul vostru drept la viață . . . Dar să nu-ți fie frică, eu am venit ca să-ți împlinesc dorința“.

„Care?“ găgăvi bogatul.

„Acea, ca să poți cunoaște adevărul după moarte! De aceea te voi lua acum cu mine, pe scurtă vreme“. Dar văzând moartea că bogatul începea să tremure acuma de-a binele, mai adaogă ca să-l molcomească: „Îți dau cuvântul meu, că nu te voi lua pe vecie, ci numai așa, pentru încercare“.

Bogatul se liniști atunci, știind că moartea încă n'a mințit, ceiace nu se poate spune și de viață

În vremea asta, moartea îl atinse ușor cu mâna. Trupul bogatului se lungi și sufletul lui se despărți de trup, luându-și zborul spre cer, însoțit de moarte.

„Acuma ai să te încredințezi cum te jălește lumea“ îi zise moartea și în clipa aceea se aflară ei iarăși în casa bogatului.

Și ce văzură? Într-o odaie era așezat pe o masă sicriul, în care zăcea trupul bogatului, la capătul cărnia ardea o mulțime de lumânări mari de ceară și împrejurul raclei o mulțime de cununi de flori, care de care mai frumoase. În odaiea de alături însă erau adunați mulți bărbăți, cari jăleau și boceau moartea inbitului lor prieten. Și toți țineau năframe la ochi, pentru ce, nu se știa, căci nu se vedea curgând nici o lacrimă. Dară toți nu puteau găsi atâtea cuvinte, câte le trebuia ca să-și arete durerea și mâhnirea și'n bocetele lor cereau să se întreacă unul pe altul.

Sufletul bogatului se bucură, văzând atâtea jale. Se miră însă, de ce nu vedea și femei, căci el avea doar și multe prietene. Da, așa are să fie, își zise el, femeia jălește în taină, de aceea nu le văd aici.

„Vei vedea îndată“, îi răspunse moartea.

Tocmai când voia să-și urmeze zborul prin poarta mare a casei, văzură o femeie bătrână, săracă, ce ținea într-o mână un mănunchiu de flori neînsemnate, cerând slugilor voie să intre.

„Lăsați-mă să trec, oameni buni, vă rog tare frumos, aş vrea să pun şi eu lângă sicriu aceste floricele . . . Intr'o iarnă grea, stăteam la colţul casei şi cerşeam pentru unicul meu fiu, ce trăgea de moarte. N'aveam cu ce să cumpăr lemne, pâne şi doftornile ce-i trebuiau fiului meu. Şi-am fi murit de foame de nu-mi dădea boierul ista câţiva lei. Şi de-atunci, de câte ori trecea boierul pe lângă mine, îmi dădea câte ceva, cu care puteam să trăim. El ni-a fost mântuitorul. Lăsați-mă să intru şi să-i duc floricelele.“ Slugile însă o alungară. Inzădar se rugă ea, nime n'o asculta; apoi văzând că nu-i dau voie, se îndepărtă, plângând încet.

Moartea atunci îi zise: „Vezi tu, durerea cea mai mare e mută“ şi ei zburară mai departe de ajunseră la o altă casă, frumoasă şi mare. Aici locuia una din cele mai bune prietene a bogatului.

Când intrară în casă, se miră sufletul bogatului că odăile din faţa casei zăceau toate în întuneric. Atunci îşi zise el, că prietena sa îl jăleşte pe ascuns, aşa cum îi şede unei femei. Şi ei zburară mai departe şi intrară în o altă odaie, pe care bogatul o cunoştea bine. Era odaia prietenei sale.

Şi aici erau adunate multe femei, îmbracate ca de sărbătoare. Toate aveau feţele aprinse de bucurie şi nicăieri nu se vedea un semn de jale. Rădeau şi glumeau pe întrecute. Dar cea mai veselă dintre toate era prietena lui cea mai bună, care nu odată i-a spus că fără dânsul nu va putea trăi.

„De ce ai lăsat odăile din faţa casei în întuneric?“ o întrebă una din cele adunate.

„Pentru ochiul lumii, ca să se creadă că-l jălesc“ răspuse ea. Şi fiecare din ele spuneau câte ceva, ba că a fost un năuc, ba că a fost un om răutăcios, închipuit, uşor, stricat şi câte altele. Nu se găsea una, care să nu-l fi ocărit.

Când începură ele să vorbească despre averea lui, ce-a lăsat-o, când începură să ceară fiecare câte ceva dela prietena lui, căreia îi lăsase el întreaga sa avere, certându-se şi ocărându-se pentru asta, când prietena lui, neputându-şi stăpâni mai mult bucuria cea mare, gândindu-se la moştenirea făcută, sufletul lui se întoarse cu greaţă dela ele, nevroind să mai vadă atâta făţarnicie şi răutate, şi apoi o luară mai departe.

„Ei, spune-mi cum ţi-a plăcut asta?“ îl întrebă moartea cam batjocuritoare.

„Mi-i scârbă“ răspuse sufletul „dar cred că bărbaţii vor fi mai buni şi mai drepti“

Pe drumul ce ducea la cimitir, văzură ei trecând încet carul cu mort, însoţit de o mulţime mare de oameni, pe jos şi în trăsură.

În trasura sa, închisă, trasă de niște cai frumoși, plecau patru din prietenii săi cei mai buni.

Fumând și tolăniți pe perinile moi ale trăsurei, vorbeau între olaltă. Și aici ca în casa prietenei sale nu vedea alta decât fățarnicie și răutate, nu auzia alta decât sudalme și batjocuri. Pe toți acești patru, bogatul îi făcuse oameni cu stare, îi scoase de atâtea ori din nevoile cele mai mari, li fusese un adevărat prieten. Cu toate acestea nu încetau a-l ponegri, a-l împoșca cu cuvintele cele mai hăde. Unul din ei zise chiar că, numai de dragul lumii, bogatul făcuse atâta bine și din farisău nu-l mai scotea.

Auzind sufletul bogatului toate aceste, se întrebă: „Fost-am eu într-adevăr așa de rău și stricat cum mă fac oamenii acestia”? Dar moartea îi răspunse: „Ai răbdare dragul meu că încă nu s'a isprăvit” și-i arătă pe cei patru prieteni cum plângeau la groapa lui....

Când vroiră să zboare mai departe, iată că zăriră, venind spre mormânt, femeia cea, pe care o alungaseră slugile, ținând în mână aceleași floricele. Ajungând la mormântul proaspăt, puse floricelele pe el și începu să se roage tăcută, plângând amar. Asta i-a fost bogatului deajuns.

„Ce vei face tu” îl întrebă moartea „dacă vei fi iarăși viu?” „Ceiace am făcut până acuma” răspunse sufletul „căci inima bună a acestei femei îmi zice că am făcut bine”.

Ospățul Domnului D-zeu. Dumnezeu dete odată o mare serbare în palatul său azuriu. Fură poftite toate virtuțile, — dară numai cele femești. Nici un bărbat.... numai femei. Și veniră la ospăț multe virtuți: și din cele mari și din cele mici. Cele mici erau mai plăcute și mai vrednice de iubit decât cele mari. Cu toate acestea păreau mulțumite toate și vorbeau între ele foarte prietenește, cum se cuvine unor rude sau unor vechi prieteni.

D-zeu însă zărește două femei frumoase, cari păreau că nu se cunosc de loc.

Și atunci luă de mână pe una din ele și se apropie de cealaltă.

„Binefacerea” — zise el arătând-o.

„Recunoștința” — adăugă după aceea, arătând pe cea de-a doua.

Amândouă virtuți rămaseră foarte uimite: dela facerea lumii — și doară trecuse destulă vreme de atunci! — acuma se întâlneau pentru întâia-ooră.

Doina fraților pierduți

De urci, gândule, Carpații —	Dar se jură către cer
Din Ardeal oftează frații,	Pe voinice mâini de fier,
Dacă faci să tacă Prutul,	Pe Voivozii din mormânt,
Frați se plâng, că-i bate cnutul,	Și pe greul lanț ce-a frânt,
Și de o iei sbor spre Pind	Să nu-și rabde clipă lină
Frați pierduți auzi doinind...	Nici în rugi, când se închină,
Fă-te, gând, trei șoimi voinici	Nici când pâinea hranii frânge,
Și'n trei vânturi mergi să zici:	Nici când prune în brați strânge,
„Bună-veste, feți și fețe, —	Pân' ce fruntea abătută
Dor de frate mă trimete	Nu' v'o 'nnaltă și-o sărută,
Să vă spun că 'n vânt ascultă	Pân' ce' mâini sângerătoare
Suspinarea voastră multă,	Nu vi's slobode sub soare,
Că prin minți îi curg fierbinte	Și răd doine 'n slăvi cântate —
Lacrimile voastre sfinte...	Că-i sfârșit de nedreptate !"

A. Toma.

Pui de cioară — la școlă

De I. U. Sorcu

În stejarul scorburos	Și moțatul ciocârlan
Are cioara cuib frumos	Le dă lecții de pian.
Din crenguțe împletit	Vine musca și dă semnul,
Cu puf moale căptușit.	Să-i învețe și desemnul
În mijlocul cuibului	Iară cucu'n gura mare
Are cioara patru pui,	Le vorbește de purtare.
Patru pui micuți, golași	Numai draga ciocârlie
Negrișori și drăgulași.	Nu vrea de cioroi să știe,
Vine corbul de departe	Ci se'naltă către soare
Să-i învețe puii carte,	Cu măiaștra ei cântare.
Prepeșița cenușie	În lumină se rotește ;
Îi învață ca să scrie.	Cătră pasări ea grăește :
Gaița ce să răsfată	Ori și cât voi ați striga
Aritmetica-i învață	Ei n'or zice decât „ga”.
Vrabia se străduiește	Puii cei cu pene moi
Să-i învețe franțuzește.	Or s'ajungă tot cioroi,
Vine domnul papagal	Și cu sfat și cu ocară
Pentru lucru manual,	Cioara 'n veci române cioară.

Dela Românii din America

(O nouă bancă românească)

În orașul Canton, Ohio s'a înființat banca The American Savings & Loan Association, cu un capital de o jumătate de milion de dolari. Ea este înființată de un grup de români din orașele Canton, Akron și Alliance.

Prima bancă de felul acesteia s'a înființat în Cleveland și se vede că românii din orașele mai sus amintite n'au voit să rămâie mai, pe jos. Băncile de Savings & Loan Association, pe lângă depuneri și alte operațiuni de bancă, mai dau și împrumuturi pe case.

Vestea acesta înseamnă că frații din America progresează din ce în ce mai mult într'ale comerțului, începând afaceri mari, la conducerea cărora se cere pricepere deosebită și învățatură multă.

„America-de-nord“, sau Statele-Unite, e o tovărășie a alor 45 state (țărișoare) mai mici, între sine, cari fiecare singuratic, ar fi slab și necrestat de lume, așa însă, formând toate la oaltă un stat, dau azi unul din cele mai puternice din lume! Forma de domnie e republică nu cu Domnitor încoronat ca Împărații ori Regii puși pe viață, ci cu un cap conducător pe timp de 3 ori 5 ani, doar cu deosebirea, că afară de președintele statului mare, apoi și celelalte 45 de stătuțe își au fleștecare președintele său mai mic, și dieta sa. Uniunea întreagă are vre-o 75 milioane locuitori. Capitala e Washington cu 280 mii locuitori. Cel mai mare oraș însă e New-York, lângă mare, cu peste 2½ milioane locuitori. Orașe cu port (stație de corăbii), la țărm de mare mai sunt: San-Francisco, Baltimore, Filadelfia, Boston, New-Orleans, etc. Orașe mari și bogate în fabrici: Pittsburg, Cincinnati, Chicago, Saint-Louis, Cleweland și altele.

Toate aceste orașe gem de lume străină, ce aleargă de zeci de ani în valuri puternice, pentru-că prin aceste orașe americane, găsește lucru bine plătit. Au început însă acum a fi și pe acolo prea mulți lucrători. Naintea fiecărei fabrici stau dimineața sute, uneori mii de lucrători, cari așteaptă să fie luați. Stăpânii ies, își aleg pe cei mai voinici, porțile să închid și ceilalți rămân vagabunzi ziua întreagă. Iar fabricele sunt prea adesea guri de moarte. În unele nu e o zi în care să nu-și rupă un lucrător o mână, un picior, ori să cadă în căzan și să fie fript de viu. Și nici o despăgubire nu să dă. Ca și cum ți-s'ar fi potopit un câțaluș, pentru care ceilalți câni n'au putere a-ți zmulge vre-o despăgubire.

Libertatea omului, în America-de-Nord, e foarte mare. Nu-ți prigonește nimeni limba ori credința. Deși altfel legile sunt aspre. De pildă: moarte pentru moarte!, ori-cine omoară, are să moară și ei! îl pune în un scaun electric, sloboade curent electric asupra lui și în o clipă e mort, fără dureri. Ori-ce purtare necuviincioasă ori obraznică, e pedepsită aspru. Dacă într'o casă șade o pereche de concubini, bărbat și femei nelegiuți, și un vecin arată la poliție că ei șed împreună necununati, merge poliția și îi risipește ori îi silește a să cununa!

- Alte state în America mai sunt următoarele: Argentina (Țara argintului), republică în America-de-Sud, cu vre-o 4 mil. de locuitori. Capitala Buenos-Aires (Bun aer), cu vre-o 700 mii locuitori (ca Budapesta de mare). — Bolivia, republică în America-de-Sud, cu ceva peste 2 mil. locuitori. Capitala La Paz, cu 45.000 locuitori și mine (băi) de aur. — Brazilia, republică federală în America-de-Sud, cu 14 milioane locuitori, afară de Indienii sălbatici. Capitala Rio de Janeiro, 523.000 locuitori. Canada, colonie engleză în nordul Americii-de-Nord, cu 5 milioane locuitori. Capitala Ottava cu 45.000 locuitori; alte orașe mai mari: Montreal și Quebec. — Chile, (cetește Cile), republică în America-de-Sud, cu 3 și jumătate milioane loc. Capitala Santiago, cu 256 mii loc. Oraș mai mare cu port e Valparaiso (Valea-paradisului). — Columbia, republică în Am.-de-Sud cu vre-o 4 milioane locuitori. Capitala Bogota, cu vre-o 96 mii locuitori. Oraș mare e și Panama. — Costarica, republică în America centrală, cu vre-o 263 mii loc. Capitala San-José, cu 19 mii locuitori. — Ecuador, republică în America-de-Sud, cu 1 și jumătate milion loc. Capitala Quito, are 80.000 loc. Port la mare e Guayaquil. — Guatemala, republică în America centr., cu 1 și jum. mil. loc. Capitala Cuatemala. — Honduras, republică în Am. centr., cu 399 mii loc. Capitala Tegucigalpa, are 10 mii loc. — Mexico, republică în Am. centrală și Nord, cu 12 mil. locuitori. Capitala Mexico, are 880 mii loc. Țară cu vecinică primăvară. — Nicaragua, republică în America centrală, cu 313 mii loc. Capitala Leon, are 30.000 locuitori. — Paraguay, republică în Amer.-de-Sud, cu 430 mii loc. Capitala Assuncion, are 24.000 loc. — Peru, republică în America-de-Sud, cu vre-o 3 mil. locuitori. Capitala Lima, are 104.000 locuitori. Oraș cu port e Callao. La Pasco e argint mult. — San-Salvador, republică în America centrală, cu 804 mii locuitori. Capitala San-Salvador, are 50.000 loc. — Uruguay, republică în America-de-Sud, cu 877 mii locuitori. Capitala Montevideo, are 262 mii loc. — Venezuela, republică în America-de-Sud, cu 2 și jum. milioane locuitori. Capitala Caracas, are 73 mii locuitori.

Dragă Mărioară

Tot farmăcul din ochii tăi
Imi pare o poveste
Fiorul dragostei dintâiu
Trecea fără de veste.

Din dragostea ce ni s'a stâns
Rămâne amintirea.

N'o să-ți mai scriu niciun cuvânt
De astăzi înainte,
Să simți ce dureroase sunt
Aducerile aminte.

Din cerul plin de stele-o stea
Când prin văzduh se lasă,
Rămâne 'n urma ei câteva
O dungă luminoasă.

Iubirea de ne-a părăsit
Dece am mai sili-o?
Să vină iar? Mai nimerit
E s'o uităm. Adio!

Iar stelei care s'a desprins
Pierzându-și strălucirea,

Suferim.

Plâng codrii, plâng . . .

Plâng codrii, plâng
In freamăt des — mai des,
Plâng codrii, plâng . . .
Dar cine i-a 'nțeles?

E-un dor duios,
Ce plânge . . . strop de strop,
E-un dor sfios,
Ce codrii în drezgrop . . .

Și 'n plânsul lor
Născutu-s'a un cânt,
Un cânt de dor
Nespus de blând și sfânt . . .

Plâng codrii, plâng
In freamăt des — mai des,
Plâng codrii, plâng . . .
Dar cine i-a 'nțeles? L. C.

Târguială

Un telal trecând în grabă
Marfă veche stîrîcînd,
Îl oprește-un om cu treabă
Mai de voe, mai glumînd.
— Ce ai bade de vânzare?
Întreabă cel cu bocea.
— Iacă nu e lucru mare
O durere de măsea!

— Foarte bine, am s'o cumpăr
Dacă-mi spui ce ceri pe ea.
Bat în palme, târgu-i strună
Când talalul . . . vorba vine:
— Ține doi bănuți arvună
Ca se facă de căpară.
Iar durerea ține-o bine
Pân' la târgul dela vară!

De vorbă cu un surd și o mută

— Bună ziua, moș Istratel!	— Bună ziua, lele Floare?
— Doi boboci de rață frate...	— Duc lui Ion demîncare...
— Ce mai faci? Ori n'o duci bine?	— Da ce faci? Ești sănătoasă?
— Ba veniam acum la tine.	— A plecat la fân la coasă?
— Moș Istrate, ce vorbești?	— Lele Floare, ori ești surdă?
— Ba cum dai așa lovești!	— Mămăligă și cu urdă...

Somnul și visul

Acum din vremurile cele mai vechi s'au străduit oamenii să afle ce este somnul și ce este visul. Amândouă sunt lucruri cari nu se pot afla așa de ușor, pentru că omul dormind, ca și când ar fi mort, nu-i în stare să-și dea seama de ceea ce simțește atunci și nici pe un altul care doarme nu-l poți face ca să-ți spue ce face și la ce se gândește în timpul acela.

Somnul se explică (se tâlmăcește) acuma mai ușor : Este o stare în viața omului, când orice gândire încetează, când nu mai lucră creierul, care e conducătorul oricărei lucrări omenești, fie cu mintea sau cu trupul.

Așa precum mușchii (carnea) și oasele după o muncă oarecare au nevoie de o clipă de odihnă și de liniște, tot așa și creierul și nervii (niște fire cari conduc dela și aduc la creier simțurile și mișcările) după o încordare au nevoie de repaos. Prin acest repaos, prin somn, își recapătă iarăși puterea de muncă, deci el este o stare care regulează organismul (întreg corpul) omenesc.

În decursul somnului se odihnesc toate organele (aparatele) trupului, afară de inimă și de plămâni, cari nu se opresc, dar cari lucră mult mai încet, decât atunci, când omul e treaz. Deci și aceste organe se odihnesc în somn numai dacă inima nu e iritată și dacă plămânii au aer curat. Stomacul care e întotdeauna în lucrare, înceată și el de a mistui, vorba ceea : „Un somn bun e ca ș'o jumătate dintr'o mâncare“.

Somnul îl provoacă o încordare, o muncă a creierului sau a trupului, o răceală, o masă bună, băuturile spirtoase, un sgomot ușor care ține într'una, cetirea unei cărți ș. a. Apoi o moleșală cuprinde întreg trupul, într'o toropeală plăcută pleoapele cad încet, încet peste ochi, răsuflarea devine tot mai rară, toată viața se încetinează. Simțurile omului nu-l mai servesc pentru a putea sta în legătură cu lumea din afară, gândurile îi zboară ba ici, ba colo, i-se pare că plutește pe sus, conștiința (știrea de sine) îl părăsește — el adoarme . . .

Somnul cel mai adânc e vre-o oră la începutul nopții, urmând un culcat regulat, apoi începe să scadă. Într'un somn adânc legătura cu lumea ce ne încunjoară e cu totul întreruptă. Cu toate acestea mulți cari dorm adânc se trezesc dacă o iritare, care se trăgănează încet și care înrăurește asupra simțurilor lor, se oprește, încetează.

Așa bunăoară morarul : cât umblă moara, el doarme dus, cum stă moara el se trezește. Creierul lui și simțul auzului i-s'a fost deprins cu duruitul morii, însă cum acesta a încetat, creierul

a simțit liniștea și iată-l treaz pe morarul nostru. La fel se întâmplă și când unul adoarme într-o trăsură care pleacă. Deși îl scutură, totuși doarme bine, cum s'a oprit, i-a „sărit somnul“.

Dacă lucrarea minții n'a ajuns în deplină liniște, sau dacă somnul e prea lung, atunci omul trece într-o stare de visare. Celui ce doarme îi vin în gând închipuiri felurite, porniri, poște, ba chiar și șiruri de gândiri mai mult sau mai puțin bine cugelte. Omul însă ne mai fiind stăpân pe nervii și pe mușchii săi nu poate să se miște sau să vorbească. La unii oameni totuși lucră câțiva mușchi mai ales mușchii cari înlesnesc pronunțarea cuvintelor și atunci se zice că „vorbesc prin somn“. La alții, la așa numiții „lunateci“ lucră chiar mușchii picioarelor și a mânilor și astfel ei se pot mișca, ies pe fereastă, se suie pe acoperișurile caselor ș. a. dar fac totul fără voia lor, dovadă că nu-și dau seama de primejdia în care își pun viața lor, băguind așa în neștire.

Se zice că închipuirile visurilor stau în legătură cu fapte întâmplătoare în adevăr sau stau în legătură cu orișice lucrare asupra simțurilor omului. Aceste închipuiri sunt apoi înfrumusețate cu alte vedenii formate de mintea (fantazia) omenească. Chiar și starea trupului are o înrăurire asupra visurilor. Dormitul pe spate, cu mâinile peste piept bunăoară, produce (face) niște visuri așa de fioroase și de neplăcute, încât omul de cele mai multe ori se trezește. Foamea, frigul, lumina, înrăuresc și ele asupra visurilor.

Un vis durează (ține) adesea numai câteva clipe, deși visezi că trăiești ani întregi.

După ce creierul s'a liniștit și e iarăș în stare să lucreze, omul se trezește. Viața trupului și-a recăpătat puterile, organele simțurilor s'au întărit, organismul întreg cere iarăș de lucru.

Mai ales copii au nevoie de somn mai îndelungat. Dar și pentru cei mai în vârstă este dormitul de mare folos: El dă putere și curaj la muncă, dă liniște sufletească, în caz contrar se răpește toată odihna, făcând loc multor stări de boală.

Un învățat mare a zis bine: „Luați-i omului speranța și somnul și el este atunci cea mai nefericită ființă de pe pământ!“

Rem Cehovschi, student în științe.

ADEVĂRAT

Se resipește turma lăsată de păstor,
Căci lupii stau la pândă, nu-și lasă prada lor

..... Dar vai și de păstorul rămas fără turmă
..... Căci lupii și pe dânsul îl sfășie la urmă!

Armata haiducului

Ne vom întoarce iar în munți,
 în munții noștri verzi,
Și'n codrii lui atât de dragi
Pustiul o să-ți pierzi.

Pe malul lui, sub bradul nalt,
 sub bradul nalt și drept,
Voiu sta ca alte dăți, tăcând
Cu capul pe-al tău piept.

Ne vom întoarce la izvor,
 izvorul fermecat,
Pe malul lui cu mușchiul gros
Să stăm ca altă dată.

Răsară luna din brădet,
 brădet aromitor
Să ne găsească 'mbrățișați
Pe malul de izvor.

Ne vom întoarce la flăcăi,
 flăcăii tăi cu dor,
Să chiuie când va vedea
Pe căpitanul lor.

Pe vale 'n jos, ca urieși,
 ca urieși năpraznici,
Măreț ș'intinză umbrele
De piscuri, munții falnici.

Și peste vărfuri, colo sus,
 sus cerul cel senin,
E spintecat de vulturi iuți
Ce ție ți-se închim.

Și 'n zarea razelor bălai
 bălai ca părul meu,
S'aud pădurile huind
Să simț de Dumnezeu.

De și pleacă codrul fruntea'n jos,
 și'n jos se'nclină 'ncet,
E că te știe de stăpân
Stejari, arini, brădet.

Ca valul tu să-l plângi încet,
 încet cum știi doar tu,
De dragul cântecului trist
Pe alte lumi mă du.

Și de alunecă pe pietre,
 pe pietre făcând spume,
Izvorul tău te-o recunoaște
Chemându-te pe nume.

Să-l plângi duios, să-l cânticiu foc,
 să-l cânti de dor ascuns,
Să plângă codru, munți, izvor,
Și luna plângă sus.

P. Robescu.

Ce este patria? Patria este pământul pe care ne-am născut și în care dorm strămoșii noștri în mormintele lor. Ei și-au vărsat sudoarea spre a o înputernici, și-au risipit sângele spre a o face liberă, și în lucrările, în luptele lor se gândeau la noi cari eram să le urmăm opera; ne ziceau: „urmași“ ai lor și munceau pentru noi.

Patria e marea legătură frățească, care unește pe toți oamenii cari vorbesc aceeași limbă și sunt supuși acelorași legi. Patria e recutul, e vremea de față, e viitorul inimilor și înțelegerii noastre.

Îndrumări folositoare

Dacă vrei să te scapi de șoarecii din casă, usucă și zdrobește mărunț foi de leandru, mestecă-l cu nisip mărunț și presară acesta pe la și în găurile șoarecilor. Șoarecii neputând suferi mirosul greu de leandru, vor fugi din acele locuri și nu se vor mai întoarce. — A.

Pentru a face găinile să ouă și iarna. Păstrați în totdeauna puicile care sunt de primăvară, căci acestea își încep ouatul toamna. Îndepărtați găinile mai bătrâne de 3 ani, căci acestea nu mai ouă bine. Găinele dela 1—3 ani, dau foarte multe ouă. Pentru ca găinele să ouă și iarnă, țineți-le în cotețe călduroase și curate. În multe părți se fac cotețe de iarnă chiar în grajdul vitelor, însă li-se face o eșire și o despărțitură deosebită de-a vitelor, în așa fel ca să nu vină în atingere cu acestea, ci numai căldura dela ele. Ca să li-se sgânderească ouatul să li-se dea odată pe zi de mâncare, următorul amestec: Să se usuce bine tărațe de în într'un cuptor, după aceea să se toarne peste ele apă fiartă. A doua zi la aceasta zămă să se adaugă o oacă de făină, boabe de grâu și făină de ghindă. Dându-se la găini hrană aceasta, vom avea în totdeauna ouă multe și proaspete, în timpul ernei.

Un leac potrivit ca să clocească (adecă să șadă) găinile și găștile pe ouă. Să face cuibul la un loc potrivit și să așeze ouăle, apoi prindem găina ori găseca și îi turnăm o linguriță de *rachiu* pe gât. Acesta le înbată și o pomenesc pe ouă.

Găina barometru. Dacă i-se dă unei găini albe piperi de Caiena (să poate căpăta în farmacii) în mâncare, după câțva timp fulgii (penele la grumaz) se colorează în *roz-pal*. Cu o zi sau două înainte de a ploua, fulgii găinei hrănite în chipul arătat, își schimbă culoarea din *roz-pal* în roșu aprins; iar când e să se facă timpul frumos, fulgii își recapătă culoarea de *roz-pal*. Iată cum o găină se poate face barometru. *Probați și vă veți convinge.*

Curățitul și albitul stofelor de lână. Se face apă cu săpun, în care se pune câte o lingură de făină de fiecare litru de apă. Se pune apa la foc și se mestecă într'una. Îndată ce aceasta leșie s'a înferbântat, se moaie stoffa și se freacă, ca ori ce rufă, cât timp mâna poate răbda fierbințeala apei. Se clătește apoi în apă curată.

Cum se poate alege unt mult și bun? La $\frac{1}{2}$ litru de zământână să pune 1 gram piatră acră bine pisată și $\frac{1}{2}$ litru lapte acru de vacă, mestecate bine, să încălzesc apoi la foc și după ce s'a răcit, se alege unt. Astfel se va scoate, în 10 minute unt bun și mult.

Conservarea cărnei în mod practic. Curățim carnea de oasă și grăsime, apoi o frecăm cu sare amestecată cu oțet cam 40%. După aceasta operație, carnea o punem în saci obișnuiți bine spălați și ferți în apă clococită, apoi punem carnea în ei și-i legăm bine la gură. — Carnea astfel conservată se va putea transporta în căldura cea mai mare fără a să strica, sau fără a își pierde ceva din calitatea ei.

Curățirea obiectelor de aramă. Acestea să curățăm cu o soluțiune de oțet cu sare. Se pune atâta sare în oțet cât se poate dizolva de oțet, apoi muind în disolvația aceasta un flanel (o pânză) se freacă cu asprime obiectul de aramă pe care voim a-l curăți.

Curățirea nikelului. Lucrurile de nikel capătă un luciu frumos, frecându-le cu amoniac.

Cum putem feri arborii (pomii roditori) de vermi. Arborii, adică pomii roditori — atât pe ei cât și fructele lor — îi putem feri de vermi, dacă batem cuie în ei. E bine de a se bate cam 6 cuie în fiecare arbore (pom roditor); succesul este sigur.

Leac contra limbricilor. Să se fiarbă puțin usturoi (ai) în lapte și apoi să se bea un pahar din acest lapte înainte de culcare. Acesta e un mijloc simplu, dar un leac foarte bun contra limbricilor.

Leac contra înveninării sângelui. Un mijloc simplu și probat contra înveninării sângelui este laptele acru. Pui partea umflată a corpului în lapte acru și o ții acolo până să încălzește laptele. Dacă nu încetează durerea și umflătura, repetez această procedură încă odată ori de mai multe ori. Se mai poate folosi acest leac și contra mușcăturilor de șarpe și contra înveninărilor cu fosfor.

O doctorie pentru tuse. Taie capacul unei ridichi negre, scobește-o și umple-o apoi cu zahăr galbăn (candel) pisat, pune capacul și coace-o în cuptor, zama din ridichie va topi zahărul, formând un sirop. Ia din siropul acesta cald de câteva ori pe zi câte o linguriță.

Leac contra arsurilor. Dacă ne frigem (ardem), e bine să băgăm partea cea friptă (arsă) în apă rece. Mai bun de cât apa rece este laptele de vacă fiert și răcit, în care va trebui să ținem rana până ce ne va trece durerea. Dacă cumva nu putem pune partea cea rănită în lapte, atunci muiem o cârpă în lapte și o punem pe rană. Durerea va înceta numai decăt.

Pentru a liniști un cal speriat. Ținem înaintea lui un geam (uiagă). Este cunoscut că toate animalele se sfiesc de sticlă, chiar și câinii.

Folosul funinginei. Funinginea folosește la multe lucruri. Amestecată cu oțet e bună împotriva degerăturilor. Amestecată cu unt de lemn cald și pusă ca cataplasma pe ureche, face să înceteze durerile de urechi. Amestecată cu puțină apă și spirit e bună pentru curățirea dinților.

Ca să scapi de burueni și ierburi de pe drumurile și cărările grădinei, este a se presera sare de bucătărie pe aceste cărări. Clorul ce se găsește în sare, prăpădește buruenile.

Jocul copiilor. În timpul verii obișnuieți copii să se scalde în toate zilele, se învețe înotatul, să se joace la aer liber felurite jocuri. Aceste jocuri sunt bune pentru copiii, cari ajungând vrâsta de 10 ani. Jocurile desvoaltă puterea musculară și propagă sănătatea.

Cum credeau strămoșii noștri.

Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei, se afla într-o Duminecă la biserică dimpreună cu toată curtea lui, când deodată se ivi în fuga mare un călăreț cu vestea că Tătarii au năvălit în Moldova și până la sfârșitul slujbei vor fi în capitala Țării. Ștefan ascultă cu liniște vestea și răspunse de tot liniștit: „Dumnezeul neamului nostru ne va apăra de ei . . . În Dumnezeu mă încred și nu mă tem . . . Stați aici și vă rugați mai departe lui Dumnezeu“ . . .

Și a stat Ștefan cel Mare dimpreună cu toată curtea lui până la sfârșitul sfintei Liturghii și după aceea a plecat în calea Tătarilor. Dar Dumnezeu cu portarea lui de grijă mersese înaintea lor și băgase ceartă în tabăra Tătarilor, așa că Ștefan i-a aflat luptându-se întreolaltă și complit bătându-i, i-a alungat din țară.

Regulele vorbirii.

Vorbește puțin, ascultă mult, nu întrerupe niciodată. — Păstrează-ți naturelul și în ton și în gândiri. — Glasul să nu-ți fie nici prea jos ca se nu poți fi auzit, nici prea sus ca să nu obosești pe cel care ascultă. — Vorbește cu fiecare de ce știe el mai bine, ori de ce îi place mai mult. — Când povestești, caută ca istorisirile tale să intereseze pe toată lumea. — În toate materiile fi cumpătat, nu vorbi până să se sature omul de tine. — Caută mai mult să placă decât să strălucești; nu te pune pe tine în scenă, nu vorbi de tine; depărtează-te de laudele ce aduci și nu lăsa lumea să creadă că lauzi numai pentru că să fi și tu laudat. — Arată-te binevoitor fără lingușire, sincer fără asprime; caută de nu supăra pe nimeni, nu lua în râs și nu fi niciodată rău. — Ocrotește părerile celorlalți și chiar prejudecățile lor; primește cu plăcere contrazicerea și nu te certa.

Noua lege a dărilor pentru venitul pământului

(Extras din una lege a dărilor pentru venitul pământului.)

Prin noua lege a impozitelor, săteanul stăpânitor de pământ este impus la o dare de 12% din venitul pământului lui.

Această impunere de 12% se face însă pentru sătenii care-și muncesc și își îngrijesc singuri pământurile lor; pe când pentru cei care-l închiriază, sau arendează altuia, impunerea este de 14%.

În cele mai multe cazuri — adică cei mai mulți săteni — nu vor plăti ca impozit chiar suma întreagă de 12% sau 14% la întregul lor venit — căci venitul lor nefiind mare — potrivit legii — li-se mai fac unele scăderi, după cum se va vedea mai departe.

1. La sătenii cari au venit mai mic de 2000 lei, se va scădea un sfert, din venitul pământului ce-l cultivă și acest sfert nu se impune de loc.

2. Se mai fac și alte scăderi pentru sătenii căsătoriți și cu copii, după cum urmează :

a) Pentru cei cu soție — sau cu soție și un copil, — adică aceia ce au în sarcina lor unul sau doi membri, din venitul ce a rămas mai sus, adică după ce s'a scăzut un sfert cum s'a arătat, se mai scade încă a zecea parte.

b) Pentru cel ce are 3—4 membrii de familie în casă, se scade din venitul de mai sus 14%.

c) Pentru cel care are 5—7 guri în casă, adică nevastă și dela 4 până la 6 copii — se scade 16%.

d) Pentru cel care are 8—10 membrii în casă, adică la fel — el, nevasta și copii — se scade 18% — și

e) Pentru cel care are mai mult de zece guri în casă, socotiți ca mai sus, se scade 20%.

Se socotește ca membri ai familiei și părinții bărbatului sau ai soției, surorile nemăritate a unuia din soți — cu condiția însă ca ei să fie întreținuți de capul familiei și să fie lipsiți de mijloace de trai.

3. Se mai fac scăderi și pentru cei cari au vre-o datorie intabulată asupra pământului.

Cine va avea astfel de datorii, va fi scăzut din venit cu dobânzile ce plătește anual.

Cum se face o impunere la dare (adecă cum să statorește darea)?

Pentru ca să se înțeleagă și mai bine, cât are de dat un sătean impus astfel cu 12% — din venitul pământului său —

ținând seama de scăderile la care are drept, după cum am arătat mai sus, să luăm o pildă :

— Să zicem că un sătean are 4 hectare de pământ — cea ce corespunde la 7 jugăre — și e căsătorit — având și patru copii — deci, în casă, în total 6 guri.

Și mai zicem că, în mijlociu, prețul pământului de arendare și calitatea pământului său — sunt în așa fel amândouă, în cât ar lua venit pe an câte 150 lei la hectar adică 87 lei la jugăr — socotit fiind un pământ mai slab ; deci, în total ar lua ca venit, după tot pământul lui de 4 hectare (7 jugăre) șase sute lei.

Acesta deci — lei 600 — este venitul pământului său, socotit de comisiune.

Ce facem mai departe ? — După cum spune și ne dă dreptul legea — fiindcă venitul săteanului nu trece de 2000 lei — trebuie să scădem un sfert din acest venit — (150 lei), care nu se impune de loc, și atunci ne-ar rămânea un venit bun pentru impunere de 450 lei. — Dar nu ne oprim aici și ca să începem să socotim darea — fiindcă noua lege ne spune încă și ne dă dreptul, că dacă omul are soție și 4 copii — cum e cazul de față — trebuie să-i mai scădem încă 16% din venitul rămas după prima scădere adică din 450 lei. — Ori 16% din această sumă reprezintă — 72 lei, pe cari scăzându-i din cei 450 rămâne (450—72) 388 lei, sumă bună de impus cu 12% și nu cu 14%, fiindcă săteanul își muncește singur pământul. Darea de dat, socotită astfel ar fi $388 \times 12\% = 46.50$, adică lei 46.50.

Atât ar rămâne impus săteanul, dar aceasta în cazul, când n'ar mai avea vre-o datorie asupra pământului trecută în cartea funduară — după cum s'a arătat mai înainte. — În acest caz — adică dacă ar avea o asemenea datorie, să mergem cu pilda mai departe, să vedem cum i-se mai face și altă scădere.

Să zicem, că ar avea intabulată asupra pământului — 4 hectare — 7 jugăre — o datorie de 800 lei, cu dobânda de 10%, ceea ce ar face o plată anuală de lei 80.

Pentru fiecare hectar — adică un jugăr și trei pătrimi — ar fi dar o datorie de lei 200, iar ca dobândă pe an de lei 20.

Noua lege dă dreptul săteanului să fie scăzut și cu această dobândă de lei 80 — din suma ce o avea ca venit bun de impus — adică din 388 lei — ce o găsisem mai sus. — Socotind dar $388 - 80 = 308$ lei, sumă rămasă ca adevărat venit bun de impus cu 12% — după cum am arătat mai sus, ceea ce ar face $308 \times 12\% = 36.96\%$.

— La acest venit — lei 308 — comuna sau județul nu poate lua ca aruncuri de cât cel mult 8% (amândouă împreună) ceea ce ar face: la venitul luat pildă mai sus, lei 308, tocmai — 24.64.

Adunând ceea ce am scos ca dări: la stat 36'96, la județ și comună 24'64 — ne dă un total de 61'60, care împărțit pe cele 4 hectare, (7 jugăre), vine la fiecare hectar lei 15'40 iar la jugăr 8'80.

După legea nouă — alte zecimi și dări în afară de cele arătate mai sus, nu se mai pot pune altele pe pământ, așa, că s'a desființat și s'a scăpat săteanul de impozitul suplimentar, de adaosele de război, de impozitul pe avere, de impozitul pentru îngrijirea bolnavilor, ce trebuia să mai dea către Stat, cele de drumuri, către comună și județ, și altele, ce existau în unele părți ale țării; în părțile alipite dar, s'au suprimat dela 1 Aprilie, și toate celelalte aruncuri comunale și județene asupra veniturilor caselor și pământurilor, aruncuri cari în deobște este cunoscut, erau cu totul urcate în cele mai multe comune fiind de 4—10 ori mai ridicate ca dările către stat.

Se mai statorește și *darea pe casă*, dacă casa are mai mult de trei camere de locuit.

Nu se impun la dare: magaziiile, grajdurile, șoproanele, coșarele, hambarele și orice clădire care servește la gospodăria săteanului agricultor.

Când vine cazul, că o casă să aibă mai mult de trei camere de locuit și cade astfel supusă la dare, această dare se va socoti după prețul cu care se închiriază alte case la fel în comună, sau după prețul din contractul de închiriere al casei, dacă este închiriată.

Pentru a alege venitul asupra căruia urmează a se socoti darea, potrivit art. 16, pentru îngrijirea clădirii se face o primă scădere de 20% din venitul stabilit.

La veniturile mai mici de 2000 lei în comunele rurale, dacă casa e locuită de proprietarul însăși, se face o a doua scădere de $\frac{1}{4}$ — iar restul se impune cu 12%.

De asemenea dacă cine-va are vre-o datorie intabulată asupra casei se scade și din acest venit dobânda anuală a datoriei.

Prin noua lege s'a mai adăogat (statorește) un nou impozit — numit *impozit global* — care se socotește la venitul total.

Sătenii însă, în cea mai mare parte a lor, n'au de plătit această nouă dare, fiindcă nu sunt puși la ea, decât acei ale căror venituri aduse și adunate la un loc, ar fi mai mari ca 10.000 lei anual.

Adecă în cazul, când pe lângă venitul din pământ mai are și altul din negustorie, din bani dați cu împrumut, din case închiriate, ș. a. atunci trebuie să facă o declarație nouă pentru impozitat pe venitul total (global).

Această dare nouă se socotește începând cu 1% la 10.000 lei venit și ajunge la 2% la veniturile de 60.000 lei pe an, scăzându-se însă, înainte de a se socoti impunerea toate dobânzile datoriilor neintabulate, precum și sarcinile de familie.

Se pune în vedere sătenilor, pentru băgarea de seamă, că venitul adus de banii puși spre fructificare la băncile populare, care lucrează cu Casa Centrală a Băncilor Populare, nu e impus la nici o dare, dacă suma depusă și care aduce acest venit, nu trece de 10.000 lei; în cazul că e mai mare, atunci se impune numai jumătate venitul, dacă suma depusă nu depășește de lei 20.000.

De asemenea nu intră în impunere economiile puse pe carnete — până la 5000 lei — la diferite case de credit (bănci) și până la 10.000 lei, cele depuse la casele de credit ale Primăriilor și altor instituțiuni publice.

Tot astfel nu se impune săteanul la impozitul pe salarii, adică nu plătește vre-o dare pentru zilele în care el este cu munca la alții, ci numai atunci, când este argat sau servitor cu luna; iar pentru căraușie nu plătește decât atunci, când se îndeletnicește numai cu această ocupație ca o adevărată meserie a lui.

Tot astfel sunt scutite produsele industriei casnice, adică tot ce face el și soția lui, ca: covoare, cusături, coșuri, donițe, și altele, când ei nu sunt meseriași care se îndeletnicesc în continuu numai cu această meserie.

Este știut că — potrivit statutelor lor organice, bisericile autonome: greco-orientale, catolice și reformate, sunt îndreptățite să pună asupra credincioșilor lor oare-cari dări — așa numite dări de cult — cari servesc pentru acoperirea nevoilor bisericeii și școalei.

În primul an al aplicării noiei legi adică dela Aprilie 1923 până la Aprilie 1924 încasarea acestor dări de cult va continua a se face în acelaș fel ca și în trecut.

Aceasta îndreptățire însă noua lege a lăsat-o în chip excepțional numai pentru acest an.

Vorbe înțelepte

Sufletul frumos împodobește și cel mai urât trup; iar trupul frumos nu dă nici-o podoabă sufletului urât. — Cine n'are noroc, să-l caute. — Rugina nu se prinde de aur. — Vestea rea are aripi, cea bună nici picioare. — larba în curte e sărăcie în casă. — Mulereea care nu vrea să frământa, toată ziua cerne. — Nu poți fi și cu slănină în cămară și cu varza grasă în oală. — Mai bine astăzi un ou de cât peste un an un bou. — Cine făgăduiește prea mult, nu poate da nici puțin. — Ajungi mai sigur la virtute prin sărăcie, de cât prin bogăție. — Acela care știe cât bine se poate face într'o zi, acela va plânge pierderea unei zile. — Nu faceți niciodată rău ori cât de mare ar fi binele ce câștigați din aceasta.

Extras din noua lege a dărilor

(Pentru micii comercianți și meseriași)

Noua lege a dărilor are menirea ca toți locuitorii României Mari, să fie deopotrivă supuși la dări către stat, potrivit cu veniturile ce fiecare are.

Cu toate greutățile pe care le are statul, caută să nu încarce prea greu pe cei săraci, făcând ca fiecare să plătească după venitul adevărat ce are.

Nici un cetățean nu va avea drepturi dacă nu va plăti și datoriile (dările) către stat.

Potrivit celor arătate mai sus, prin noua lege a impozitelor, comerciantul este impus la o dare de 10% asupra venitului său, iar meseriașul patron (măestrul care are bravet) la o dare de 8%.

În cele mai multe cazuri — adică cei mai mulți, cari sunt mici comercianți și mici meseriași patroni, nu vor plăti ca impozit nici întreaga sumă ce s'ar cuveni cu 10% sau cu 8% la întregul lor venit, căci tot li-se mai fac unele scăderi după cum se va vedea mai departe.

Micii comercianți și micii meseriași vor trebui să facă declarațiuni pe niște foi imprimare (tipărite) și distribuite lor de către autorități.

În aceste foi vor arăta : 1. Ce comerț întreprind ? 2. De când face acel comerț sau meserie ? 3. Ce încasări lunare sau anuale fac, sau cu alte cuvinte să arate cifra de afaceri și s'o justifice la necesitate pentru că ea servește de bază la impunere. 4. Ce membrii ai familiei susține ? 5. Ce chirie plătesc pentru localul în care exercită comerțul sau meseria ? 6. Cu ce sumă s'au împrumutat în vederea exercitărei comerțului sau meseriei, unde anume și ce dobândă plătesc pentru a fi scăzută din venit ? 7. Ce cheltueli au cu personalul de serviciu sau alte cheltueli stricte necesare comerțului sau meseriei pentru a fi scăzute din venit ?

Prin venitul tras din comerț sau din meserie, se înțelege suma ce rămâne după deducerea tuturor cheltuelilor precum : chiria localului dovedită cu contract, sau dacă este proprietar, valoarea locativă stabilită de comisiune, dobânda ce plătește la capitalul împrumutat pentru a face comerțul sau meseria, cheltuelile cu personalul de serviciu, precum : salarii și întreținere, cum și alte cheltueli generale făcute în interesul întreprinderii.

După deducerea tuturor acestora, aceia ce rămâne este venitul ce se impune la dare, în afară că se mai fac și alte scăderi ș. a.

Noua lege prevede două feluri de scăderi din chiar impozitul ce s'ar cuveni cu 10% sau 8% asupra venitului și anume :

1. Dacă venitul nu trece de 3000 lei anual și dacă întreprinderea ce face obiectul impunerii este principala ocupațiune a contribuabilului, atunci impozitul se reduce la jumătate (adecă cu 50%).

Astfel, la venitul de 3000 lei, cu 10% nu se va plăti 300 lei de către comerciant, după cum ar urma să fie, sau 240 lei cu 8% de către meseriaș, ci numai 150 lei pentru comerciant și 120 lei pentru meseriaș.

2. Scăderi pentru sarcini familiare și cari sunt cu atât mai mari cu cât numărul membrilor de familie (soție, copil, tată, mamă, soră nemăritată etc.) va fi mai mare. — Astfel, la exemplul de mai sus unde se vede că impozitul s'a redus la 150 lei pentru comerciant și lei 120 pentru meseriaș, se mai reduce încă :

— Dacă contribuabilul are în sarcina sa 1—2 membrii, atunci scăderea va fi de 10% și impozitul se reduce la lei 120 pentru comerciant și 96 lei pentru meseriaș.

— Dacă membrii în sarcină ar fi de 3—4 scăderea va fi de 14% și impozitul se reduce la 108 pentru comerciant și lei 87 pentru meseriaș.

— Dacă membrii în sarcină ar fi de 5—7 scăderea va fi de 16% și impozitul se reduce la lei 102 pentru comerciant și la lei 82 pentru meseriaș.

— Dacă membrii în sarcină ar fi de 8—10 scăderea va fi de 18% și impozitul se reduce la lei 96 pentru comerciant și lei 77 pentru meseriaș.

— Și dacă membrii în sarcină ar fi peste 10, scăderea este de 20% și impozitul se reduce la lei 90 pentru comerciant și lei 72 pentru meseriaș.

Pentru veniturile nete mai mari de 3000 lei până la 10.000 lei se acordă încă scăderi de impozit, însă numai pentru sarcini de familie și anume :

O scădere de 10% pentru 1—2 membrii						
25	25	25	14%	25	3—4	25
25	25	25	16%	25	5—7	25
25	25	25	18%	25	8—10	25
25	25	25	20%	peste	10	25

Reducerea impozitului prin scăderile arătate mai sus revine la o reducere de venit și lucru acesta este necesar de știut ; deoarece la această dare stabilită în felul arătat, deși se mai adaogă — pentru comercianți : 2% pentru județ, 3% pentru

comună și 1% pentru camera de comerț, sau în total 6% la venitul redus, — iar pentru meseriași: 1% pentru județ, 3% pentru comună, sau în total 4%; însă reducerea se aplică și la dările acestea.

La exemplul comerciantului sau meseriașului cu 3000 lei venit, darea în total va fi :

Pentru comerciant	Pentru meseriaș
Lei 240	Lei 180 dacă n'are membrii de familie în sarcină.
" 192	" 144 dacă are 1—2 membrii
" 175	" 130 " " 3—4 "
" 164	" 123 " " 5—7 "
" 154	" 116 " " 8—10 "
" 144	" 108 peste 10 "

După legea nouă — alte, zecimi și dări în afară de cele arătate mai sus, nu se mai pot pune pe venitul din micul comerț sau mica meserie așa că s'au desființat și s'a scăpat contribuabilul de zecimile de percepere ce mai trebuiau să dea către stat; cele de drumuri pentru comună și județ, impozitul personal, aruncurile comunale și județene. S'a desființat impozitul suplimentar, adaosul de războiu, — impozitul pe venit și avere cum și cel pentru îngrijirea bolnavilor.

Prin noua lege, s'a mai adăugat un nou impozit numit impozitul global care se socotește la venitul total.

Micii comercianți și micii meseriași, însă al căror venit nu trece de 10.000 lei anual, nu vor suporta acest impozit.

Ce este venitul global? În cazul când un comerciant sau meseriaș mai are și alte venituri în afară de cel de negustorie sau meserie precum: din case, din bani dați cu împrumut, etc. în acest caz dacă totalul veniturilor atinge sau trece suma de 10.000 lei anual, se mai impune și la impozitul pe venitul global, însă acest impozit este de neînsemnat, deoarece începe dela 1% la venitul de 10.000 și ajunge la 2% pentru veniturile de 60.000 lei pe an, scăzându-se însă, înainte de a se socoti impunerea, toate datoriile și sarcinile familiare precum și impozitele elementare la veniturile care formează pe cel global.

Potrivit celor arătate până acum fiecare comerciant poate ști din cele scrise aci, până în ce margini și la ce venituri trebuie impus la dări. — Cei ce au registre în regulă ținute, se impun după venitul constatat din registre, iar cei cari nu au

registre, se impun după prețuirea făcută de comisia de impunere, care lucrează la fața locului.

Ce se face în caz de nemulțumire ?

În caz că cineva este nemulțumit cum i-s'a statorit darea poate face apel în termen de 20 zile dela data primirii procesului de impunere. — Apelul îl declară în scris la Administrația financiară, sau în comunele în care funcționează *comisiuni de apel*.

Cei care vor face apel se vor chema pentru ziua fixată spre a se duce acolo să-și susțină plângerea lor.

Toată suflarea românească trebuie să se gândească, că păstrarea României Mari, făcută cu atâtea vărsări de sânge, nu se va putea face de cât prin această potrivire la fel a tuturor, față de dări și prin chiverniseala ce ne vom pricepe să o facem, de a nu lăsa ca datoriile ce avem peste hotare la străini, să se tot mărească în loc de a scădea și astfel să ne pomenim și din această pricină cu țara în robie pe mâinile lor.

Din ale lui Nastratin Hogea

De Anton Pann

Nastratin Hogea odată, fiind la nuntă chemat,
Se duse în haine simple, că sărac biet îmbrăcat.
Nuntașii astfel văzându-l, nici în seamă nu-l băga
Ci pe cei cu haine scumpe să trateze alerga ;
Și după ce așezară la masă pe toți frumos,
Îl puseră și pe dânsul în colțul mesei de jos.
Nastratin văzând aceasta se sculă 'ngrab alergă
Și la un al său prieten să-i dea hainele îl rugă ;
Dându-i hainele acela se îmbracă galant pe loc,
Puse și o blană asupra-și cu postav roș de foc.
Și așa mergând el reeși la nunta ce-a fost chemat,
Cum îl văzură nuntașii, cu cinste l'a întâmpinat,
Poftim, poftim Hogea efendi, către dânsul toți zicând
L'a pus tocmai 'n fruntea mesii, fiecare loc făcând.
El dacă șezu la masă ș'a 'ntins mâneca în vas,
Zicând : „poftim, poftim blană, mănâncă ce e mai gras“.
Îl întrebară nuntașii : Hogea efendi ! zicând,
Pentru ce o faci aceasta, și 'ntingi mâneca mănâcând ?
Pentru că, el le răspunse, eu întâi când am venit
Cu hainele cele proaste nimenea nu m'a cinstit
Și când v'am dat bună ziua mi-ați zis mulțumim ;
Iar cum veni cu aceste, toți mi-au zis : poftim, poftim !
De aceea și eu blana să mănânce o poftesc,
Că văz toți privesc la haine și persoana n'o cinstesc.

Părți mai însemnate din noua Constituție

(Votată în adunarea deputaților la 26 Martie 1923 și la sănat în ziua cu datul de 27 Martie 1923.)

Despre teritoriul României.

Art. 1. — Regatul României este un Stat național unitar și indivizibil.

Art. 2. — Teritoriul României este nealienabil.

Art. 3. Teritoriul României nu se poate coloniza cu populațiuni de gintă străină.

Despre drepturile românilor.

Art. 5. — Românii fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație și de toate libertățile și drepturile stabilite prin legi.

Art. 6. — Legi speciale, votate cu majoritate de două treimi, vor determina condițiunile sub cari femeile pot avea exercițiul drepturilor politice.

Drepturile civile ale femeilor se vor stabili pe baza deplinei egalități a celor două sexe.

Art. 7. — Deosebirea de credințe religioase și confesiuni, de origină etnică și de limbă, nu constituie în România o piedică spre a dobândi drepturile civile și politice și a le exercita.

Art. 8. — Nu se admite în Stat nici o deosebire de naștere sau de clase sociale.

Toți Românii, fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, sunt egali înaintea legii și datori a contribui fără deosebire la dările și sarcinile publice.

Numai ei sunt admisibili în funcțiunile și demnitățile publice, civile și militare.

Străinii nu pot fi admiși în funcțiunile publice decât în cazuri excepționale și anume statornicite de legi.

Art. 10. — Toate privilegiile de orice natură, scutirile și monopoliurile de clasă sunt oprite pentru totdeauna în Statul Român.

Titlurile de noblete sunt și rămân neadmise în Statul Român.

Art. 11. — Libertatea individuală este garantată.

Art. 13. — Domiciliul este neviolabil.

Art. 15. — Nici o lege nu poate înființa pedeapsa confiscării averilor.

Art. 16. — Pedeapsa cu moarte nu se va putea reînființa afară de cazurile prevăzute în codul penal militar în timp de război.

Art. 18. — Numai Românii și cei naturalizați români pot debândi cu orice titlu și deține imobile rurale în România. Străinii vor avea drept numai la valoarea acestor imobile.

Art. 19. — Zăcămintele miniere precum și bogățiile de orice natură ale subsolului sunt proprietatea Statului.

Art. 20. — Căile de comunicație, spațiul atmosferic și apele navigabile și flotabile sunt de domeniul public.

Sunt bunuri publice apele ce pot produce forță motrice și acele ce pot fi folosite în interes obștesc.

Art. 22. — Libertatea conștiinței este absolută.

Statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune, întrucât exercițiul lor nu aduce atingere ordinii publice bunelor moravuri și legilor de organizare ale statului.

Biserica creștină ortodoxă și cea greco-catolică sunt biserici românești.

Biserica ortodoxă română fiind religia marei majorități a Românilor este biserica dominantă în Statul român; iar cea greco-catolică are întâietatea față de celelalte culte.

În tot regatul României Biserica creștină ortodoxă va avea o organizație unitară cu participarea tuturor elementelor ei constitutive, clerici, mireni.

Art. 24. — Învățământul este liber în condițiunile stabilite prin legile speciale și întrucât nu va fi contrar bunelor moravuri și ordinii publice.

Învățământul primar este obligator. În școlile Statului acest învățământ se va da gratuit.

Statul, județele și comunele vor da ajutoare și înlesniri elevilor lipsiți de mijloace, în toate gradele învățământului, în măsura și modalitățile prevăzute de lege.

Art. 25. — Constituțiunea garantează tuturor libertatea de a comunica și publica ideile și opiniunile lor prin grai, prin scris și prin presă, fiecare fiind răspunzător de abuzul acestor libertăți în cazurile determinate prin codicele penal, care nici într'un caz nu va putea restrânge dreptul în sine.

Nu este nevoie de autorizațiunea prealabilă a nici unei autorități pentru aparițiunea oricărei publicațiuni.

Nici o cauciune nu se va cere dela ziariști, scriitori, editori, tipografi și litografi.

Nici un ziar sau publicațiune nu va putea fi suspendat sau suprimat.

Orice publicațiune periodică de orice natură va trebui să aibă un director răspunzător, iar în lipsa acestuia, un redactor răspunzător. Directorul sau redactorul vor trebui să se bucure de drepturile civile și politice.

Sancțiunile acestor dispozițiuni se vor prevedea prin legi speciale.

Delictele de presă se judecă de jurați, afară de cazurile aci statornicite, cari se vor judeca de tribunalele ordinare, potrivit dreptului comun:

- a) Delictele ce s'ar comite împotriva suveranilor țării;
- b) Indemnurile directe la omor și rebeliune;
- c) Calomniile, injuriile, difamațiile aduse particularilor sau funcționarilor publici.

Arestul preventiv în materie de presă este interzis.

Art. 27. — Secretul scrisorilor, telegramelor și al convor-birilor telefonice este neviolabil.

Art. 28. — Românii, fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, au dreptul de a se aduna pașnici și fără arme, conformându-se legilor cari regulează exercitarea acestui drept, pentru a trata tot felul de chestiuni; întru aceasta nu este trebuință de autorizare prealabilă.

Art. 32. — Nici un Român, fără autorizarea guvernului, nu poate intra în serviciul unui Stat străin, fără ca însuși prin aceasta să și piardă cetățenia.

Extradarea refugiaților politici este oprită.

Despre puterile Statului.

Art. 33. — Toate puterile Statului emană dela națiune, care nu le poate exercita decât numai prin delegațiune și după principii și regulile așezate în Constituțiunea de față.

Despre reprezentarea națională.

Art. 42. — Membrii Adunărilor reprezintă națiunea.

Art. 62. — Membrii ambelor Corpuri legiuitoare sunt aleși pentru patru ani.

Despre Adunarea deputaților.

Art. 64. — Adunarea deputaților se compune din deputați aleși de cetățenii Români majori, prin vot universal, egal, direct, obligator și secret pe baza reprezentării minorității.

Art. 66. — Spre a fi eligibil la Adunarea deputaților se cere:

- a) A fi cetățean român;
- b) A avea exercițiul drepturilor civile și politice;
- c) A avea vârsta de douăzeci și cinci ani împliniți;
- d) A avea domiciliul în România.

Despre Senat.

Art. 67. — Senatul se compune din senatori aleși și din senatori de drept.

Art. 68. — Toți cetățenii Români dela vârsta de 40 ani impliniți aleg, pe circumscripții electorale, cari nu pot fi mai mari de cât județul, prin vot obligator, egal, direct și secret, un număr de senatori.

Art. 69. — Membrii aleși în consiliile județene și membrii aleși în consiliile comunale urbane și rurale, întruniți într'un singur colegiu, aleg, prin vot obligator, egal, direct și secret, câte un senator de fiecare județ.

Art. 70. — Membrii camerelor de comerț, de industrie, de muncă și de agricultură, întruniți în colegii separate, aleg din sânul lor câte un senator de fiecare categorie și pentru fiecare circumscripție electorală. Aceste circumscripții electorale speciale se fixează de legea electorală, numărul lor neputând fi mai mare de șase.

Despre Consiliul legislativ.

Art. 76. — Se înființează un Consiliu legislativ, a cărui menire este să ajute în mod consultativ la facerea și coordonarea legilor, emanând fie dela putere executivă, fie din inițiativă parlamentară, cât și la întocmirea regulamentelor generale de aplicarea legilor.

Consultarea Consiliului legislativ este obligatorie pentru toate proiectele de legi, afară de cele cari privesc creditele bugetare; dacă însă, într'un termen fixat de lege, Consiliul legislativ nu-și dă avizul său, Adunările pot proceda la discutarea și aprobarea proiectelor.

O lege specială va determina organizarea și modul de funcționare al Consiliului legislativ.

Despre Rege.

Art. 77. — Puterile Constituționale ale Regelui sunt ereditare în linie coboritoare directă și legitimă a Majestății Sale Regelui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, din bărbat prin ordinul de primogenitură și cu exclusiunea perpetuă a femeilor și coboritorilor lor.

Coboritorii Majestății Sale vor fi crescuți în religiunea ortodoxă a Răsăritului.

Art. 82. — Regele este major la vârsta de optsprezece ani impliniți.

La suirea sa pe Tron, el va depune mai întâiu în sânul adunărilor întrunite următorul jurământ:

„Jur a păzi Constituțiunea și legile poporului român, a menține drepturile lui naționale și integritatea teritoriului“.

Art. 87. — Persoana Regelui este inviolabilă. Miniștrii lui sunt răspunzători.

Nici un act al Regelui nu poate avea tărie dacă nu va fi contrasemnat de un ministru, care prin aceasta chiar devine răspunzător de acel act.

Art. 88. — Regele numește și revoacă pe miniștrii săi.

El sancționează și promulgă legile.

El poate refuza sancțiunea sa.

El are dreptul de amnistie în materie politică.

El numește sau confirmă în funcțiunile publice potrivit legilor.

El este capul puterii armate.

El conferă gradele militare în conformitate cu legea.

Despre miniștri.

Art. 92. — Guvernul exercită puterea executivă în numele Regelui, în mod stabilit prin Constituțiune.

Art. 93. — Miniștrii întruniți alcătuiesc Consiliul de Miniștri, care este prezidat, cu titlul de Președinte al Consiliului de Miniștri, de acela care a fost însărcinat de Rege cu formarea guvernului.

Art. 94. — Nu poate fi ministru decât cel care este român sau cel care a dobândit naturalizarea.

Art. 95. — Nici un membru al Familiei Regale nu poate fi ministru.

Art. 96. — Dacă miniștrii nu ar fi membrii ai Adunărilor, ei pot lua parte la desbaterea legilor, fără a avea însă dreptul de a vota.

La debaterile Adunărilor prezența cel puțin a unui ministru e necesară.

Despre puterea judecătorească.

Art. 101. — Nici o jurisdicțiune nu se poate înființa decât numai în puterea unei anume legi.

Art. 104. — Judecătorii sunt inamovibili în condițiunile speciale pe cari legea le va fixa.

Art. 105. — Juriul este statornicit în toate materiile criminale și pentru delictele politice și de presă, afară de cazurile statornicite prin Constituțiunea de față.

Acțiunea pentru daune-interese rezultând din fapte și delict de presă nu se poate intenta de cât înaintea aceleiași jurisdicțiuni de competența căreia este delictul.

Despre instituțiunile județene și comunale.

Art. 108. — Instituțiunile județene și comunale sunt regulate de legi.

Aceste legi vor avea de bază descentralizarea administrativă.

Membrii consiliilor județene și consiliilor comunale sunt aleși de către cetățenii români prin votul universal, egal, direct, secret, obligatoriu și cu reprezentarea minorității, după formele prevăzute de lege. La aceștia se vor putea adăuga prin lege

membrii de drept și membrii cooptați. Între membrii cooptați pot fi și femei majore.

Despre Finanțe.

Art. 109. — Nici un impozit de orice natură nu se poate stabili și percepe decât pe baza unei legi.

Art. 111. — Orice sarcină sau impozit județean sau comunal nu se poate așeza decât cu învoirea consiliilor județene sau comunale în limitele stabilite de lege.

Art. 112. — Nu se pot statornici privilegii în materii de impozite.

Art. 114. — În fiecare an Adunarea deputaților încheie socotelile și votează bugetul.

Despre puterea armată.

Art. 119. — Tot Românul fără deosebire de origine etnică, de limbă sau de religie, face parte din unul din elementele puterii armate, conform legilor speciale.

Puterea armată se compune din: armată activă cu cadrele ei permanente, rezerva ei și milițiile.

Art. 122. — Se va înființa un Consiliu superior al apărării țării, care va îngriji, în mod permanent de măsurile necesare pentru organizarea apărării naționale.

Dispozițiuni generale.

Art. 124. — Culorile drapelului României sunt: Albastru, Galben și Roșu, așezate vertical.

Art. 125. — Reședința guvernului este în Capitala țării.

Art. 126. — Limba românească este limba oficială a Statului român.

Art. 128. — În caz de pericol de Stat se poate prin lege institui starea de asediu generală sau parțială.

Despre revizuirea Constituțiunii.

Art. 129. — Constituțiunea poate fi revizuită în total sau în parte din inițiativa Regelui sau oricăreia din Adunările legimtoare.

Art. 137. — Se vor revizui toate codicele și legile existente în diferite părți ale Statului român spre a se pune în armonie cu Constituțiunea de față și asigura unitatea legislativă.

Până atunci ele rămân în vigoare.

Din ziua promulgării Constituțiunii, sunt însă desființate acele dispozițiuni din legi, decrete, regulamente și orice alte acte contrarii celor înscrise în prezenta Constituțiune.

Art. 138. — Actualele adunări naționale după promulgarea prezentei Constituțiuni pot funcționa până la expirarea mandatului lor legal.

În acest timp ele vor trebui să facă, pe baza principiilor din această Constituțiune, legea electorală.

GLUME

Și îți pare rău . . . D-l Papă-Zăr, mâncase o bătaie strașnică dela nevastă-sa și făcuse plângere la judecătorie, cerând ca se fie pedepsită pentru fapta aceasta.

Judecătorul o chiamă și-o întrabă:

— E adevărat că ai croit cu umbreala pe soțul D-tale Papă-Zăr pe spinare și în cap, până ai rupt umbreala de el?

— Da d-le judecător.

— Și îți pare rău? . . .

— Da d-le judecător . . . era o umbreală frumoasă și o căpătasem cadou tocmai cu 3 zile mai nainte dela prietenul bărbatului meu.

La ora de religie . . . *Preotul*: Nicolită să-mi spui, cine are drepul de a boteza?

Nicolită: Preotul și

Preotul: Și? ? ?

Nicolită: La caz de lipsă ori și cine.

Preotul: Și pentru a se putea sevârși un botez ce trebuie să avem?

Nicolită: Mai nainte de toate trebuie să avem un copil.

Colonelul la cafenea. Un colonel care nu mergea regulat la cafenea, nu prea cunoștea vorbile chelnerilor. Cum se așează colonelul la masă, iată chelnerul:

— Ce comandați D-Voastră?

— Ce! nu ști, dobitocule! Un regiment! . . .

Decorații. Popa-Mândru-Facebine: Cum Sfinția Ta porți decorație? Parcă îți băteai joc de cei decorați zicând, că aceia sunt mai toți șarlatani fără merite.

Popa Ciorbă-Jănoș-Facerău: Firește, atunci eu nu eram între cei decorați, numai cu ziua de azi întru în ceata acelora.

Vorbe de copil. Lenuța, fetiță de 3 ani șede pe genunchii tatălui său și mângâindu-l îl întrabă:

— Mă iubești taticule?

— Da, draguță!

— Dar tot mai mult te iubesc eu pe tine!

— De ce? Întrabă tatăl său mirat.

— Fiindcă tu ai 3 copii, eu însă am un singur tată. — A.

S'au dus boii . . . — Măi tată, măi, s'au dus boii dracului.

— Dar nen'to unde-i?

— S'a dus și el după ei.

— Aleargă și tu, că mă'nalț și viu și eu.

Capul lui Mihai Viteazul. Unii boeri înțelegeți cu dușmanul voind se prăpădească pe Mihai în mod mișelesc; unul dintre ei, un bogătaș vestit lăse să se dea de știre că el dă unasută mii de galbeni aceluia, care-i va aduce capul lui Mihai. Auzând Mihai despre aceasta, trimise boerului bogat o scrisoare în care îi zise: Sunt peste măsură de fericit, că mi-ați prețuit capul meu cu unasută mii galbeni; — eu însă la rândul meu — nu dau pe capul vostru nici macăr a ciapă degerată.

Regele și neguțătorul: Un neguțător — jidan veni supărat tare la curtea unui rege creștin și bun la fire, văitându-se în gura mare că a fost jefuit de hoți. Regele auzând vaețele porunci să i-se aducă păgubașul de jidan la el întrebându-l:

— Cine ești? — Sunt un biet neguțător sărac și hoții m'a furat toată averea.

— Unde erai tu atunci când te-a jefuit hoții? — Dormeam — zise jidanul năcăjit.

— Și de ce dormeai? — Dormeam fiindcă am crezut că tu te vei fi îngrijit de pază.

Regelui plăcându-i acest răspuns îndreznă și potrivit, porunci ca neguțătorul Moriți se fie numai decât despăgubit.

Judecata neamțului. Prin țara românească mergea odată un neamț și ajungând din întâmplare printr'un sat, în satul acela erau foarte buni gospodari și case mândre și niște câni răi de dădeau omul jos de pe picioare. Și cum era iarnă cu ger strâșnic, iacă tocmai atunci sar niște dulăi de câni la neamț. Bietul neamț, ce să facă? Dă încolo, dă încoace, — nu-i chip... Vede o piatră, să răpede la ea să o apuce, să se apere, dar piatra e înghețată. Atunci neamțul își zice în gând: „Ce mai oameni sunt și 'n această țară, că pietrele le leagă, da pe câni, ba!

V. R.

Cartea țiganului. Un țigan intrat în armată ca răgută, după câteva săptămâni se gândi să trimită o carte acasă și cum nu știa scrie, rugă pe plutonierul să i-o scrie. Plutonierul îl ascultă și luând piană, hârtie și cerneală îl pofti pe țigan să-și spuie dorințele.

Atunci țiganul astfel începu:

„Apoi scrie Domnule plutonier, Of! și apoi Of! și înc'odată Of! Acum scripă și lipește c'apoi știe ei cum o duc eu p'aici? — S. L.

Un răspuns — ce pițigă la nas. Odată un împărat supărându-se pe un slujbaș al său, — care fusese de multe-ori sol împărătesc — îi zise într'o zi: — Ești un bou! — Slujbașul răspunde: „Nu știu Măria-Ta dacă sunt bou, dar știu atâta, că am avut cinstea să vorbesc de atâtea ori în numele Luminăției-Tale pe la alte împărății.“ La acest răspuns împăratul — simțindu-se ca pițigat la nas, — a tăcut și a înghițit... A.

Târgurile din România întregită

(Intocmite pe luni după calendarul nou).

Ianuarie. 1. Deva (Hunedoara), Lăpușul-romănesc (Solnoc-Dobâca). 2. Făget (Caras-Severin), Succava (Suceava). 4. Mehadia (Caras-Severin), Târgul-Murășului (Murăș-Turda). 5. Ormenia (Trelsaune). 6. Bala-mare (Sătmar, 6—8), Criș (Târnava-mare), Ila (Hunedoara), Lăpușul-unguresc (Solnoc-Dobâca). 7. Buza (Solnoc-Dobâca), Crasna (Sălăgiu), Sărmașul-mare (Cojocna). 8. Câmpulung (Câmpulung-Bucovina). 9. Cal (Alba de jos). 11. Buziaș (Timiș-Torontal), Miheș (Turda-Arieș). 12. Aiud (Alba de jos), Breșen (Trelsaune), Cluc-Cosmaș (Cluc), Ohialacuta (Murăș-Turda), Huedin (Cojocna). 13. Chirpăr (Sibiu), Poiana Iul Iurașcu (Roman), Vijnița (Vijnița). 14. Ibașfalău (Târnava mică). 15. Birchliș (Târnava-mare). 16—18. Caransebeș (Caras-Severin), Gurăslău pe Someș (Bistrița-Năsăud), Sebeșul-săsesc (Sibiu), Zam (Hunedoara). 19. Teaca (Cojocna). 20. Pecica (Arad). 21. Ețed (Odorheiu), Oherla (Solnoc-Dobâca), Ghiriș (Turda-Arieș), Nocrich (Sibiu). 23. Armeni (Alba de jos), Nădeșul-săsesc (Cojocna). 24. Almașul-mare (Cojocna), Lugoj (Caras-Severin), Măgheruș (Turda-Arieș). 25. Sadagura (Cernăuți). 31. Miercurea-Clucului (Cluc), Tășnad (Sălăgiu).

Februarie. 1. Ațel (Târnava-mare), Călugăreni (Vlașca), Jibău (Sălăciua), Negrești (Vaslui), Sân-Martin (Odorheiu). 2. Cărbunești (Gorj), Galați (Covurlui), Hațeg (Hunedoara). 2—4. Siret. 3. Alta-mare (Trelsaune). 4. Chibed (Murăș-Turda). 5. Boroșneul-mare (Trelsaune). 6—7. Beiuș (Bihor). 6. Reghinul-săsesc (Murăș-Turda). 7. Alțina (Sibiu), Teluș (Alba de jos), Zăbala (Trelsaune). 8. Platra (Neamț), Rodna-veche (Bistrița-Năsăud). 10. Cetatea de baltă (Târnava-mică). 11. Cristurul-săcuiesc (Odorheiu), Huedin (Cojocna), Miercurea (Sibiu), Sic (Solnoc-Dobâca), Valea-Crișului (Bihor). 12. Bahnea (Târnava-mică), Eleșd (Bihor). 13. Cehul (Sălăgiu). 15. Turda (Turda-Arieș). 16. Comloș (Timiș-Torontal), Dicio-Sân-Martin (Târnava-mică), Lechința (Turda-Arieș). 17. Abrud (Alba de jos), Carțfalău (Cluc). 18. Clăchi-Gârbău (Solnoc-Dobâca), Veneția de jos (Făgăraș). 19. Dej (Solnoc-Dobâca), Făget (Caras-Severin), Zalău (Sălăgiu). 20. Alămor (Alba de jos), Dărmănești (Bacău), Ferihaz (Târnava-mare), Gurăslău pe Someș (Bistrița-Năsăud), Mediaș (Târnava-mare). 23. Zarand (Arad). 24. Clucul-mare (Târnava-mare), Sighetul-Marmăției (Maramurăș). 25. Dalboșet (Caras-Severin). 26. Sfântul-Gheorghe (Trelsaune). 27. Cluj (Cojocna), Olafalău-mare (Odorheiu), Șomcuta-mare (Sătmar).

Martie. 1. Oradea-mare (Bihor, 1—6), Orăștie (Hunedoara). 2. Roznov (Neamț). 3. Baia-mare (Sătmar, 3—5), Sighișoara (Târnava-mare), Vințul de sus (Turda-Arieș). 5. Baia de Criș (Hunedoara), Molnești (Bacău). 6. Agârbiclu (Turda-Arieș), Cluc-Sân-Domocoș (Cluc), Mănăsturul-unguresc (Solnoc-Dobâca), Odorheiu (Odorheiu), Timișoara (Timiș-Torontal, 6—10). 8. Deta (Timiș-Torontal). 9. Brâncoveni (Romania), Câmpul-mare (Argeș), Cărbunești (Gorj), Clujagea (Vlașca), Comănești (Bacău), Giurgeni și Orindu (Ialomița), Roznov (Neamț), Tecuci (Teleorman). 10. Apold (Târnava-mare). 12. Oravița (Caras-Severin), Zam (Hunedoara). 13. Bogdănești (Bacău), Ciacova (Timiș-Torontal, 13—16), Feldioara (Brașov), Ibașfalău (Târnava-mică), Onești (Bacău). 14. Arad (14—18), Roșia (Alba de jos), Simleul-Silvaniei (Sălăgiu). 15. Galați (Covurlui), Hunedoara. 17. Agnita (Târnava-mare), Ruști-munți (Murăș-Turda), Târgul-Ocna (Bacău), Zastavna. 19. Ocna (Alba de jos), Petrișu (Bistrița-Năsăud), Polana-Sărată (Trelsaune). 20. Cehul (Sălăgiu), Târgul-Murășului (Murăș-Turda). 22. Blaj (Alba de jos), Ețed (Odorheiu), Ohlurgheni (Cluc), Mehadia (Caras-Severin). 23. Tîgveni (Argeș). 24. Beclean

(Solnoc-Dobăca), Birchîș (Târnava-mare), Bozovici (Caraș-Severin), Cetatea de baltă (Târnava-mică), Chirpăr (Sibiu), Ciuc-Sân-Georgiu (Ciuc), Cohalm (Târnava-mare), Hida (Cojocna), Ila (Hunedoara), Mociu (Cojocna), Viștea de jos (Făgăraș). 25. Alba-Iulia (Alba de jos), Bălăcești (Gorj), Boroșești (Vaslui), Chiojdieni (Râmnicul-Sărat), Greci (Olt), Huedin (Cojocna), Lăpușul-românesc (Solnoc-Dobăca), Stănești (Gorj), Sutești (Brăila). 26. Făget (Caraș-Severin), Orlat (Sibiu). 27. Drag [Cojocna], Ciochina (Ialomița, la Florii), Prunșor (Mehedinți, la Florii), Tășnad (Sălăgiu). 28. Câmpeni (Turda-Arieș), Măgheruș (Turda-Arieș), Uloara (Alba de jos). 30. Hălماغiu [Arad]. 31. Olpret [Solnoc-Dobăca].

Aprilie. 1. Bergo-Prund (Bistrița-Năsăud), Crasna (Sălăgiu), Frumoasa (Ciuc). 2. Cojocna [Cojocna]. 3. Porumbacul de jos (Făgăraș). 4. Blerai (Târnava-mare). 6. Chișineu [Arad]. 7. Buza [Solnoc-Dobăca], Ohlău [Cojocna], Șomărtin (Târnava-mare), Văscăuți. 8. Moldova-veche (Caraș-Severin). 9. Boroșbeș [Arad]. 11. Așel și Moșna (Târnava-mare), Periamos (Timiș-Torontal), Racoșul de jos (Odorhelu), Sebeșul-săsesc (Sibiu), Turda (Turda-Arieș), Vineria (Hunedoara). 12. Buziaș (Timiș-Torontal), Lechința (Turda-Arieș). 13. Rădăuți. 14. Icășdori (Târnava-mare). 15. Nadeșul-săsesc [Cojocna]. 16. Gherla (Solnoc-Dobăca), Sfântul-Oheorghe (Treiscaune). 17. Căcova și Caransebeș 17—19 [Caraș-Severin]. 18. Bandul de câmpie [Murăș-Turda], Cașin (Ciuc), Diclo-Sân-Mărtin (Târnava-mică), Iara (Turda-Arieș), Orșova [Caraș-Severin, 18—20], Teaca [Cojocna], Vijnța. 19. Grădiștea (Hunedoara), Storojineț. 20. Cernatu (Brașov), Ciuc-Sân-Mărtin (Ciuc), Păncota [Arad], Sibiu. 21. Abrud (Alba de jos), Buruenesti (Roman), Cristurul-săcuș (Odorhelu), Rodna-veche (Bistrița-Năsăud), Târgul-săculor (Treiscaune). 22. Jbău (Sălăgiu), Moldova-nouă [Caraș-Severin], Ormeniș (Treiscaune). 23. Bărgăoani (Neamț), Bărlad (Tudova), Botești (Roman), Caracal (Romania), Frătești (Vlașca), Geoagiu de jos (Hunedoara), Iași, Lipova (Timiș-Torontal), Moinești (Bacău), Negrești (Vaslui), Pitești (Argeș), Plocești (Prahova), Polovraci și Preajba (Gorj), Râmnicul-Sărat, Sălcioara (Râmnicul-Sărat), Slatina (Olt), Slobozia (Ialomița), Zernești (Făgăraș). 24. Beluș (Bihor 24—25), Cața (Târnava-mare), Reteag (Solnoc-Dobăca). 25. Alud (Alba de jos), Lugoj (Caraș-Severin), Tășnad (Sălăgiu). 26. Pecica [Arad]. 27. Șercaia (Făgăraș). 29. Birchîș (Târnava-mare), Reghinul-săsesc (Murăș-Turda). 30. Deva (Hunedoara).

Maiu. 1. Gurăslău pe Someș (Bistrița-Năsăud), Lăpușul unguresc (Solnoc-Dobăca). 2. Petroșani (Hunedoara). 3. Trăscău (Turda-Arieș). 4. Bistrița (Bistrița-Năsăud), Făget (Caraș-Severin). 5. Văscăuți, Agârbiclu (Târnava-mare) târg de vite, cal și oi [în fiecare Joi în Agârbiclu târg, împreună cu târg de vite și porci]. 6. Bala (Suceava-Moldovei), Chibed (Murăș-Turda), Agârbiclu (mărfuri). 7. Boroșneul-mare și Polana-Sărată (Treiscaune). 8. Săbăoani (Roman). 9. Alta-mare (Treiscaune), Ibașfalău (Târnava-mică), Miercurea-Ciucului (Ciuc), Nocrich (Sibiu), Radna [Arad]. 11. Șelca-mare (Târnava-mică), Vinga (Timiș-Torontal). 12. Bozovici (Caraș-Severin), Cal (Alba de jos), Câmpul-mare (Argeș, înălțarea Domnului), Caracal (Romania), dela înălțarea Domnului—Rusali, Ceacăr (Brăila, înălț.), Iași (înălț.), Mănculești (Mușcel, înălț.), Neamțu (înălț.), Pitești (Argeș, înălț.), Râmnicul-Vâlchi (înălț.), Retișdori (Târnava-mare), Siret (înălț.), Slobozia (Ialomița, înălț.), Tritești (Roman, înălț.). 13. Huedin (Cojocna). 14. Bolan (Cernăuți, două zile după înălțarea Domnului), Năsăud (Bistrița-Năsăud). 15. Hunedoara, Olpret (Solnoc-Dobăca), Timișoara (15—19). 16. Ighiu (Alba de jos), Mociu (Cojocna). 17. Miheș (Turda-Arieș). 18. Monor (Bistrița-Năsăud), Piatra (Neamțu). 20. Doljești (Roman). 21. Bahnea (Târnava-mică), Dobroteni (Olt), Dărmănești (Bacău), Dej (Solnoc-Dobăca), Galați (Covurlui), Roznov (Neamțu), Sutești (Brăila), Târgul-Ocna (Bacău), Zalău (Sălăgiu), Zam (Hunedoara).

22. Alexandria (Teleorman, la Rusalii). Ciacova (Timiș-Torontal, 22—25), Făgăraș, Orăștie (Hunedoara), Vâldeeni (Vâlcea, la Rusalii). 23. Câmpeni (Turda-Arles). 25. Bogdănești (Bacău), Boroșești (Vaslui), Dobreni (Neamț), Zarad (Arad). 26. Beclean (Solnoc-Dobâca), Cetatea de baltă (Târnava-mică), Ețed (Odorhelu), Ilia (Hunedoara), Marpod (Sibliu), Sighetul-Marmațel (Maramurăș), Vințul de sus (Turda-Arles). 27. Clachi-Gârbău (Solnoc-Dobâca), Lăpușul-românesc (Solnoc-Dobâca). 28. Vulpășești (Roman). 29. Bălușești (Roman), Chiojdeni (Râmnicul-Sărat, la Dumineca tuturor Sfinților), Iibău (Sălăgiu), Molnești (Bacău), Șomcuta-mare (Sătmăr). 30. Gherăești (Roman), Ohlălacuta (Murăș-Turda), Miclăușeni (Roman), Șimleni-Silvaniei (Sălăgiu). 31. Cluj. Delta (Timiș-Torontal).

Iunie. 1. Comloș (Timiș-Torontal), Săliște (Sibliu). 2. Bala-mare (Sătmăr, 2—4), Ciucul-mare (Târnava-mare), Ghlurgheni (Cluc), Lechința (Turda-Arles), Odorhelu, Perlamos (Timiș-Torontal), Târgul-Murășului (Murăș-Turda). 3. Valea-Crișului (Bihor). 4. Bala de Criș (Hunedoara), Boroșești (Vaslui). 5. Brad (Hunedoara), Cehul (Sălăgiu), Eleșd (Bihor). 7. Ferihaz (Târnava-mare). 8. Comănești (Bacău), Vășcăuți. 9. Onești (Bacău). 11. Carfalău (Cluc), Moldova-nouă (Caraș-Severin), Sighișoara (Târnava-mare), Turda (Turda-Arles), Vințul de jos (Alba de jos). 12. Racoșul de jos (Odorhelu), Zastavna. 13. Răchiteni (Roman), Zăbala (Trelsaune). 14. Miercurea (Sibliu), Oradea-mare (Bihor, 14—19), Rodna-veche (Bistrița-Năsăud), Teaca (Cojocna). 15. Mănăstirul-unguresc (Solnoc-Dobâca). 16. Agnita (Târnava-mare). 17. Cislădla (Sibliu), Frumoasa (Cluc). 18. Sfântul-Gheorghe (Trelsaune). 19. Alniașul-mare (Cojocna), Blaj (Alba de jos), Cașin (Cluc), Cernăuți (19 Iunie—3 Iulie), Lugoj (Caraș-Severin). 20. Arad (20—24), Bacău, Tășnad (Sălăgiu). 21. Mehadia (Caraș-Severin), Slobozia (Ialomița). 23. Arpașul de jos (Făgăraș), Drag (Cojocna), Ibașfalău (Târnava-mică), Ilia (Hunedoara), Ormenis (Trelsaune), Vijnia. 24. Broșteni (Mehedinți), Buda (Râmnicul-Sărat), Buzău, Câmpulung (Mușcel), Cărbunești (Mehedinți), Ceacăru (Brăila), Cornătel (Mehedinți), Cristurul-săcuesc (Odorhelu), Dor-hol, Focșani (Pulna), Giurgeni (Ialomița), Ipătești (Olt), Lăpușul-unguresc (Solnoc-Dobâca), Negrești (Vaslui), Pitesti (Argeș), Râmnicul-Vâlci (Vâlcea), Rozn v (Neamț), Tecuci (Teleorman), Tupilați (Roman). 25. Păget (Caraș-Severin), Ghirîș (Turda-Arles), Sic (Solnoc-Dobâca), Veneția de jos (Făgăraș). 27. Bolan (Cernăuți), Davideni (Neamț). 28. Hunedoara. 29. Broșteni (Ialomița), Buruenești (Roman), Giurgiu (Vlașca), Releag (Solnoc-Dobâca), Sutești (Brăila), Talpa (Neamț). 30. Medias (Târnava-mare), Miercurea-Ciucului (Cluc), Polana (Sibliu).

Iulie. 1. Crasna (Sălăgiu). 2. Bogdana (Bacău), Poalana-Sărată (Trelsaune). 8. Suceava, Zam (Hunedoara). 9. Câmpeni (Turda-Arles). 10. Cehul (Sălăgiu), Gherla (Solnoc-Dobâca). 11. Diclă-Sân-Mărtin (Târnava-mică), Ohlău (Cojocna), Pecica (Arad). 12. Armeni (Alba de jos), Buzlaș (Timiș-Torontal), Cohalm (Târnava-mare), Oravița (Caraș-Severin), Târgul-frumos (Iasi). 13. Alba Iulia (Alba de jos), Huedin (Cojocna), Boroșneiu și Pâncota (Arad). 15. Buza (Solnoc-Dobâca). 19. Olpret (Solnoc-Dobâca). 20. Bacău, Baia (Suceava-Moldovei), Bărlad (Tutova), Ohlca-Budești (Neamț), Câmpulung (Mușcel), Dărmănești (Bacău), Fălticeni (Suceava-Moldovei), Florești (Vaslui), Giurgeni (Ialomița), Lipova (Timiș-Torontal), Sadagura (Cernăuți), Slănic (Bacău), Sutești (Brăila). 21. Deva (Hunedoara), Miheș (Turda-Arles), Sighetul-Marmațel (Maramurăș). 23. Măgherus (Turda-Arles). 24. Beluș (Bihor, 24—25), Caransebeș (Caraș-Severin, 24—26), Ilava (Ilfov), Ocna (Alba de jos), Topilați (Roman). 25. Bolan (Cernăuți). 26. Brețcu (Trelsaune). 27. Argintoaia (Mehedinți), Curtea de Argeș (Mușcel), Drăghiceni (Olt), Pantelimon (Ilfov), Ploști (Râmnicul-Sărat), Târgul-Ocna (Bacău), Valdeeni (Vâlcea). 28. Reghinul-săseac

(Murăș-Turda), Rodna-veche (Bistrița-Năsăud). 29. Așel (Târnava-mare). 31. Avrig (Sibiu), Șomcuta-mare (Sătmăr), Timișoara (Timiș-Tor., 31 Iulie-4 Aug.).

August. 1. Uioara (Alba de jos), Vijnța. 2. Ferihaz (Târnava-mare). 5. Drag (Cojocna), Moclu (Cojocna). 6. Aiud (Alba de jos), Bogdana (Tutova), Damlenăști (Roman), Dej (Solnoc-Dobâca), Gașai (Covurlui), Gurăslău pe Someș (Bistrița-Năsăud), Luciu (Mehedinți), Mărăști (Pulna), Mogoșesti (Roman), Neamțu (Neamțu), Poenari (Argeș), Roman. 7. Altina (Sibiu), Mănăstirul-unguresc (Solnoc-Dobâca). 8. Cetatea de bălă (Târnava-mică), Ciuc-Cosmas (Ciuc). 10. Șercaia (Făgăraș), Vinga (Timiș-Torontal), Vințul de sus (Turda-Arieș), Zarand (Arad). 11. Bala-mare (Sătmăr, 11-13), Făget (Caraș-Severin), Sebeșul-sădesc (Sibiu). 12. Merghindeal (Târnava-mare). 13. Bistrița (Bistrița-Năsăud), Borosneul-mare (Treiscaune). 14. Ciacova (Timiș-Torontal 14-17), Moldova-veche (Caraș-Severin), Viștea de jos (Făgăraș). 15. Boteș (Roman), La Moși: Brălia (15 zile), București (15 zile), Câmpeni (Turda) Cașin (Bacău), Deleni (Vaslui), Dumitrești (Râmnicul-Sărat), Giurgiu (Vâlcea), Hăjeș (Hunedoara), Mavrodin (Teleorman), Oltenița (Ifov), Sinaia (Prahova) Siret (15-17 August), Sutești (Brălia), Târgul-Jiului (Gorj), Teiuș (Alba de jos), Todireni (Roman), Ulmeni (Ifov), Volnești (Vaslui). 16. Cislădele (Sibiu, Odorheiu). 20. Bacău, Năsăud (Bistrița-Năsăud), Suceava, Zalău (Sălăgiu). 27. Porumbacul de jos (Făgăraș). 22. Alămor (Alba de jos), Sighetul-Marmărie (Maramurăș), Târgul-Murăș (Murăș-Turda). 23. Biertan (Târnava-mare), Delta (Timiș-Torontal), Geoagiu de jos (Hunedoara). 25. Beclean (Solnoc-Dobâca), Ohlurgheni (Ciuc). 27. Făgăraș, Frumosa (Ciuc), Roznov (Neamțu), Turda (Turda-Arieș). 28. Cebul (Sălăgiu), Răureni (Vâlcea, 28 Aug.-Sept.). 29. Călăraș (Ialomița), Comănești (Bacău), Cristurii-săculesc (Odorheiu), Davideni (Neamțu), Jugan (Roman), Mircești (Rom.), Muncel (Rom.), Onești (Bacău), Tâșnad (Sălăgiu) Zam (Hunedoara). 30. Bărlad (Tutova), Oradea-mare (Bihor, 30 Aug.-4 Sept.).

Septembrie. 1. Pecica (Arad), Sibiu. 3. Baia de Criș (Hunedoara) Cața (Târnava-mare). 4. Brad (Hunedoara), Cacova (Caraș-Severin), Orșova (Caraș-Severin, 4-6). 6. Clachi-Gărbău (Solnoc-Dobâca). 7. Cernatu (Brașov). 8. Bogdana (Bacău), Buda (Râmnicul-Sărat), Cărbunestii (Gorj), Clochina (Ialomița), Curtea de Argeș (Mușcel), Giurgeni (Ialomița), Hălăucești (Roman), Huedin (Cojocna), Ibașfalău (Târnava-mică), Lăpușul-romănesc (Solnoc-Dobâca), Lechința (Turda-Arieș), Lipova (Timiș-Torontal), Poiana (Sibiu), Racoșul de jos (Odorheiu), Storoilnet, Sutești (Brălia), Valea-Hălăucești (Roman), Vijnța, Zernești (Făgăraș). 11. Eleșd (Bihor), Medias (Târnava-mare), Perlas (Timiș-Torontal), Timișoara (11-15). 12. Șimleul-Silvaniei (Sălăgiu), Veneția de jos (Făgăraș). 13. Brețcu (Treiscaune), Hida (Cojocna). 14. Bărlad (Tutova), Chișineu (Arad), Dojefști (Rom.), Drăgănești și Drăghicești (Olt), Lăpușul-ung. (Solnoc-Dobâca), Monor (Bistrița-Năsăud), Negrești (Vaslui), Onești (Bacău), Schela (Roman), Sic (Solnoc-Dobâca), Suceava, Sutești (Brălia), Valdeeni (Vâlcea), Zam (Hunedoara). 15. Abrud (Alba de jos), Baia (Suceava-Moldovei), Bolan (Cernăuți), Reteag (Solnoc-Dobâca). 16. Ețed (Odorheiu), Miercurea-Ciucului (Ciuc). 17. Alba-Iulia (Alba de jos), Bahnea (Târnava-mică), Borosbeș (Arad), Rușii-Munți (Murăș-Turda). 18. Caransebeș (18-20), Jugani (Roman), Mircești (Roman), Sicul-mare (Bistrița-Năsăud). 20. Buziaș (Timiș-Torontal), Cal (Alba de jos), Iara (Turda-Arieș). 21. Odorheiu, Oraște (Hunedoara), Valea-Crișului (Bihor), Vinga (Timiș-Torontal). 22. Bozovici (Caraș-Severin), Ciucul-mare (Târnava-mare). 24. Sălște (Sibiu). 25. Ciacova (Timiș-Torontal 25-28). 26. Roșia (Alba de jos), Zăbala (Treiscaune). 27. Ciuc-Sân-Domocoș (Ciuc), Cohalin (Târnava-mare), Olpet (Solnoc-Dobâca), Sărmașul-mare (Cojocna), Trăscău (Turda-Arieș). 28. Arpașul de jos (Făgăraș), Hla (Hunedoara), Jibău (Sălăgiu), Păneoa (Arad). 30. Birchii (Târnava-mare), Crasna (Sălăgiu).

Octombrie. 1. Sadagura (Cernăuți), Sfântul-Gheorghe (Trelscavne). 2. Dicio-Sân-Mărtin (Târnava-mică), Ferihaz (Târnava-mare), Petroșeni (Hunedoara), Roznov (Neamțu). 3. Alud (Alba de jos), Carlsalau (Cluc), Hălmaciu (Arad). Lugoj (Caraș-Severin), Radna (Arad), Sigheul-Marmăției. 6. Noerich (Sibiu). 8. Ghirș (Turda-Arieș). 9. Brașov, Cehul (Sălăgiu). 10. Dalboșet (Caraș-Severin), Reșhinul-săsesc (Murăș-Turda). 12. Almașul-mare (Cojocna), Borosineu (Arad). 13. Buza și Ghierla (Solnoc-Dobâca), Grădiștea (Hunedoara), Ighiu (Alba de jos), Polana-Sărata (Trelscavne). 14. Doișești (Roman), Galați, Giurgeni (Ialomița), Godeni (Muscui), Onești (Bacău), Pomîșor (Mehedint), Râmnic-Vâlcea, Slobozia (Ialomița), Sutești (Brăila), Târgul-Jiu (Gorj), Vința. 15. Belgrad (Ismail, 15-30), Iacșdorf (Târnava-mare), Petrișu Bistrița-Năsăud, Târgul-Sacului (Trelscavne). 17. Arad (17-21), Borgo-Prund (Bistrița-Năsăud), Deva (Hunedoara). 18. Bandul de câmpie (Murăș-Turda), Mehadia (Caraș-Severin), Nădeșul-săsesc (Cojocna), Rodna-veche Bistrița-Năsăud). 20. Cluj, Marpod (Sibiu), Șomărtin (Târnava-mare), Cinculnic (Târnava-mare) târg de vite. 21. Bolan (Cernăuți), Cincul-mic târg de mărfuri. 22. Câmpeni (Turda-Arieș), Făget (Caraș-Severin), Sigheșoara. 23. Cojocna (Cojocna), Șomcuta-mare (Săltmar), Teaca (Cojocna). 25. Boroșești (Vaslui), Drag (Cojocna). 26. Lupoșia (Romania), Molnești (Bacău), Nășăud Bistrița-Năsăud, Negrești (Vaslui), Suceava, Sutești (Brăila), Teiuș (Alba de jos). 27. Ciuc-Sân-Mărtin (Cluc). 29. Boroșineu-mare (Trelscavne), Mănăsturul-ungurese (Solnoc-Dobâca), Miercurea (Sibiu), Șeica-mică (Târnava-mare), Șercala (Făgăraș), Târgul Murășului (Murăș-Turda). 30. Befus (Bihor, 10-31), Clacova (Timiș-Torontal, 30 Oct. până 2 Nov.), Șeica-mare (Târnava-mare). [În Șeica-mare se ține în cea dintâi Miercuri, a fiecărei luni, târg de vite și porci]. 31. Cernăuți [31 Oct. până 7 Nov.], Hunedoara, Tășnad [Sălăgiu].

Noembrie. 1. Zastava. 2. Agârbiclu (Turda-Arieș), Măgheruș (Turda-Arieș). 5. Bistrița. 6. Vințul de sus (Turda-Arieș). 7. Ibașalau (Târnava-mică), Bărlad, Dârmanești (Bacău), Ourăslău pe Someș (Bistrița-Năsăud), Lipova (Timiș-Torontal), Onești (Bacău), Piatra (Neamțu), Rădăuți, Sutești (Brăila), Târgul-Ocna (Bacău). 12. Ghalăcuta (Murăș-Turda), Huedin (Cojocna), Vințul de jos (Alba de jos). 14. Cașin (Cluc), Zăbala (Trelscavne). 15. Delta (Timiș-Torontal). 16. Olafalău-mare (Odorhelu), Sadagura (Cernăuți). 17. Beclan (Solnoc-Dobâca), Medieș, Sic (Solnoc-Dobâca). 19. Chibed (Turda-Arieș), Salau (Sălăgiu). 21. Bolan (Cernăuți), Boroșești (Vaslui). 23. Așel (Târnava-mare), Băj, Chișineu (Arad), Făgăraș, Orăștie, Turda. 24. Apold (Târnava-mare). 28. Ghlău (Cojocna). 29. Oradea-mare (29 Nov.—4 Dec.). 30. Ghiurgheni (Cluc), Văcăuți, Zam (Hunedoara).

Decembrie. 1. Feldioara (Brașov). 2. Comănești (Bacău), Făget (Caraș-Severin). 3. Baia de Criș (Hunedoara), Boroșbeș (Arad), Dej, Rodna-veche Bistrița-Năsăud, Agârbiclu (mărfuri), Agârbiclu (Târnava-mare) de vite, cai și oi. 4. Alba-Iulia, Brad (Hunedoara), Eșed (Bihor), Timișoara [4-8]. 5. Ibașu (Sălăgiu), Ormenis (Trelscavne), Piatra (Neamțu), Sigheul-Marmăției. 6. Boroșești (Vaslui), Molneș, (Bacău), Neamțu, Negrești (Vaslui), Siret [6-8], Sutești (Brăila). 7. Ocna (Alba de jos). 8. Abrud (Alba de jos), Agnita (Târnava-mare), Cetatea de baltă (Târnava-mică), Ciuc-Sân-Georgiu (Cluc), Odorhelu. 9. Huedin (Cojocna), Oțeleni (Roman). 11. Cehul (Sălăgiu). 12. Roznov (Neamțu), Șmleul-Silvaniei (Sălăgiu). 14. Zarand (Arad). 16. Aita-mare (Târnava-mare). 17. Geoagiu de jos (Hunedoara). 19. Olpret (Solnoc-Dobâca). 23. Bozovici (Caraș-Severin), Moclu (Cojocna), Târgul-săculor (Trelscavne). 25. Boroșineu (Arad), Frumoasa (Cluc). 27. Vinerea (Hunedoara). 28. Cluj. 30. Călahi (Târnava-mare), Sibiu.

(Observare: Numărul înaintea conunei arată ziua în care se va ține târgul. În paranteză s-a arătat județul în care s-a ținut comuna în care s-a ținut târgul. Detaliu este luat după înregistrările oficiale și la caz că nu corespund, rugăm să fim avizați pentru ca să îndreptăm.)

Cheia veacurilor.

Din această tabelă, cu multă iscusință întocmită, vom putea afla pe ce zi a săptămânii (Luni, Marți, Miercuri etc.) cade orice dată. Bunăoară: ziua nașterii și ziua morții cuiva, o întâmplare însemnată din viața noastră sau din istoria neamului.

Tabela este împărțită în 5 părți: A, B, C, D și E.

A: arată cele 12 luni dintr'un an.

B: cele 31 zile ale lunii.

C: cele 7 zile ale săptămânii.

D: anii dela 1 până la 100 din cutare veac (secol), iar

E: din partea stângă veacurile după calendarul vechiu, iulian (al nostru) și E: din dreapta numerii veacurilor calendarului nou, gregorian (catolic).

C, D, și E sunt așezate așa, ca la întâlnirea liniei veacului căutat, cu linia anului din care căutăm ziua, să găsim în tabelă C în ce zi a fost 1 Ianuarie din acel an.

Tabela B arată pe fiecare lună data zilelor cari cad pe aceeași zi de săptămână ca și 1 Ianuarie. Va să zică dacă 1 Ianuarie 1821 cade pe de Sâmbătă, vom ști că d. ex. în Ianuarie și Octomvrie din 1821 (vezi șirul dintâiu ce fuge în jos din tabela A) 1, 8, 15, 22 și 29 sunt zile de Sâmbătă ș. a. m. d.

Tă căutăm spre pildă în ce zi a săptămânii a intrat Napoleon cel Mare în Paris. Știm că data e 18-30 Maiu 1814. 1814 este al 19 veac. (Un veac ține dela 1 până la 100, adică dela 100 până la 200 e zeacul al doilea; dela 1700-1800 e al 18-lea).

Căutăm deci în tab. E la stângă veacul 19 și în tab. D anul 14. La încrucișarea lor găsim ziua de Joi, care e 1 Ianuarie din anul 1814. Cum tab. A și B ne arată că 14 Maiu (șirul uliim din tab. B) este zi de Joi, vom ști că 18 Maiu st. v. a fost o zi de Luni.

Aceeași dată dacă o căutăm după calendarul nou, vom vedea că socotea'a nu e greșită. Și anume: în E din dreapta, veacul 19 se întâlnește cu anii 14, la ziua de Sâmbătă (tab. C). După tab. A și B, 28 Maiu fiind o zi de Sâmbătă, rămâne ca 30 Maiu 1814 st. n. să fi fost o zi de Luni.

Anii cari sunt subliniați în tab. D cu linie neagră, câte doi sunt ani viseceji. Dacă vom căuta în acești ani o dată din lunile Ianuarie ori Febru-arin, mergem la tab. C pe șirul unde se găsește numărul dintâiu, iar pentru celelalte 10 luni încrucișăm cu linia veacului și șirul ce cuprinde numărul al doilea dintre ceje subliniate.

În calendarul vechiu al lui Iuliu Caesar anii cari se împărți cu 4 sunt ani viseceji.

Toate neamurile de legea răsăriteană ortodoxă sau grecoorientală folosesc acest calendar.

După acest calendar s'a socotit până la 5 Octomvrie 1582 (Vineri). Atunci papa Gregoriu XIII a numit 5 Octomvrie 15 Octomvie și tot Vineri.

Și de atunci încoace calendarul nou merge înainte, pe când calendarul vechiu rămâne la fiecare patru sute de ani cu 3 zile îndărăt.

De aci vine diferența de acum de 13 zile între calendarul nou și calendarul vechiu.

În calendarul nou al lui Gregoriu anii cari se pot împărți cu 4, sunt ani viseceji, afară de de cei cari se pot împărți cu 100.

Cei din urmă sunt ani viseceji numai dacă se pot împărți cu 400. Celelalte neamuri folosesc acest calendar.

A						
Ian. Oct.	Apr. Iulie	Sept. Dec.	Ian.	Feb. Mar. Nov.	Aug	Mal

B						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Veacurile cal. vech.

Veacurile cal. nou

E			
1	8	15	22
2	9	16	23
3	10	17	24
4	11	18	25
5	12	19	26
6	13	20	27
7	14	21	28

C						
Sâm	Du.	Luni	Mar.	Mer.	Joi	Vin.
Vin.	Sâm	Du.	Luni	Mar.	Mer.	Joi
Joi	Vin.	Sâm	Du.	Luni	Mar.	Mer.
Mer.	Joi	Vin.	Sâm	Du.	Luni	Mar.
Mar.	Mer.	Joi	Vin.	Sâm	Du.	Luni
Luni	Mar.	Mer.	Joi	Vin.	Sâm	Du.
Du.	Luni	Mar.	Mer.	Joi	Vin.	Sâm

E			
18	22	26	30
19	23	27	31
16	20	24	28
17	21	25	29

Anii veacurilor

D						
1	2	3	4	4	5	6
7	8	8	9	10	11	12
12	13	14	15	16	16	17
18	19	20	20	21	22	23
24	24	25	26	27	28	28
29	30	31	32	32	33	34
35	36	36	37	38	39	40
40	41	42	43	44	44	45
46	47	48	48	49	50	51
52	52	53	54	55	56	56
57	58	59	60	60	61	62
63	64	64	65	66	67	68
68	69	70	71	72	72	73
74	75	76	76	77	78	79
80	80	81	82	83	84	84
85	86	87	88	88	89	90
91	92	92	93	94	95	96
96	97	98	99	100	100	

Stimate d-le cetitor!

În interesul înaintării culturii românești, roagă pe di învățător dela școala din comuna D-Tale, că copiii (școlarii) să folosească pentru scris (caligrafie, dictando și aritmetică) numai:

1. „CAIETUL ȘCOLAR - CULTURAL“

și cu motive românești (pentru examen) tipărit și lucrat frumos și artistic în trei culori naționale, cu portretele membrilor familiei regale române. Aceste caiete, pe lângă 8 file de scris (hârtie fină), mai au pe 3 pagini ale învăltoarei felurit material interesant de citit ca: poezii, povești ș. a. — Prețul unui astfel de „Caiet școlar-cultural“ pentru examen este numai de 2:50 Lei.

2. „CAIETUL ȘCOLAR - CULTURAL“

(așa zis de toate zilele), cari au pe pagina primă a învăltoarei portretele oamenilor învățați și de renume ca: V. Alexandri, M. Eminescu, Coșbuc, Cuză Vodă, Avram Iancu, Carol I, Regina Elisaveta, Mihai Viteazul, Horia, Cloșca și Crișan, T. Vladimirescu, Gh. Lazăr, Șaguna, C. Brâncoveanu, Ștefan cel Mare și încă mulți alți. Aceste caiete au 6 file de scris, iar pe 3 pagini a învăltoarei au și ele felurit material interesant de citit ca și caietele pentru examen. — Prețul unui astfel de caiet este numai 1:50 L.

Aceste caiete școlare-culturale susamintite sub 1) și 2) cu timpul vor forma o mică bibliotecă interesantă.

Totodată spune la toți neguțătorii și comercianții din comuna DVoastră că ei să țină spre vânzare numai „caiete școlare-culturale“ susamintite, deoarece pe lângă răspândirea culturii românești vor avea și un frumos câștig pentru că, cine va comanda dela 100 bucăți caiete în sus, va primi un **rabat de 20%** trimițându-se franco (adecă poșta plătită de noi). Trimitem și cu rambursă, însă atunci spesele vor fi mai mari și îl privește pe cumpărător. Banii pentru caiete sunt a se trimite înainte pe adresa:

„CULTURA ROMÂNEASCĂ“

gazetă și întreprindere pentru propagandă culturală TIMIȘOARA-CETATE, Piața Unirii Nr. 8, et. I, Nr. 3.

Români, sprijiniți Cultura Românească!

PUDRA-JAHNER

este cel mai căutat și cel mai eficace între mijloacele întrebuințate la cultivarea peleii, în contra pistruielor, rapurilor precum și împotriva necurăteniei peleii și feței. — Se capătă la

Rudolf Jahner, Timișoara

Fabrică, Strada Dacilor 21.

FRANZ TEJNOR & Co.

Timișoara-Fabrică, Piața Traian No. 1

Opticar, Mărfuri de oțel, Articole pentru îngrijirea bolnavilor, Bاندage, Fășii pântecale, Suspensorii și articole cosmetice.

Atelier artistic și așcutire concavă, nicălare și arămare.

Zilnic transport postal !

În interesul dvoastră propriu

folosiți crema de ghețe „**REVOLVER**”

mai bună ca aceasta nu există. — Cu lacurile

„**LEDA**” veți obține culoarea și lustrul cel mai frumos.

Vaxul, unsoarea de curele și unsoarea de trăsura „**REVOLVER**” sunt articole căutate de orice consumător la fabrică:

„**LEDA**”, fabrică de produse chimice s. a.

Timișoara.

V. MISSIR FII & Co. S. P. A.

Sucursala Timișoara-Cetate

Strada V. Alexandri No. 1

CAPITAL:

50,000.000 Lei

Cel mai mare și mai bine asortat magazin cu mătăsuri, stofe pentru dame și bărbați, pânzării, articole de galanterie, etc.

Ralon special de furnituri de mobile și încălțăminte. — Prețuri foarte convenabile! Zilnic sosesc noutăți. En gros și en detail!

Francisc Müller și Simeon Guțu

Croitorii pentru civil, preoți, vesminte bisericești și prapuri
Timișoara-Cetate, Piața Sf. Gheorghe, Palatul Seminarului.

Fabrica Mecanică pentru Construirea de Butoaie și Prelucrarea Lemnului S. A.
Timișoara IV., Strada Müller Guttenbrunn (Splaiul drept al Begheului) No. 51. Telefon No. 12—36.

Mare asortiment de căzi pentru uleiuri și petroleuri, pentru grăsimi, vin, spirt și rachii precum și butoaie de ambalaj de prima calitate. — Se execută prompt orice comandă. — Se efectuează tot feluri de lucrări cu ferestre electrice.

Banca Agrară Timișană S. P. A.

Centrala: Timișoara.

Telefon No.: 6, 14-66, 16-74, 16-75.

Sucursala: ARAD.

Telefon No.: 800, 801, 803.

Adresa telegrafică:
AGRAR TIMIȘOARA.

Adresa telegrafică:
AGRAR ARAD.

Institut afiliat Băncii Comerciale Italiene și Române, București
Reprezentanța băncii Banca Comerciale Italiana, Milano.

Efectuează punctual și în condițiile cele mai avantajoase plăți, transferuri, viramente etc. în Tară și străinătate. Are autorizația definitivă de a negocia (cumpăra și vinde) deize străine. În baza autorizației primite dela Ministerul Finanțelor emite asupra străinătății cecuri, care sunt primite de Vămi în plata taxelor de export.

Banca Centrală Bănăţană de credit, comerţ şi industrie s. p. a.

Sediul: TIMIŞOARA, Bulevardul Regina Maria No. 6

FILIALE: Sănnicolaul-mare, Oraviţa, Comloş.

Capital social Lei 5,000.000.

Telefon: 19-20, 22-21, 22-22.

Primeşte depuneri spre fructificare şi în Cont-Curent. — Acoardă Imprumuturi ipotecare şi cambiale, avansuri pe efecte, mărfuri etc. întreprinde afaceri de import-export. Cumpără-vinde cereale, lemne, valute, mărfuri, efecte, realităţi. — Finansează întreprinderi româneşti.

„TURUL” Fabrica de ghetete S. A.

TIMIŞOARA

Cea mai mare fabrică de încălţăminte din ţară.

Capacitate de producţie 3000 perechi zilnic.

Fabrica de bere Timişoreană S. A., Timişoara

Fondată în 1868

Cea mai mare şi cea mai modernă

Fabrică de bere

din întreaga ţară.

Specialităţi:

Berea „Casino” blondă după sistemul berei de Pilsen

Berea „Corvin” neagră á-la München dublu-malt

Berea de iarnă „Record-Specială” cu înaltă gradatie.

Livrare în vagoane frigorifere proprii.

Cea mai mare

Fabrică de Ghiaţă Artificială.

TUNGSRAM

CEL MAI BUN BEC

Fondat 1812.

Societate pe Acțiuni
J. & C. Kimmel
Timișoara-Fabrică

Povarnă pentru Slivovitz
 și Cognac.
 Mare neguțatorie de vin.
 Fabrică de licheruri.
 Fabrică de butoaie.

Michail Bozsák și Fiul **Timișoara**

== **Fabrică de țesături, împletituri de sârmă** ==
 == **Fabrică de site și mobile din fier.** ==

Produce: Țesături din sârmă de fier, zincuită și alamă.
 Împletituri din sârmă de fier și zincuită, împletitură exagonală (Englez).

Somiere din sârmă elastic cu ramă de lemn și ramă de fier.
 Site și Ciuri. — Mobile din fier, paturi, dulapuri de noapte
 răștil de haine și alte.

Fondat
1879

Fondat
1879

„UNIO“

Intreprindere de transport și
înmagazinare, Timișoara III.

PETRU IRIMIĂȘ

Timișoara, Ștr. 8 August 12

pantofar pentru bărbați și dame
pregătește variantele cele mai
elegante de ghete, după măsură.

Moara cu aburi „BEGA“ S. p. A., Timișoara

moara cea mai modernă cu o capacitate zilnică de
12 vag. grâu măciniș.

Fabrica de paste făinoase

cea mai modernă, produce toate soiurile de macaroane
tăieți, tarhoane etc. în cea mai superioară calitate.

CREMA-ZAIDA însemnează: **FRUMUȘETE**

Prin folosirea ei se obține piele albă ca zăpada, îmbălbășește fața și cu-
răță orice necurățenie de pe Teint, ca și: pistrii, Mitesser, sgrăbuițe etc.
Farmacia „Salvator“ Timișoara, Bul. Ferdinand, lângă cafeau „Palace“.

„ASTRA“

București, Smârdan No. 31

Țevi de fer, Fittings, Ventile, Materiale electrice.

„ASTRA“

București, Smârdan No. 31

Ghetele pentru băr-
bați, dame și copii

Sunt cele mai bune.
Depozitul fabricii Cehoslovace
Timișoara, IV,
Strada Bonnaz No. 12.

Cea mai bună cremă de față e:

o pregătește:

Adalbert Kun

Farmacia „Madona”

Timișoara, vis-a-vis de statua sf. Maria.

HELICON

Societate Bănățeană pe
Acțiuni pentru Tipografie

Timișoara

Cetate, Piața Țepes Vodă 2.

**Tipografie,
Litografie,
Legătorie,
Liniatură.**

IOAN BALINT

Prăvălie de modă bărbătească
Timișoara, Fabric, Str. Trei August 3

Recomandă On. Public magazinul său
bogat asortat în pălării, chipluri, cămăși,
gulere, manșete, ciorapi, jertele, brețele,
cravate și drapele naționale etc. pe
lângă prețuri solide și strict fixe.

Adresa telegrafică: „DURA”.

Telefon: 54, 21-54.

DURA

întreprindere electrotehnică și tehnică.

- a) Fabricarea tuturor elementelor galvanice
- b) Mare magazin în orice articole electrotehnice
- c) Aparat de puteri, iluminate-, telefoane și de
semnalizare.

Timișoara II., Strada Buziașului No. 12.

Eduard Karner, Timișoara

Strada I. C. Brătianu No. 12

Fondat în anul 1891.

Telefon No. 890.

Reprezentanța și depozit:

Garnituri de treccat cu aburi și benzine ; orice mașini agricole ;

benzin, oleu, părți de mașini și orice articol tehnic.

Banca Centrală Banăna de credit, comerț și industrie s. p. a.

Sediu: Timișoara, Bulevardul Regina Maria Nrul 6

Filiale: Sănnicolaul-mare, Oravița, Comloș.

Capital social Lei 5,000,000. Telefon 19-20, 22-21, 22-22.

Primește depuneri spre fructificare și în Cont-Curent. Acoarđa im-
prumuturi ipotecare și cambiale, avansuri pe efecte, mărfuri etc. —
întreprinde afaceri de import-export. Cumpără-vinde cereale, lemne,
valute, mărfuri, efecte, realități. Finacează întreprindere românești.

Fronticiul și ilustra-
țiile s'a efectuit de

STOCKROVITS și BÉKÉS

Institut de Cincografie
ARAD, PIATA A. IANCU 16.

Fondată în 1906.

Fondată în 1906.

Banca Timișoarei și Soc. Com. pe Acțiuni

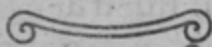
Reprezentanța:

Băncii Marmorosch, Blank et Co. S. A. București

Capital și reserve 53,000.000 Lei

Centrala în Cetate:

Piața Sfântul Gheorghe, Casa Bănățeană

Sucursale în Timișoara:

Sucursala din Cetate: Piața Libertății 3/a

Sucursala din Iosefin: Bulev. Berthelot 11

Sucursala din Fabrică: Strada Dacilor

—
In Orsova: Sucursala din Orșova

Face orice operațiuni de bancă. Transacțiuni în interiorul țării și în străinătate

Acest Calendar este înlocuit mai ales pentru trebuințele
poporului de la sate de: Iacob Ivan, notar c. d.

BIBLIOTECA CENTRALĂ

13. SP. 17. 8. 8. 8. 8.